

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝΑθήνα 14 / 11 / 2017
Αριθ. Πρωτ. 8039ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣΔ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Προς : Πίνακας αποδεκτών

Πληροφορίες: Φ. Θεοδώρου, Δ. Αλεξανδρή
Α. Αντωνάκος

Κοιν. : Πίνακας αποδεκτών

Ταχ Δ/ση : Ευαγγελιστρίας 2 Αθήνα

ΤΚ : 105 63

Τηλέφωνο : 2131510138 – 975 - 170

FAX : 2131510 935

E-mail : fttheo@gscp.gr, dalex@gscp.gr,
aantonakos@gscp.gr**ΘΕΜΑ: Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό**

ΣΧΕΤ :1. Ν.4249/2014 Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις., (ΦΕΚ 73/Α'/2014).
2. Ν.3013/2002 Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας & λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ 102/Α'/2002).
3. Π.Δ.151/3-6-2004 (ΦΕΚ 107/Α'/2004) Οργανισμός Γεν. Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
4. Υ.Α.1299/7-4-2003 Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα έντονα καιρικά φαινόμενα που εκδηλώνονται με την μορφή Χιονόπτωσης- Χιονοθύελλας, Παγετού και Δριμέως Ψύχους είναι φαινόμενα που εντάσσονται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών και δύναται να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου. Οι κύριες κατά κανόνα επιπτώσεις που μπορεί να προκληθούν από τα παραπάνω φαινόμενα σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο «Ξενοκράτης» (ΥΑ 1299/7-4-2003 - ΦΕΚ 423Β/2003) είναι επιπτώσεις στην υγεία ανθρώπων και ζώων, επιπτώσεις σε γεωργία και κτηνοτροφία, διακοπή συγκοινωνιών, αποκλεισμοί περιοχών, εγκλωβισμός ατόμων, υλικές ζημιές, τραυματισμός και θάνατος πολιτών.

Παρά το γεγονός ότι κατά τη χειμερινή περίοδο στη χώρα μας η εκδήλωση των φαινομένων αυτών συνήθως διαρκεί από μερικές ώρες μέχρι μερικές μέρες, έχουν παρατηρηθεί έντονες χιονοπτώσεις και φαινόμενα παγετού που προκάλεσαν σοβαρά προβλήματα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου, παρά τις προσπάθειες που κατέβαλαν οι αρμόδιοι φορείς για την αποκατάστασή της.

Προβλήματα από χιονοπτώσεις και παγετό παρατηρούνται στη χώρα μας συνήθως από το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Νοεμβρίου ως και τις αρχές Απριλίου και η εμφάνισή τους συνδέεται κυρίως:

- με το υψόμετρο (πιο συχνή σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές)
- το γεωγραφικό πλάτος (πιο συχνή σε κεντρική και βόρεια Ελλάδα) και
- την απόσταση από τη θάλασσα (πιο συχνή στις ηπειρωτικές περιοχές)

και ως εκ τούτου εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στις βορειότερες περιοχές της χώρας και σε μεγάλα υψόμετρα.

Από τις ανωτέρω διαπιστώσεις προκύπτει η ανάγκη λήψης μέτρων προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος και οι επιπτώσεις που προέρχονται από χιονοπτώσεις και παγετό. Στο πλαίσιο αυτό η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως φορέας της Κεντρικής Διοίκησης, με κύρια αποστολή το συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα της διαχείρισης κινδύνων από την εκδήλωση καταστροφών, στο πλαίσιο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθ. 6 του Ν.3013/2002 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 104 του Ν.4249/2014, του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΥΑ 1299/7-4-2003), καθώς και του αρθ. 10 του Π.Δ.151/3-6-2004,

θεωρεί απαραίτητη την έκδοση του παρόντος το οποίο αποτελεί κείμενο σχεδίου στρατηγικού επιπέδου και επιλογών που συνδυάζει σύνολο διατάξεων σχετικών με τους ρόλους και αρμοδιότητες φορέων πολιτικής προστασίας που εμπλέκονται στη διαχείριση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό.

Είναι σαφές ότι η διακοπή της κυκλοφορίας των οχημάτων στο οδικό δίκτυο της χώρας αποτελεί την κύρια, κατά κανόνα, δυσμενή επίπτωση η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως εγκλωβισμός ατόμων, αδυναμία αποκατάστασης βλαβών σε δίκτυα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας κλπ., χωρίς να υποβαθμίζονται ανάλογα προβλήματα που ενδέχεται να προκληθούν στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, ή άλλες υποδομές.

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμο η αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό να διαχωριστεί σε δύο βασικές κατηγορίες έργων και δράσεων:

- **συντονισμός φορέων χειμερινής συντήρησης** για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο, με στόχο την αποφυγή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης
- **σχεδιασμός και λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας** για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται δράσεις που αποβλέπουν στην συνέργεια των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την συντήρηση και λειτουργία του οδικού δικτύου της χώρας μας¹, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η χειμερινή συντήρηση, δηλαδή η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο².

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσεται ο σχεδιασμός και η λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών από χιονοπτώσεις και παγετό των φορέων πολιτικής προστασίας (ΕΛ.ΑΣ, Π.Σ, Ε.Κ.Α.Β., Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι, κλπ), καθώς και φορέων λειτουργίας δικτύων και υποδομών (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ, κλπ)

Πιο συγκεκριμένα, η αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και η διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στις παρακάτω δράσεις:

- Ενημέρωση κοινού και παροχή οδηγιών για ενδεχόμενους κινδύνους από χιονοπτώσεις και παγετό.
- Έρευνα και διάσωση ατόμων που η ζωή τους έχει περιέλθει σε κίνδυνο από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού
- Απεγκλωβισμός και διάσωση οδηγών και επιβατών στο οδικό δίκτυο της χώρας εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού.
- Απεγκλωβισμός και διάσωση επιβατών και εργαζομένων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού
- Αντιμετώπιση περιστατικών υγείας σε περιοχές όπου έχει διακοπεί η κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.
- Αποκατάσταση βλαβών σε δίκτυα κοινής ωφέλειας λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Σημειώνεται ότι ο κίνδυνος από την εκδήλωση χιονοστιβάδων, θεωρείται μικρός στην χώρα μας, δεδομένου ότι στις περιοχές που δύναται να εκδηλωθούν³ δεν έχουμε κατά κανόνα ανθρωπογενή δραστηριότητα.

Ειδικότερα θέματα που αφορούν την προστασία ζωικού και φυτικού κεφαλαίου στην χώρα μας από κινδύνους χιονοπτώσεων και παγετού δρομολογούνται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και υλοποιούνται από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό και λόγω της βαρύτητας που έχει η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο της χώρας και προς αποφυγή συγχύσεων, κρίνεται απαραίτητη η ιδιαίτερη αναφορά στον προσδιορισμό των ρόλων και αρμοδιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις χειμερινής συντήρησης, η παροχή συντονιστικών οδηγιών για την από κοινού αντιμετώπισή τους, όπως επίσης και η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για τη συντονισμένη δράση των φορέων χειμερινής συντήρησης με τους λοιπούς φορείς πολιτικής προστασίας που έχουν ως κύριο έργο την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Για τους ανωτέρω λόγους κρίνεται σκόπιμος ο διαχωρισμός του παρόντος σε τρία μέρη:

¹ Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Εταιρίες λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητόδρομων, Περιφέρειες και Δήμοι

² Έγγραφο Δ3β/40Β11/ΦΑ 15-11-2013 της Διεύθυνσης Συντήρησης Οδικών Έργων του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ

³ Η εκδήλωση χιονοστιβάδων συνδέεται κυρίως με το υψόμετρο και τις κλίσεις των βουνοπλαγιών (ο κίνδυνος αυξάνεται σε πρανή με μεσαίες κλίσεις (30°-60°) και απαιτεί υψηλούς ρυθμούς χιονόπτωσης και σημαντικό πάχος μανδύα χιονιού)

Στο **Πρώτο Μέρος** του παρόντος περιγράφονται με συνοπτικό τρόπο τα έργα και οι δράσεις που αφορούν στη χειμερινή συντήρηση, οι ρόλοι και αρμοδιότητες των φορέων χειμερινής συντήρησης για το σύνολο του οδικού δικτύου της χώρας, καθώς και ζητήματα που συνδέονται με το σχεδιασμό τους και τις συνέργειες που απαιτούνται με άλλους φορείς. Επίσης, περιλαμβάνονται και ειδικότερες δράσεις που αφορούν αρμοδιότητες άλλων φορέων με τους οποίους οι φορείς χειμερινής συντήρησης συνεργάζονται για την αντιμετώπιση προβλημάτων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο της χώρας.

Στο **Δεύτερο Μέρος** του παρόντος περιγράφονται οι κύριες δράσεις πολιτικής προστασίας, που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, την αντίστοιχη εμπλοκή των φορέων με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες που αφορούν στο σχεδιασμό αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειών και Δήμων.

Στο **Τρίτο Μέρος** του παρόντος παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες για την υλοποίηση του παρόντος σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης.

Στο **Παράρτημα Α** του παρόντος, περιγράφονται υπό τη μορφή πινάκων οι αρμοδιότητες των φορέων χειμερινής συντήρησης για το σύνολο του οδικού δικτύου της χώρας (αυτοκινητόδρομοι, εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο)

Στο **Παράρτημα Β** του παρόντος, περιγράφεται με αναλυτικό τρόπο η κατανομή αρμοδιοτήτων των φορέων χειμερινής συντήρησης για το σύνολο του οδικού δικτύου της χώρας (αυτοκινητόδρομοι, εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο, δημοτικό οδικό δίκτυο)

Τέλος, στο **Παράρτημα Γ** του παρόντος περιέχονται αναφορές στο θεσμικό πλαίσιο και τα σχετικά έγγραφα.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από χιονοπτώσεις και παγετό (αποκλεισμός δρόμων, ακινητοποίηση οχημάτων, κλπ), οι φορείς που έχουν την αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου της χώρας προγραμματίζουν έργα και δράσεις οι οποίες εμπίπτουν στην έννοια της συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου και αναφέρονται ως χειμερινή συντήρηση.

Η χειμερινή συντήρηση αφορά στις απαιτούμενες εργασίες για την αντιμετώπιση του πάγου και την απομάκρυνση του χιονιού από το οδόστρωμα του οδικού δικτύου.

Βασικός στόχος των ανωτέρω έργων και δράσεων είναι, στο μέτρο του εφικτού, η ασφαλής κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο και ο περιορισμός στο ελάχιστο των καθυστερήσεων και των ατυχημάτων που οφείλονται στις χιονοπτώσεις και παγετό.

Τα ανωτέρω, δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των έργων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας. Ωστόσο η ένταση και η έκταση των φαινομένων και η δυσκολία συντονισμού των φορέων στην από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο ενδέχεται να οδηγήσει σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

Το γεγονός αυτό καθιστά σκόπιμο να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στα έργα και δράσεις που υλοποιούνται από τους φορείς χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, στις αρμοδιότητές τους, καθώς και στον αντίστοιχο σχεδιασμό τους.

Εν συνεχεία και έχοντας υπ' όψη ότι, η ένταση και η έκταση των φαινομένων, μπορεί να οδηγήσει σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, έχει βαρύνουσα σημασία η παροχή συντονιστικών οδηγιών προς τους φορείς χειμερινής συντήρησης αναφορικά με τον συντονισμό και τη συνέργεια με τους φορείς αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ, κλπ) σε ειδικότερες δράσεις για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο της χώρας.

1.1 Προγραμματισμός έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης για την αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο

Η χειμερινή συντήρηση αφορά συνήθως την περίοδο από το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Νοεμβρίου ως και τις αρχές Απριλίου. Σε ορισμένες περιπτώσεις η περίοδος αυτή δύναται να διαφοροποιείται, ιδιαίτερα σε ορεινές περιοχές.

Για την αποτελεσματική εκτέλεση της χειμερινής συντήρησης κρίνεται σκόπιμη η λειτουργία σταθμών αποχιονισμού και ανεφοδιασμού κατά μήκος του οδικού δικτύου, όπως επίσης και ο καθορισμός λειτουργικών διαδικασιών.

Στην έννοια των λειτουργικών διαδικασιών εμπίπτουν και τα **σχέδια αποχιονισμού και αντιμετώπισης παγετού**, τα οποία συντάσσονται πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των φορέων που έχουν την ευθύνη της λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος (Αρμοδιότητες φορέων χειμερινής συντήρησης οδικού δικτύου).

Στα σχέδια αυτά, τα οποία δεν αποτελούν σχέδια Πολιτικής Προστασίας⁴, προσδιορίζονται τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που θα χρησιμοποιηθούν, καθορίζονται τα δρομολόγια και οι προτεραιότητες ανά οδικό άξονα, η ετοιμότητα, οι επικοινωνίες, όπως επίσης και ζητήματα σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο του σχεδιασμού το ιστορικό των χιονοπτώσεων και παγετού καθώς και των σχετικών επιπτώσεων που σημειώθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη, μπορούν να αποτελέσουν αξιόπιστη πηγή καθορισμού του εξοπλισμού και των υλικών που θα απαιτηθούν, όπως επίσης και προγραμματισμού του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού.

Για τον καλύτερο προγραμματισμό της χειμερινής συντήρησης, τα σχετικά έργα και εργασίες δύναται να διαχωριστούν σε τρία χρονικά στάδια-περιόδους.

⁴ Όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας « Ξενοκράτης» (ΥΑ 1299/7-4-2003 - ΦΕΚ 423/Β'/2003)

Στάδιο 1^ο : Προ-χειμερινή περίοδος.

Η περίοδος αυτή καλύπτει το χρονικό διάστημα από το τέλος της προηγούμενης χειμερινής περιόδου ως και ένα μήνα πριν την έναρξη της νέας.

- Έκδοση διοικητικών πράξεων και κανονιστικών αποφάσεων προσδιορισμού αρμόδιων οργανικών μονάδων για την εκτέλεση έργων και δράσεων για την αντιμετώπιση χιονοπτώσεων και παγετού ανά οδικό άξονα, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- Αποτίμηση του έργου του αποχιονισμού κατά την προηγούμενη χειμερινή περίοδο με συστηματική καταγραφή των προβλημάτων που προέκυψαν.
- Προγραμματισμός πόρων και ανθρώπινου δυναμικού για την επόμενη χειμερινή περίοδο, βάσει νέας εμπειρίας και νέας αποτίμησης προηγούμενων ετών, με στόχο την βελτίωση του σχεδιασμού.
- Διατύπωση προτάσεων για την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων.
- Προμήθεια και αποθήκευση υλικών (πχ αλάτι⁵, ψηφίδα, κτλ) βάσει των προβλεπόμενων αναγκών.
- Συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων

Στάδιο 2^ο : Περίοδος προετοιμασίας.

Η περίοδος αυτή καλύπτει το χρονικό διάστημα ενός μηνός πριν την έναρξη της νέας χειμερινής περιόδου.

- Έκδοση σχεδίων για την εκτέλεση έργων και δράσεων για την αντιμετώπιση χιονοπτώσεων και παγετού βάσει των πιστώσεων που εγκρίθηκαν ή προβλέπεται να εγκριθούν.
- Ολοκλήρωση διαδικασιών προγραμματισμένης μίσθωσης ιδιωτικών μέσων, όταν αυτό απαιτείται βάσει του αναθεωρημένου σχεδιασμού .
- Ολοκλήρωση διαδικασιών πρόσληψης εποχιακού εργατοτεχνικού προσωπικού, όταν αυτό απαιτείται, για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών.
- Κατανομή προσωπικού και ορισμός υπευθύνων για την οργάνωση και λειτουργία των προβλεπόμενων από το σχεδιασμό εγκαταστάσεων (εργοτάξια, αποθήκες άλατος, κλπ). Έλεγχος καλής λειτουργίας των μηχανημάτων και του εξοπλισμού και άμεση συντήρησή τους, αν αυτό απαιτείται και δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί.
- Καθορισμός υπευθύνων ανά οδικό άξονα για τον αποχιονισμό και την αντιμετώπιση παγετού βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού. Ορισμός επικεφαλής συντονιστή και της έδρας του.
- Προγραμματισμός βαρδίων και επιφυλακών του προσωπικού βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού.
- Έκδοση οδηγιών από τον επικεφαλής συντονιστή για την υλοποίηση των δράσεων και την ασφάλεια του προσωπικού επέμβασης και μέσων, έτσι ώστε να μην δημιουργείται κίνδυνος ή ζημία, με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την κεντρική διοίκηση.
- Προτεραιοποίηση των οδικών αξόνων ως προς την επέμβαση σε περιπτώσεις αδυναμίας συνολικής αντιμετώπισης προβλημάτων λόγω εκτεταμένων χιονοπτώσεων και παγετού.
- Διασφάλιση λειτουργίας του φορέα σε περιπτώσεις καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- Συσκέψεις με άλλους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς για την καλύτερη επικοινωνία και συντονισμό των επιχειρήσεων στην από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό.
- Συμμετοχή του φορέα χειμερινής συντήρησης στα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων και Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων με θέμα το συντονισμό των υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας ή του Δήμου με άλλους φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις αποχιονισμού στο οδικό δίκτυο της Περιφερειακής Ενότητας ή του Δήμου αντίστοιχα, με στόχο την αποφυγή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Στάδιο 3^ο : Χειμερινή περίοδος

Η περίοδος αυτή καλύπτει το χρονικό διάστημα υλοποίησης του σχεδιασμού, σύμφωνα πάντα με τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες στα διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας.

⁵ Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία και πρακτική, το αλάτι είναι το σύννηθες αντιπαγετικό υλικό που χρησιμοποιείται στη χειμερινή συντήρηση των οδών. Το αλάτι αποχιονισμού χρησιμοποιείται προληπτικά για την αποφυγή δημιουργίας στρώματος χιονιού ή πάγου στο οδόστρωμα, αλλά και για το λιώσιμο ήδη υπάρχοντος στρώματος χιονιού ή πάγου. Είναι αποτελεσματικό σε θερμοκρασίες μέχρι -5°C, ενώ με παρουσία ήλιου ή βαριάς κυκλοφορίας μπορεί να είναι αποτελεσματικό μέχρι -10°C.

- Διασφάλιση ροής πληροφοριών προς την έδρα του επικεφαλής συντονιστή σχετικών με μετεωρολογικές προβλέψεις και προειδοποιήσεις της ΕΜΥ καθώς και πληροφοριών από την επιτήρηση του οδικού δικτύου για λόγους ετοιμότητας.
- Εφαρμογή του αντίστοιχου σχεδιασμού όπου αυτό επιβάλλεται.
- Ανακατανομή πόρων, όταν τούτο κρίνεται απαραίτητο, βάσει της εξέλιξης των καιρικών φαινομένων.
- Προμήθεια επιπλέον υλικών (άλατος, ψηφίδας, κτλ.) όταν οι επικρατούσες ή οι προβλεπόμενες συνθήκες το απαιτούν. Άμεση επιδιόρθωση βλαβών εξοπλισμού και μέσων.
- Αποκλιμάκωση εργασιών και δράσεων βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού.

Η ανωτέρω αναφορά στον προγραμματισμό έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης για την αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο και ο διαχωρισμός τους σε χρονικά στάδια – περιόδους, είναι ενδεικτική και δύναται να διαφοροποιείται ανάλογα με τις δυνατότητες των φορέων υλοποίησης.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η απορροή από μεγάλα αποθέματα αλατιού που χρησιμοποιείται στην χειμερινή συντήρηση των οδών, ενδέχεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (μόλυνση των υδατορεμάτων και των υπογείων υδάτων, κλπ). Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητη η απομάκρυνση τυχόν περισσειας αλατιού που χρησιμοποιήθηκε για τον αποχιονισμό, από σημεία προσωρινής εναπόθεσης ή και από τα περιθώρια του οδοστρώματος.

2. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

2.1 Χαρτογραφική αποτύπωση αρμοδιοτήτων συντήρησης οδικού δικτύου της χώρας

Η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, στο πλαίσιο του συντονιστικού της ρόλου και με στόχο την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις συντήρησης του οδικού δικτύου, αλλά και της χωρικής κατανομής των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ανά φορέα, εξέδωσε ειδικό τεύχος χαρτογραφικής αποτύπωσης της κατανομής των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας με την χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΑΠ 7910/8-11-2017 έγγραφο ΓΓΠΠ)

Το ανωτέρω τεύχος χαρτογραφικής αποτύπωσης της κατανομής των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας έχει ήδη αποσταλεί σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προς υποβολή του έργου τους και έχει αναρτηθεί και στον δικτυακό χώρο της ΓΓΠΠ (www.civilprotection.gr)

Ειδικότερα, στην ανωτέρω έκδοση περιλαμβάνονται 67 χάρτες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, διάστασης Α4 (21x29,7 cm) και κλίμακας από 1:100.000 έως 1:525.000 ανάλογα με την έκταση της Περιφερειακής Ενότητας.

Στους χάρτες αυτούς απεικονίζεται ως υπόβαθρο η διοικητική διαίρεση σε επίπεδο Δήμου, καθώς και το οδικό δίκτυο καταμετρημένο ανά φορέα αρμοδιότητας συντήρησης (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Εταιρίες Παραχώρησης, Περιφέρειες, Δήμοι).

Η διάσταση των χαρτών επιλέχθηκε να είναι Α4 (21x29,7 cm) με σκοπό να είναι εύκολη η θέαση και η αναπαραγωγή τους, χωρίς να απαιτούνται εκτυπωτές μεγάλης διάστασης.

Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες φορέων χειμερινής συντήρησης στο οδικό δίκτυο της χώρας, αναφέρονται ακολούθως.

2.2 Αρμοδιότητες φορέων χειμερινής συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων

Οι αρμοδιότητες των φορέων χειμερινής συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων, όπως επίσης και των φορέων παρακολούθησης και επίβλεψης των συμβάσεων παραχώρησης περιγράφονται στον **Πίνακα 1 του Παραρτήματος Α**.

Αναλυτικότερη περιγραφή των ρόλων και αρμοδιοτήτων των φορέων χειμερινής συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων, για λόγους πληρέστερης ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων, παρατίθεται στο **Παράρτημα Β** του παρόντος, καθώς και στο ΑΠ 7910/8-11-2017 έγγραφο ΓΓΠΠ.

2.3 Αρμοδιότητες φορέων χειμερινής συντήρησης στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο (πρωτεύον και δευτερεύον οδικό δίκτυο)

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010) οι αρμοδιότητες για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (επαρχιακό οδικό δίκτυο) και στις πρώην κρατικές Περιφέρειες (εθνικό οδικό δίκτυο), περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος Α παρουσιάζονται οι οργανικές μονάδες των Περιφερειών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) που έχουν αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο της χώρας, σύμφωνα με τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί για το σκοπό αυτό και έχουν κοινοποιηθεί στην ΓΓΠΠ μετά από σχετική αλληλογραφία (6194/17-9-2012 έγγραφο της ΓΓΠΠ).

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την νομοθεσία περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (Ν.4412/16, ΦΕΚ 147/Α'/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή είναι η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης, ενώ Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου.

Αναλυτικότερη περιγραφή των ρόλων και αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) που έχουν αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο της χώρας, για λόγους πληρέστερης ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων, παρατίθεται στο ΑΠ 7910/8-11-2017 έγγραφο ΓΓΠΠ.

2.4 Αρμοδιότητες φορέων χειμερινής συντήρησης στο υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο (δημοτικοί οδοί, κλπ)

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162/Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου (σχετικά από 50 ως και 65 του Παραρτήματος Γ του παρόντος).

Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερους Δήμους, η ευθύνη κατανέμεται τμηματικά σε κάθε Δήμο που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής του ευθύνης.

Όσον αφορά τη συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του Ν.3852/2010).

Ειδικότερα για τους Δήμους των Περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίου (Νησιωτικοί Δήμοι) και για τις αρμοδιότητες κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών των οποίων η συντήρηση άνηκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (αρθ. 204 περ. Ε.1. του Ν. 3852/2010), μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων⁶ για το χρόνο έναρξης άσκησης τους από τους Δήμους, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλαδή οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 ασκούνται από την Περιφέρεια, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτό σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α'/2014).

Επίσης, διευκρινίζεται ότι για τους Δήμους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μικρότερο από 4.000 κατοίκους⁷, σύμφωνα με το άρθρο 205 του Ν. 3852/2010, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον Περιφερειάρχη από τον οικείο Δήμο, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, η εκτέλεση έργων και μελετών, συνεπώς και η συντήρηση του υπόλοιπου οδικού δικτύου (δημοτικοί οδοί κ.τ.λ.) αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/νσης Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου αντίστοιχα.

Σημειώνεται (όπως έχει ήδη αναφερθεί στην Εισαγωγή του παρόντος) ότι στην έννοια της συντήρησης του ανωτέρω οδικού δικτύου συμπεριλαμβάνεται και η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό (χειμερινή συντήρηση).

⁶ Ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των αρμοδιοτήτων κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών των οποίων η συντήρηση άνηκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που τους μεταβιβάζονται στο πλαίσιο των οριζόμενων στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013).

⁷ Για την Περιφερειακή Ενότητα Κυκλάδων εξαιρούνται οι Δήμοι Κέα, Κύθνος, Σέρφος, Σίφνος, Μήλος, Κίμωλος, Ίος, Σίκινος, Αντίπαρος, Φολέγανδρος, Ανάφη, Αμοργός της ενώ για την Περιφερειακή ενότητα Δωδεκανήσου εξαιρούνται οι Δήμοι Κάσου, Μεγίστης, Χάλκης, Σύμης, Τήλου, Νισύρου, Αστυπάλαιας, Πάτμου, Λειψίων και Αγαθονησίου, δηλ. όλοι οι Δήμοι πλην των Δήμων Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Λέρου και Καρπάθου.

3. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

3.1. Σχεδιασμός χειμερινής συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα Αυτοκινητοδρόμων.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων που αφορούν την χειμερινή συντήρηση στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων, όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στον **Πίνακα 1** του **Παραρτήματος Α** το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος, πραγματοποιείται με βάση τα σχέδια χειμερινής συντήρησης των εταιριών παραχώρησης, τα οποία συντάσσονται από τις Δ/σεις συντήρησης και λειτουργίας ή από τους υπεργολάβους χειμερινής συντήρησης και εγκρίνονται από τους Δ/τές συντήρησης και λειτουργίας των παραχωρησιούχων εταιριών.

Στα ανωτέρω σχέδια προσδιορίζονται κυρίως οι αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και οι απαιτούμενες ενέργειες των εμπλεκόμενων φορέων, οι απαιτούμενες εγκαταστάσεις και εξοπλισμός των παραχωρησιούχων εταιριών και των συμβεβλημένων με αυτές Υπεργολάβων.

Τα σχέδια χειμερινής συντήρησης, αποτελούν τμήμα των Σχεδίων Δράσης και συνεπώς τελούν υπό την έγκριση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης (όπως αυτές καθορίζονται στην εκάστοτε συμφωνία αστυνόμευσης π.χ. Αστυνομία, Πυροσβεστική κ.τ.λ.) και επίσης, δεδομένου ότι αποτελούν τμήμα των Εγχειριδίων Λειτουργίας των εταιριών παραχώρησης, τελούν υπό την έγκριση του εκάστοτε Ανεξάρτητου Μηχανικού⁸.

Η Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης της Γενικής Γραμματείας Υποδομών (Δ17)⁹, η οποία έχει την αρμοδιότητα της παρακολούθησης των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας και συντήρησης των έργων παραχώρησης, προβαίνει στην παραλαβή εγχειριδίων λειτουργίας, επιθεώρησης και συντήρησης που υποβάλλονται στο Δημόσιο μετά την έγκριση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, καθώς και σε έγκαιρη εισήγηση προς τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης σε περίπτωση μη τήρησης συμβατικών απαιτήσεων. Επίσης έχει την αρμοδιότητα παρακολούθησης της εφαρμογής των εγχειριδίων λειτουργίας, επιθεώρησης και συντήρησης με την διενέργεια περιοδικών ελέγχων και την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις εταιρίες παραχώρησης. (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α'/2008, ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α'/2008, Δ17α/10/173/15-11-2012 – ΦΕΚ 3070/Β'/2012, ΠΔ.123/2017 - ΦΕΚ 151/Α'/2017).

Τέλος, παρακαλούμε την Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης κατά την κρίση της να συμπεριλάβει στις κατευθυντήριες οδηγίες, που εκδίδει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της προς τις παραχωρησιούχες εταιρίες ενόψει της χειμερινής περιόδου, την παρουσία εκπροσώπου των ανωτέρω εταιριών στα κατά τόπους ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων (παράγραφος 4.3 του παρόντος), προκειμένου να ενημερώσουν τους φορείς σχετικά με το σχεδιασμό τους.

3.2. Σχεδιασμός χειμερινής συντήρησης στο Εθνικό και Επαρχιακό οδικό δίκτυο

Οι αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο (πρωτεύον και δευτερεύον οδικό δίκτυο), που έχει περιέλθει πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010), περιγράφονται στον **Πίνακα 2** του **Παραρτήματος Α** και αναφέρονται αναλυτικά στο **Παράρτημα Β** του παρόντος, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος.

Στο πλαίσιο αυτό οι Προϊστάμενοι των υπηρεσιών της Περιφέρειας (Δ/σεις Τεχνικών Έργων, κλπ.) που είναι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση προβλημάτων εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας της Περιφέρειας (**Πίνακας 2** του **Παραρτήματος Α**) προχωρούν πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου:

1. Στην επίλυση προβλημάτων που αφορούν την έγκαιρη προμήθεια και αποθήκευση άλατος ή και άλλων κατάλληλων υλικών (ψηφίδα, κτλ.), όπως επίσης και την προληπτική συντήρηση μηχανημάτων αποχιονισμού και διασποράς άλατος.
2. Στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου.
3. Στην ολοκλήρωση των διαδικασιών προγραμματισμένων μισθώσεων ιδιωτικών μέσων κλπ., όπου αυτό απαιτείται, με βάση το σχεδιασμό.
4. Στην κατανομή του διαθέσιμου προσωπικού ανά εργοτάξιο αποχιονισμού και στην έκδοση προγράμματος επιφυλακής και βαρδιών των υπαλλήλων τους.

⁸ Α4/01/01/22/οικ.19100/15_11_2012 έγγραφο της ΓΓΔΕ/ΕΥΔΕ-ΛΣΕΠ

⁹ Άρθρο 36 του ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α'/2017)

5. Στον ορισμό υπευθύνων ανά οδικό άξονα και περιοχή ευθύνης, καθώς και υπευθύνων οργάνωσης και λειτουργίας των απαραίτητων εγκαταστάσεων (εργοτάξια, αποθήκες άλατος, κλπ) για το έργο του αποχιονισμού.
6. Στην έκδοση οδηγιών για την υλοποίηση των προβλεπομένων δράσεων και την ασφάλεια του προσωπικού επέμβασης και μέσων, έτσι ώστε να μην δημιουργείται κίνδυνος ή ζημία, με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την κεντρική διοίκηση.
7. Στην προτεραιοποίηση των οδικών αξόνων ως προς την επέμβαση σε περιπτώσεις αδυναμίας συνολικής αντιμετώπισης προβλημάτων λόγω εκτεταμένων χιονοπτώσεων και παγετού.
8. Στην ολοκλήρωση των διαδικασιών προγραμματισμένης μίσθωσης γερανοφόρων ρυμουλκών μηχανημάτων, ή άλλων μηχανημάτων που κρίνονται καταλληλότερα, όπου και εάν αυτό απαιτείται, για την απομάκρυνση ακινητοποιημένων οχημάτων εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού, που εμποδίζουν το έργο του αποχιονισμού επί του οδικού δικτύου ευθύνης της Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένης της συνέργειας των υπηρεσιών της Περιφέρειας (Δ/σεις Τεχνικών Έργων, κλπ) που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις χειμερινής συντήρησης και των οικείων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας (Δ/σεις και Τμήματα Πολιτικής Προστασίας) που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, ειδικά όταν μια περιοχή κηρύσσεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (άρθ. 2 και 8 Ν.3013/2002 όπως τροποποιήθηκε με το αρθ. 110 Ν.4249/2014), κρίνεται σκόπιμο στα ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα οποία θα συγκληθούν με εντολή των Περιφερειάρχων και ευθύνη των Αντιπεριφερειάρχων, να εξεταστούν και θέματα που συνδέονται με τη χειμερινή συντήρηση σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

Οι λόγοι που επιβάλλουν να εξετασθούν τέτοιου είδους ζητήματα στα ανωτέρω ΣΟΠΠ συνδέονται με το συντονισμό και τη συνεργασία όλων των φορέων, που έχουν αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης εντός των διοικητικών ορίων της Περιφερειακής Ενότητας, για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο, με στόχο την αποφυγή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Θέματα που συνδέονται με την σύγκληση των ΣΟΠΠ αναφέρονται αναλυτικότερα στην παράγραφο 7.11 του παρόντος.

Συμπληρωματικά, κρίνεται σκόπιμο να επισημάνουμε ότι αιτήματα των αρμόδιων υπηρεσιών χειμερινής συντήρησης των Περιφερειών ή των Περιφερειακών Ενοτήτων (Διευθύνουσες Υπηρεσίες), για την πέρα των προβλεπομένων από το σχεδιασμό τους κάλυψη αναγκών σε υλικά και μέσα για τον αποχιονισμό και την αντιμετώπιση παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, απευθύνονται στις οριζόμενες «Προϊστάμενες Αρχές» ή «Εποπτεύουσες Αρχές» σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την εκτέλεση δημοσίων έργων.

Νοείται ότι σε περιπτώσεις που προκύψουν έκτακτες ανάγκες πολιτικής προστασίας οι υπηρεσίες της Περιφέρειας, που είναι αρμόδιες για την αντιμετώπιση προβλημάτων εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας της Περιφέρειας, συνεργάζονται με τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας ή τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων για την αντιμετώπισή τους (ενεργοποίηση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για εξεύρεση επιπλέον πόρων, συνδρομή σε έρευνα και διάσωση, κλπ).

Η κινητοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών χειμερινής συντήρησης των Περιφερειών, κατόπιν σχετικού αιτήματος για την υποστήριξη φορέων (Π.Σ., ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ) που επιχειρούν για διάσωση και απεγκλωβισμό ατόμων, παροχή ιατρικής βοήθειας, αποκατάσταση βλαβών, κλπ., θα πρέπει να γίνεται για λόγους συντονισμού από την Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων, εφόσον έχουν εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό και να εξετάζεται κατά προτεραιότητα.

3.3 Σχεδιασμός χειμερινής συντήρησης στο υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο (δημοτικοί οδοί, κλπ)

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο 2.3 του παρόντος.

Νοείται ότι στην έννοια της συντήρησης του οδικού δικτύου συμπεριλαμβάνεται και η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο (χειμερινή συντήρηση).

Στο πλαίσιο αυτό οι Προϊστάμενοι των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, που κατά κανόνα είναι αρμόδιοι για τη συντήρηση του οδικού δικτύου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δήμου (στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η αντιμετώπιση προβλημάτων εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού), κατόπιν σχετικής εντολής του Δημάρχου προχωρούν πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου:

1. Στην έγκαιρη προμήθεια και αποθήκευση άλατος ή και άλλων κατάλληλων υλικών (ψηφίδα, κτλ.), όπως επίσης και την προληπτική συντήρηση μηχανημάτων αποχιονισμού και διασποράς άλατος.
2. Στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου.
3. Στην ολοκλήρωση των διαδικασιών προγραμματισμένων μισθώσεων ιδιωτικών μέσων κλπ., όπου αυτό απαιτείται, με βάση το σχεδιασμό,
4. Στον ορισμό υπευθύνων και επικεφαλής συντονιστή για τις εργασίες αποχιονισμού και αντιμετώπισης προβλημάτων παγετού του εσωτερικού οδικού δικτύου των πολεοδομικών συγκροτημάτων και οικισμών αρμοδιότητάς τους.
5. Στην προτεραιοποίηση των οδικών αξόνων ως προς την επέμβαση σε περιπτώσεις αδυναμίας συνολικής αντιμετώπισης προβλημάτων λόγω εκτεταμένων χιονοπτώσεων και παγετού.
6. Στην έκδοση προγράμματος επιφυλακής και βαρδιών των υπαλλήλων τους.

Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένης της συνέργειας των υπηρεσιών του Δήμου που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις χειμερινής συντήρησης και του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας που εμπλέκεται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, ειδικά όταν μια περιοχή κηρύσσεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (άρθ. 2 και 8 Ν.3013/2002 όπως τροποποιήθηκε με το αρθ. 110 Ν.4249/2014), κρίνεται σκόπιμο στα ΣΤΟ των Δήμων, να εξεταστούν και θέματα που συνδέονται με τη χειμερινή συντήρηση σε επίπεδο Δήμου.

Οι λόγοι που επιβάλουν να εξεταστούν τέτοιου είδους ζητήματα στα ανωτέρω ΣΤΟ συνδέονται με το συντονισμό και τη συνέργεια όλων των φορέων, που έχουν αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο, με στόχο την αποφυγή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Θέματα που συνδέονται με την σύγκληση των ΣΤΟ αναφέρονται αναλυτικότερα στην παράγραφο 7.12 του παρόντος.

Νοείται ότι σε περιπτώσεις που προκύψουν έκτακτες ανάγκες πολιτικής προστασίας λόγω χιονοπτώσεων και παγετού οι Προϊστάμενοι των υπηρεσιών του Δήμου, που είναι αρμόδιοι για την αντιμετώπιση προβλημάτων εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας του Δήμου, συνεργάζονται με τον υπεύθυνο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για την αντιμετώπισή τους (ενεργοποίηση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για εξεύρεση επιπλέον πόρων, συνδρομή σε έρευνα και διάσωση, κλπ) .

Η κινητοποίηση των αρμοδίων υπηρεσιών χειμερινής συντήρησης των Δήμων, κατόπιν σχετικού αιτήματος για την υποστήριξη φορέων (Π.Σ., ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ) που επιχειρούν για διάσωση και απεγκλωβισμό ατόμων, παροχή ιατρικής βοήθειας, αποκατάσταση βλαβών, κλπ., θα πρέπει να γίνεται για λόγους συντονισμού από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και να εξετάζεται κατά προτεραιότητα.

3.4 Χαρτογραφική απεικόνιση σχεδίων αποχιονισμού του κύριου οδικού δικτύου της χώρας

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, προς διευκόλυνση όλων των φορέων που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα αντιμετώπισης προβλημάτων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο, από την χειμερινή περίοδο 2006-2007 εκδίδει σε ετήσια βάση, για τις εννιά ηπειρωτικές περιφέρειες της χώρας, με τη βοήθεια γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, σειρά θεματικών χαρτών στους οποίους απεικονίζονται:

- Οι θέσεις αρχικής στάθμευσης μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για χειμερινή συντήρηση (Σταθμοί Αποχιονισμού, κλπ)
- Τα μέσα που διατίθενται αθροιστικά ανά θέση σε αρχικό στάδιο και ανά οδικό άξονα
- Τα σημεία στάθμευσης των περιπολικών του Π.Σ. κατά την φάση 2 (αυξημένη ετοιμότητα, μερική ή γενική επιφυλακή)¹⁰

¹⁰ Από το 2011 και μετά

Στόχος της ανωτέρω θεματικής χαρτογράφησης είναι η διαμόρφωση συνολικής αρχικής εικόνας από τους φορείς που εμπλέκονται σε επιχειρησιακό και τακτικό επίπεδο, για την υποβοήθηση του έργου τους, αναφορικά με την κατανομή των μέσων που χρησιμοποιούνται σε αρχικό στάδιο για την χειμερινή συντήρηση στο κύριο Οδικό Δίκτυο (Αυτοκινητόδρομοι, Εθνικό και Επαρχιακό οδικό δίκτυο αρμοδιότητας Περιφερειών και παράπλευρο οδικό δίκτυο Αυτοκινητοδρόμων)

Η χαρτογράφηση πραγματοποιείται σε δύο διαφορετικές θεματικές σειρές. Στην πρώτη σειρά ως υπόβαθρο απεικονίζονται τα διοικητικά όρια των Περιφερειακών Ενοτήτων ενώ στην δεύτερη σειρά ως υπόβαθρο απεικονίζονται οι υψομετρικές κλάσεις, δεδομένης της σημασίας του υψομέτρου στην εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού. Συγκεκριμένα, οι υψομετρικές κλάσεις που χρησιμοποιούνται στην ανωτέρω χαρτογραφική απεικόνιση είναι, πεδινή (0-300 μέτρα), λοφώδης (301-600 μέτρα), ημιορεινή (601-900 μέτρα), ορεινή (άνω των 900 μέτρων). Οι ανωτέρω υψομετρικές κλάσεις καθορίστηκαν σε συνεργασία με την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (υπ' αριθμ' Φ.970/ΑΔ:7753/Σ1863/22-11-2012 έγγραφο της ΕΜΥ), ώστε να είναι κοινές με τις υψομετρικές κλάσεις που χρησιμοποιεί η ΕΜΥ στα καθημερινά δελτία πρόγνωσης καιρού καθώς και τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων.

Κατά την χειμερινή περίοδο 2016-2017, η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών προχώρησε στην έκδοση χαρτών ανά Περιφέρεια σε μέγεθος εκτύπωσης Α1 (59 x 84 cm) στο οποίο περιλαμβάνονται οι χάρτες και οι αντίστοιχοι πίνακες με τον αριθμό και το είδος των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για χειμερινή συντήρηση και για τις εννιά ηπειρωτικές Περιφέρειες. Τα ανωτέρω αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr) και μπορούν να ανακτηθούν ακολουθώντας τον σύνδεσμο:

<http://www.civilprotection.gr> → «Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας» → «Χάρτες αποχιονισμού του οδικού δικτύου ανά Περιφέρεια».

Για την επερχόμενη χειμερινή περίοδο 2017-2018 η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, με έγγραφο που θα αποστείλει σε όλους τους φορείς χειμερινής συντήρησης των αυτοκινητοδρόμων του παράπλευρου οδικού δικτύου, καθώς και του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου (όπως αναλυτικά περιγράφονται στους Πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος Α του παρόντος), καθώς και στο Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος, θα ζητήσει την επικαιροποίηση των στοιχείων που απεικονίζονται στις ανωτέρω εκδόσεις, με σκοπό να προχωρήσει στην επικαιροποίηση και επανέκδοσή τους για την χειμερινή περίοδο 2017-2018.

Στο πλαίσιο αυτό παρακαλούνται οι ανωτέρω φορείς να ανταποκριθούν άμεσα στην επικαιροποίηση των στοιχείων, προκειμένου η Δνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ να ολοκληρώσει έγκαιρα την παραγωγή των ανωτέρω χαρτών.

3.5 Συντονιστική σύσκεψη στην ΓΓΠΠ για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό κατά την χειμερινή περίοδο

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας στα πλαίσια του καλύτερου δυνατού συντονισμού των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων (Νέα Οδός, Αττική Οδός, Εγνατία Οδός, κλπ), συγκαλεί σε ετήσια βάση και πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου συντονιστική σύσκεψη υπηρεσιακών παραγόντων με θέμα τον συντονισμό των φορέων για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό κατά την χειμερινή περίοδο.

Στην σύσκεψη εξετάζονται θέματα σχετικά με:

- την ετοιμότητα φορέων χειμερινής συντήρησης για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο, ενόψει της χειμερινής περιόδου
- τη συνεργασία των φορέων στην από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο, για την αποφυγή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

Βασικός στόχος της ανωτέρω σύσκεψης είναι ο εντοπισμός τυχόν προβλημάτων ή δυσλειτουργιών που παρατηρήθηκαν στο πλαίσιο της συνέργειας και της συνεργασίας των φορέων χειμερινής συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων με τους λοιπούς φορείς πολιτικής προστασίας (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) κατά τα προηγούμενα έτη και η δρομολόγηση δράσεων και ενεργειών για την έγκαιρη επίλυσή τους.

4. ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΦΟΡΕΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩ ΧΙΟΝΟΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΓΕΤΟΥ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Η ετοιμότητα φορέων χειμερινής συντήρησης θα πρέπει να βασίζεται στις καθημερινές προγνώσεις των καιρικών φαινομένων κατά τη χειμερινή περίοδο.

Επίσημος φορέας πρόγνωσης καιρικών φαινομένων, όπως χιονοπτώσεις, παγετός, χαμηλές θερμοκρασίες κτλ., είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) (ΠΔ 161/1997, ΦΕΚ 142/Α'/1997).

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των φορέων υλοποίησης έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης στο οδικό δίκτυο οφείλουν να ενημερώνονται σε καθημερινή βάση κατά την διάρκεια της χειμερινής περιόδου για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων σύμφωνα με τις επίσημες προγνώσεις της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, όπως αυτές δημοσιεύονται και στην ιστοσελίδα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (<http://www.hnms.gr>).

Επίσης, η ΕΜΥ εκτός των καθημερινών δελτίων πρόγνωσης καιρού εκδίδει και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων (υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ).¹¹

Τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ και αποστέλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ)¹² διαβιβάζονται με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων και των φορέων χειμερινής συντήρησης.

Ειδικότερα ζητήματα που συνδέονται με την αποστολή του ανωτέρω ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στην παράγραφο 7.1 του παρόντος και περιγράφονται στο **Διάγραμμα 1**.

Τα ανωτέρω έκτακτα δελτία της ΕΜΥ αποτελούν πληροφορία με βαρύνουσα σημασία για την ετοιμότητα των φορέων χειμερινής συντήρησης. Τα επίπεδα ετοιμότητας καθορίζονται από τον αντίστοιχο σχεδιασμό τους.

Νοείται ότι οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων που λαμβάνουν από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ, θα πρέπει άμεσα να ενημερώνουν τους επικεφαλής υπεύθυνους χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας των Περιφερειών και των Δήμων αντίστοιχα, προκειμένου να τεθούν σε ετοιμότητα για την αντιμετώπιση χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με το σχεδιασμό τους για τη χειμερινή συντήρηση.

Σημειώνεται ότι ο υψομετρικός προσδιορισμός που χρησιμοποιείται στα δελτία της ΕΜΥ (πεδινές, ημιορεινές περιοχές, κλπ) είναι σε απόλυτη συμφωνία με τις υψομετρικές κλάσεις που χρησιμοποιούνται από τη ΓΓΠΠ για τη χαρτογραφική απεικόνιση των σχεδίων αποχιονισμού (παρ. 3.4 του παρόντος - σχετικό έγγραφο της ΕΜΥ Φ970/ΑΔ7753/Σ.1863/22-11-2012).

5. ΦΟΡΕΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ.

Η επίσημη ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε επιχειρησιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων και των υπευθύνων λειτουργίας των έργων με παραχώρηση, για την επικρατούσα κατάσταση στο οδικό δίκτυο από πλευράς χιονοπτώσεων και παγετού, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους υπευθύνων υπηρεσιών τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ.¹³

Ειδικότερα, για την επικρατούσα κατάσταση, κυρίως στους αυτοκινητόδρομους (Π.Α.Θ.Ε. Εγνατία οδός, κλπ) και στο Εθνικό και Επαρχιακό οδικό δίκτυο, ιδίως σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού, παρακαλείται το Αρχηγείο της ΕΛΑΣ να εκδώσει σχετική διαταγή για την άμεση και απευθείας ενημέρωση του Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ ΕΣΚΕ) από τις κατά τόπους υπεύθυνες

¹¹ Σύμφωνα με το υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ, τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης εκδήλωσης ή αιφνίδιας εκδήλωσης ενός ή περισσότερων επικίνδυνων καιρικών φαινομένων ενώ τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης επιδείνωσης ή μεταβολής του καιρού.

¹² Με το άρθρο 68 του Ν.4249/2014, το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ) υπάγεται στο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΣΚΕ) του Πυροσβεστικού Σώματος. Η οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία του ΕΣΚΕ αναφέρονται στην ΥΑ 29310 οικ. φ.109.1/27-06-2014 (ΦΕΚ 1869/Β'/2014).

¹³ Σχετικό το υπ' αριθ. 2501/14/40-α/ 20-11-2012, υπ' αριθ. 5301/4/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ. «Ειδικό Σχέδιο κινητοποίησης κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ. για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από έντονη χιονόπτωση-χιονοθύελλα-παγετό» το οποίο εγκρίθηκε με το 4096/12-07-2006 έγγραφό μας, καθώς και των εν ισχύ συμφωνιών αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησούχων εταιρειών.

υπηρεσίες τροχαία της ΕΛΑΣ, σε εφαρμογή του Παραρτήματος Ε' του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (Υ.Α.1299/7-4-2003 - ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Η επίσημη ενημέρωση του κοινού, για την επικρατούσα κατάσταση και την βατότητα του οδικού δικτύου από πλευράς χιονοπτώσεων και παγετού, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους υπευθύνων υπηρεσιών της ΕΛΑΣ¹⁴.

Η ενημέρωση του κοινού πραγματοποιείται κατά περίπτωση με την έκδοση δελτίων τύπου και ανακοινώσεων, με την μορφή προφορικών δηλώσεων και συνεντεύξεων καθώς και μέσω της ιστοσελίδας της ΕΛΑΣ (www.astynomia.gr) η οποία ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθ' όλη την διάρκεια της χειμερινής περιόδου για την επικρατούσα κατάσταση στο οδικό δίκτυο από πλευράς χιονοπτώσεων και παγετού.

6. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩ ΧΙΟΝΟΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΓΕΤΟΥ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

6.1 Έλεγχος κυκλοφορίας, επιβολή περιορισμών ή απαγορεύσεων κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού

Η επικρατούσα κατάσταση στο οδικό δίκτυο, ο έλεγχος κυκλοφορίας, η επιβολή περιορισμών ή απαγορεύσεων κυκλοφορίας σε όλο το οδικό δίκτυο της χώρας, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους αρμοδίων υπηρεσιών της ΕΛΑΣ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Π.Δ.1/2005, Ν.2696/99 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Η γνωμοδότηση των Υπηρεσιών αυτών για την επικρατούσα κατάσταση στο οδικό δίκτυο είναι βαρύνουσα σημασίας.

Επισημαίνεται ότι οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Ν. 2696/1999 – ΦΕΚ 57/Α'/1999, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του Ν. 4313/2014).

Ειδικότερα, η Δ/ση Γενικής Αστυνόμευσης του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ., με το 1244/15/2185460/28-11-2015 έγγραφό της επισημαίνει στις Διευθύνσεις Τροχαίας – Διευθύνσεις Αστυνομίας να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την πρόσκαιρη και έγκαιρη διακοπή της κυκλοφορίας των οχημάτων, σε συντρέχουσα περίπτωση, σε σημεία που παρουσιάζουν δυσκολίες διέλευσης - ιδιαιτερότητες, έτσι, ώστε να διενεργείται αποχιονισμός και ρίψη αλατιού με τον καλύτερο δυνατό και ασφαλή τρόπο από τις αρμόδιες προς τούτο Υπηρεσίες. Σ' αυτές τις περιπτώσεις η ακινητοποίηση των οχημάτων θα γίνεται σε ικανή απόσταση, προ του σημείου που εντοπίζονται τα προβλήματα και θα διαρκεί μέχρι την άρση αυτών.

Επισημαίνεται ότι, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛ.ΑΣ πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Επίσης, ο έλεγχος της επικρατούσας κατάστασης για την καλή λειτουργία του έργου παραχώρησης (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση εκτάκτων συμβάντων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας, κλπ) πραγματοποιείται και με ευθύνη των παραχωρησιούχων εταιρειών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με άμεση ενημέρωση των κατά τόπους αρμοδίων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Διευκρινίζεται ότι η αστυνόμευση του έργου παραχώρησης από την ΕΛ.ΑΣ. είναι ανεξάρτητη από τον έλεγχο της επικρατούσας κατάστασης που πραγματοποιείται από τους παραχωρησιούχους και προβλέπεται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης και εγχειρίδια λειτουργίας.

Νοείται ότι κατά την εκδήλωση φαινομένων, όπως οι χιονοπτώσεις και ο παγετός κατά μήκος των οδικών αξόνων, η προληπτική ακινητοποίηση των οχημάτων από τις κατά τόπους υπεύθυνες υπηρεσίες της ΕΛΑΣ, μέχρι να αποκατασταθεί η βατότητα του οδικού δικτύου από τα συνεργεία αποχιονισμού, θεωρείται αποτελεσματικό μέτρο.

¹⁴ Σχετικό το υπ' αριθ. 5301/4/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ. «Ειδικό Σχέδιο κινητοποίησης κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ. για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από έντονη χιονόπτωση-χιονοθύελλα-παγετό» το οποίο εγκρίθηκε με το 4096/12-07-2006 έγγραφό μας.

Σε περιπτώσεις επιβολής περιορισμών, ή απαγορεύσεων κυκλοφορίας, οι θέσεις στάθμευσης των οχημάτων επί ή πλησίον του οδικού άξονα θα πρέπει να καθορίζονται μετά από συνεννόηση με τους κατά τόπους επικεφαλής συντονιστές, υπεύθυνους για την εκτέλεση έργων χειμερινής συντήρησης, ώστε να διευκολύνεται το έργο τους.

6.2 Παροχή βοήθειας σε οδηγούς και επιβάτες σε περιπτώσεις ακινητοποίησης οχημάτων στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού

Στο πλαίσιο παροχής βοήθειας σε περιπτώσεις ακινητοποίησης οχημάτων επί του οδικού δικτύου, όταν αυτό επιβάλλεται¹⁵, θα πρέπει να διανέμονται κουβέρτες και πρόχειρα γεύματα τα οποία διατίθενται από τους αρμοδίους για την λειτουργία και την συντήρηση του οδικού δικτύου φορείς, για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών των οδηγών και επιβατών.

Νοείται ότι δράσεις παροχής βοήθειας, όπως η ανωτέρω, δύναται να πραγματοποιούνται παράλληλα, όταν οι συνθήκες το επιβάλουν, με δράσεις που συνδέονται με τον απεγκλωβισμό και διάσωση οδηγών και επιβατών.

Για την αντιμετώπιση τέτοιων γεγονότων, τα οποία έχουν σημειωθεί κατά το παρελθόν κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων κατά τη διάρκεια εκδήλωσης χιονοπτώσεων και παγετού, οι παραχωρησιούχοι έχουν αναλάβει, πέραν των συμβατικών τους υποχρεώσεων, την προμήθεια και διάθεση κουβερτών καθώς και πρόχειρου γεύματος, όταν αυτό απαιτηθεί, για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών κατ' ελάχιστο 100 ατόμων επί του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους.

Επίσης η "Εγνατία Οδός Α.Ε.", σύμφωνα με τις συντονιστικές οδηγίες της ΓΓΠΠ, έχει προμηθευτεί Υλικά Έκτακτης Ανάγκης (θερμαντικές κουβέρτες, πρόχειρο γεύμα), για την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών των επιβατών, σε περιπτώσεις ακινητοποίησης οχημάτων επί του οδικού δικτύου της Εγνατίας Οδού.

Στο πλαίσιο αυτό παρακαλούνται οι παραχωρησιούχοι να ενημερώσουν τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ. καθώς και την Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών για τις θέσεις αποθήκευσης των ανωτέρω υλικών. Ομοίως και η Εγνατία Οδός Α.Ε. να ενημερώσει τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.

Σημειώνεται ότι η μεταφορά και διανομή των κουβερτών και του πρόχειρου γεύματος, όπου αυτό απαιτείται, θα πραγματοποιείται με μέριμνα του Πυροσβεστικού Σώματος (69061Φ.702.16/29-11-2012, 71710/Φ.702.1/03-12-2015 έγγραφο Αρχηγείου Π.Σ.)

Το ανωτέρω έργο της διανομής κουβερτών ή/και πρόχειρου γεύματος δύναται να συνδράμουν και οι υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. σε περίπτωση που αυτό ζητηθεί από τις υπηρεσίες του Π.Σ. και όταν διαθέτουν κατάλληλο όχημα για το σκοπό αυτό (1244/15/2185460/28-11-2015 έγγραφο Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ.)

Στο ανωτέρω πλαίσιο οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών παρακαλούνται σε συνεννόηση με τις οικείες Δ/νσεις Τεχνικών Έργων να υλοποιούν τις αντίστοιχες δράσεις (διάθεση κουβερτών και πρόχειρου γεύματος) για το οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.

Θέματα που αφορούν τον απεγκλωβισμό και διάσωση οδηγών και επιβατών που η ζωή τους έχει τεθεί σε κίνδυνο από διακοπή της κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού, που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του Π.Σ., αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στην παρ. 7.5 του παρόντος.

6.3 Απομάκρυνση ακινητοποιημένων οχημάτων εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όποιος έχει τις αρμοδιότητες ή την εξουσία επί του πράγματος επί του οποίου διεξάγεται δημόσια κυκλοφορία, σύμφωνα με την παρ.1 του αρθ.10 του Ν. 2696/23-4-99 - ΦΕΚ 57/Α'/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας), υποχρεούται να λαμβάνει κάθε μέτρο, ώστε από την δημόσια κυκλοφορία να μην δημιουργείται κίνδυνος ή ζημία τρίτων προσώπων ή άλλων έννομων αγαθών (υπ. αρθ. 2501/14/21-γ / 12-12-2005 σχετικό έγγραφο της Δ/νσης Τροχαίας του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ).

Το άρθρο αυτό του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, σε συνδυασμό με τα άρθρα 1,11,12,13 του Ν 3013/2002, προκαλεί προφανώς υποχρέωση στον φορέα που έχει την αρμοδιότητα συντήρησης ενός οδικού άξονα στον οποίο διεξάγεται δημόσια κυκλοφορία, για την άμεση απομάκρυνση τυχόν ακινητοποιημένων οχημάτων, εξ αιτίας

¹⁵ όπως για παράδειγμα πολύωρη αναμονή μέχρι την αποκατάσταση της κυκλοφορίας σε συνθήκες ψύχους, αδυναμία αναστροφής οχημάτων ή εκτροπή της κυκλοφορίας, κλπ.

χιονόπτωσης ή παγετού, εφόσον αυτή αποβλέπει στην αποκατάσταση της κυκλοφορίας των οχημάτων, έτσι ώστε να μην δημιουργείται κίνδυνος ή ζημία.

Κατά συνέπεια η αρμοδιότητα διάθεσης ή μίσθωσης γερανοφόρων ρυμουλκών οχημάτων με στόχο την άμεση απομάκρυνση τυχόν ακινητοποιημένων οχημάτων, εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού, υπάγεται στις υποχρεώσεις του φορέα που έχει την αρμοδιότητα συντήρησης του.

Η υποχρέωση του φορέα που έχει την ευθύνη διάθεσης ή μίσθωσης γερανοφόρων ρυμουλκών οχημάτων, δεν αποκλείει τη συνεργασία του με άλλους φορείς, οι οποίοι έχουν στην κατοχή τους και μπορούν σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών να διαθέσουν γερανοφόρα οχήματα για λόγους πολιτικής προστασίας. Είναι αυτονόητο ότι στις περιπτώσεις αυτές, η διάθεση γερανοφόρων ρυμουλκών οχημάτων θα πρέπει εκ των προτέρων να έχει συμφωνηθεί με τους άλλους φορείς.

Τονίζεται ιδιαίτερα η αναγκαιότητα διάθεσης ή μίσθωσης ικανού αριθμού μεγάλων γερανοφόρων ρυμουλκών οχημάτων για την άμεση απομάκρυνση τυχόν ακινητοποιημένων φορητών οχημάτων, ιδίως κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων. Προς τούτο οι αρμόδιοι φορείς χειμερινής συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα των αυτοκινητοδρόμων, όπως αυτοί αναφέρονται στο **Πίνακα 1** του **Παράρτηματος Α** του παρόντος και αναλυτικότερα στο **Παράρτημα Β** του παρόντος, θα πρέπει να προβλέπουν στα προγράμματα αποχιονισμού τους και τη διάθεση ή μίσθωση των ανωτέρω γερανοφόρων ρυμουλκών οχημάτων.

6.4 Συνεργασία των φορέων χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου με τους φορείς αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας.

Κατά την χειμερινή περίοδο οι έντονες χιονοπτώσεις και ο παγετός δύναται να δημιουργήσουν προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των δικτύων κοινής ωφέλειας με δυσμενή αποτελέσματα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου (ηλεκτροδότηση, ύδρευση, κλπ).

Για τους λόγους αυτούς είναι σημαντικό όλοι οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας (ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, φορείς ύδρευσης, φορείς τηλεπικοινωνιών, κλπ) να εξασφαλίζουν την άμεση αποκατάσταση βλαβών που ενδέχεται να προκύψουν λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Στην προκειμένη περίπτωση, και όταν διαπιστωθεί βλάβη, σε περιοχές που κατά τη χειμερινή περίοδο επικρατούν συνθήκες χιονόπτωσης ή παγετού, οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, κατά κανόνα επικοινωνούν άμεσα με την οικεία υπηρεσία τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου προς τα σημεία των βλαβών.

Εν συνεχεία και εφόσον τα μέσα που διαθέτουν ή μισθώνουν οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας δεν επιτρέπουν την οδική πρόσβασή τους στο σημείο της βλάβης, δύναται να ζητήσουν την συνδρομή των φορέων που έχουν την ευθύνη χειμερινής συντήρησης, εφόσον αυτοί διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, προκειμένου να αποκαταστήσουν ταχύτερα τις βλάβες στο δίκτυό τους.

Στις περιπτώσεις που ο φορέας χειμερινής συντήρησης είναι η Περιφέρεια ή ο Δήμος, κρίνεται σκόπιμο τα αιτήματα των φορέων λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, για λόγους καλύτερου συντονισμού, να απευθύνονται κατά αρχήν προς τις αρμόδιες Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ή τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, αντιστοίχως.

Νοείται ότι αιτήματα για αποκατάσταση της κυκλοφορίας προς τα σημεία βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας θα πρέπει να εξετάζονται και να δρομολογούνται κατά προτεραιότητα από τις αντίστοιχες μονάδες Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τις οικείες υπηρεσίες χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους.

6.5 Εξασφάλιση κατά προτεραιότητα της κυκλοφορίας προς εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινής ωφέλειας

Κατά την χειμερινή περίοδο οι έντονες χιονοπτώσεις και ο παγετός δύναται να δημιουργήσουν προβλήματα στην λειτουργία εγκαταστάσεων (νοσοκομεία, κοινωφελή ιδρύματα, σιδηροδρομικοί σταθμοί, αεροδρόμια, εργοτάξια, αμαξοστάσια, κλπ.), τόσο λόγω δυσχερειών οδικής πρόσβασης σε αυτές, όσο και από την συσσώρευση χιονιού ή πάγου στους υπαίθριους χώρους εντός των ορίων των εγκαταστάσεων.

Σε περιπτώσεις που η οδική πρόσβαση προς τις ανωτέρω εγκαταστάσεις παρουσιάζει δυσχέρειες ή έχει διακοπεί λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, οι φορείς χειμερινής συντήρησης, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για το οδικό δίκτυο που εξυπηρετεί την πρόσβαση στις ανωτέρω εγκαταστάσεις, οφείλουν να εξασφαλίζουν κατά προτεραιότητα την αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

Νοείται ότι η ανωτέρω δράση θα πρέπει να έχει ενταχθεί εκ των προτέρων στον σχεδιασμό των φορέων χειμερινής συντήρησης που το οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους εξυπηρετεί τέτοιες εγκαταστάσεις.

Τονίζεται ότι η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στους υπαίθριους χώρους εντός των ορίων των εγκαταστάσεων αποτελεί ευθύνη των διοικήσεών τους. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να υπάρχει σχετική προετοιμασία και σχεδιασμός για την άμεση αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία τους. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί από τις διοικήσεις εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινής ωφέλειας, όπως νοσοκομεία, κοινωφελή ιδρύματα, σιδηροδρομικοί σταθμοί, αεροδρόμια, εργοτάξια, αμαξοστάσια, κλπ.

Ειδικότερα, εντός των μεγάλων αστικών κέντρων παρακαλούνται οι φορείς παροχής συγκοινωνιακών υπηρεσιών (ΟΑΣΑ, ΟΑΣΘ, κλπ) να έρθουν εκ των προτέρων σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς χειμερινής συντήρησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη προσέγγιση των συγκοινωνιακών τους μέσων από και προς την είσοδο των αμαξοστασίων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΛΟΓΩ ΧΙΟΝΟΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΓΕΤΟΥ

Οι έντονες χιονοπτώσεις και ο παγετός είναι φαινόμενα που εκδηλώνονται στη χώρα μας κατά την χειμερινή περίοδο και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται συντονισμένα από τις κατά τόπους Υπηρεσίες, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 11, 12 και 13 του Ν 3013/2002 σε συνδυασμό με τα άρθρα 282 και 283 του Ν.3852/2010.

Στο πλαίσιο αυτό, οι δράσεις που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού κατά κύριο λόγο επικεντρώνονται:

- Ενημέρωση κοινού και παροχή οδηγιών για ενδεχόμενους κινδύνους από χιονοπτώσεις και παγετό.
- Έρευνα και διάσωση ατόμων που η ζωή τους έχει περιέλθει σε κίνδυνο από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού.
- Απεγκλωβισμός και διάσωση οδηγών και επιβατών στο οδικό δίκτυο της χώρας εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού.
- Απεγκλωβισμός και διάσωση επιβατών και εργαζομένων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού.
- Αντιμετώπιση περιστατικών υγείας σε περιοχές όπου έχει διακοπεί η κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.
- Αποκατάσταση βλαβών σε δίκτυα κοινής ωφέλειας λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Οι ανωτέρω δράσεις αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών και προϋπόθεση για την υλοποίησή τους είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων φορέων σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης.

7.1 Ετοιμότητα φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Επίσημος φορέας πρόγνωσης καιρικών φαινομένων, όπως χιονοπτώσεις, παγετός, χαμηλές θερμοκρασίες κτλ., είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) (ΠΔ 161/1997, ΦΕΚ 142/Α'/1997).

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των φορέων υλοποίησης έργων και δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού οφείλουν να ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων σύμφωνα με τις επίσημες προγνώσεις της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, όπως αυτές δημοσιεύονται και στην ιστοσελίδα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (<http://www.emy.gr>).

Επίσης, η ΕΜΥ εκτός των καθημερινών δελτίων πρόγνωσης καιρού εκδίδει και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων (υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ)¹⁶.

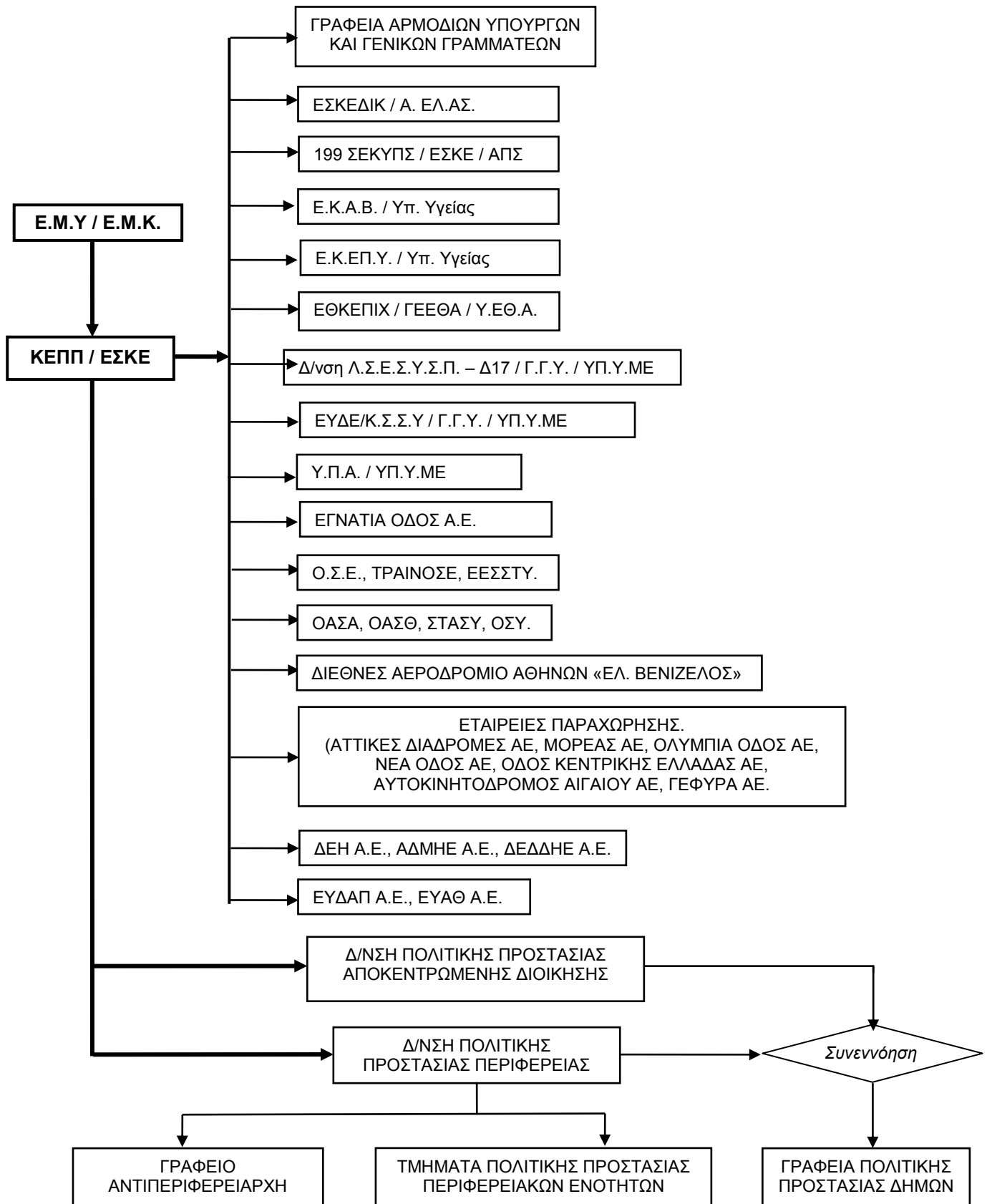
Τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ και αποστέλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) διαβιβάζονται με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι χιονοπτώσεις και ο παγετός.

Η δρομολόγηση του ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το ΚΕΠΠ/ ΕΣΚΕ, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ, συμπεριλαμβάνει και όλους τους φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις χειμερινής συντήρησης, καθώς και φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, προκειμένου να δρομολογούν δράσεις που συνδέονται με την ετοιμότητά τους βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Η δρομολόγηση της αποστολής του ανωτέρω ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το ΚΕΠΠ/ ΕΣΚΕ παρουσιάζεται αναλυτικά στο ακόλουθο **Διάγραμμα 1**.

¹⁶ Σύμφωνα με το υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ, τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης εκδήλωσης ή αιφνίδιας εκδήλωσης ενός ή περισσότερων επικίνδυνων καιρικών φαινομένων ενώ τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης επιδείνωσης ή μεταβολής του καιρού

Διάγραμμα 1. Διάγραμμα ροής αποστολής των Έκτακτων Δελτίων της ΕΜΥ¹⁷ και ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το ΚΕΠΠ/ ΕΣΚΕ

¹⁷ Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού(ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ).

Με βάση τα παραπάνω, το ΚΕΠΠ/ ΕΣΚΕ οφείλει μετά από σχετική αλληλογραφία, πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου¹⁸, να διαθέτει επικαιροποιημένο κατάλογο με αριθμούς τηλεομοιοτυπίας (fax) όλων των εμπλεκόμενων φορέων στους οποίους θα αποστέλλονται οι προγνώσεις επικίνδυνων καιρικών φαινομένων και προειδοποιήσεις, κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών προκειμένου να ενημερώνονται.

Μετά την αποστολή των σχετικών προειδοποιήσεων του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειες για την εκδήλωση επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, η περαιτέρω κοινοποίησή τους, μέσω τηλεομοιοτυπίας (fax), προς τους υπεύθυνους Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα γίνεται με ευθύνη των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μετά από σχετική συνεννόηση τους με τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, στο πλαίσιο συνεργασίας τους για την άμεση αναμετάδοσή τους προς τους Δήμους.

Νοείται ότι οι Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων που λαμβάνουν από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ θα πρέπει άμεσα να ενημερώνουν τους επικεφαλής υπεύθυνους χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας των Περιφερειών και των Δήμων αντίστοιχα, προκειμένου να τεθούν σε ετοιμότητα για την αντιμετώπιση χιονοπτώσεων και παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με το σχεδιασμό χειμερινής συντήρησης.

Σημειώνεται ότι ο υψομετρικός προσδιορισμός που χρησιμοποιείται στα δελτία της ΕΜΥ (πεδινές, ημιορεινές περιοχές, κλπ) είναι σε απόλυτη συμφωνία με τις υψομετρικές κλάσεις που χρησιμοποιούνται από τη ΓΓΠΠ για τη χαρτογραφική απεικόνιση των σχεδίων αποχιονισμού (παρ. 3.4 του παρόντος - σχετικό έγγραφο της ΕΜΥ Φ970/ΑΔ7753/Σ.1863/22-11-2012).

7.2 Ενημέρωση κοινού και παροχή οδηγιών για ενδεχόμενους κινδύνους από χιονοπτώσεις και παγετό

Η ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από χιονοπτώσεις και παγετό, γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Ν.3013/2002).

Στις περιπτώσεις όπου η Ε.Μ.Υ. εκδίδει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εκδίδει δελτία τύπου τα οποία αποστέλλονται σε όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και αναρτώνται στον δικτυακό της χώρο, με στόχο την **ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας** από κινδύνους που προέρχονται από χιονοπτώσεις και παγετό (www.civilprotection.gr).

Περαιτέρω ενημέρωση του κοινού, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί υποχρέωση των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών (συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων) καθώς και των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων. Στη διανομή του έντυπου ενημερωτικού υλικού μπορεί να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Το ενημερωτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή διατίθεται μέσω της ιστοσελίδας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr) και δύναται να αναρτηθεί στις οικείες ιστοσελίδες με σκοπό την ευρύτερη διάδοσή του.

Διευκρινίζεται, όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο 5 του παρόντος, ότι η επίσημη ενημέρωση του κοινού για την επικρατούσα κατάσταση και την βατότητα του οδικού δικτύου από πλευράς χιονοπτώσεων και παγετού, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους υπευθύνων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.¹⁹

Η ενημέρωση του κοινού πραγματοποιείται κατά περίπτωση με την έκδοση δελτίων τύπου και ανακοινώσεων, με την μορφή προφορικών δηλώσεων και συνεντεύξεων καθώς και μέσω της ιστοσελίδας της ΕΛΑΣ η οποία ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα (www.astynomia.gr), καθ όλη την διάρκεια της χειμερινής περιόδου για την επικρατούσα κατάσταση στο οδικό δίκτυο από πλευράς χιονοπτώσεων και παγετού.

¹⁸ Η χειμερινή περίοδος αφορά συνήθως το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Νοεμβρίου ως και τις αρχές Απριλίου

¹⁹ Σχετικό το υπ' αριθ. 53014/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ. «Ειδικό Σχέδιο κινητοποίησης κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ. για την αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούνται από έντονη χιονόπτωση-χιονοθύελλα-παγετό» το οποίο εγκρίθηκε με το 4096/12-07-2006 έγγραφό μας

Τέλος, η έκδοση ειδικότερων οδηγιών και η ενημέρωση των πολιτών για ζητήματα που αφορούν την λειτουργία και προστασία των οικιακών δικτύων ύδρευσης σε συνθήκες παγετού, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους φορέων ύδρευσης.

7.3 Αρχική αναγγελία – ειδοποίηση για έκτακτες ανάγκες λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Αρχική αναγγελία/ειδοποίηση νοείται η επίσημη ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για τις επιπτώσεις από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων όπως χιονοπτώσεις και παγετός, τόσο σε τοπικό όσο και περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, από τους αρμόδιους προς τούτο φορείς. Η αρχική αναγγελία/ειδοποίηση έχει στόχο την άμεση συλλογή πληροφοριών κατά την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων σχετικών με την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές, καθώς και την ενημέρωση των άμεσα εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Στο στάδιο αυτό πραγματοποιείται η πρώτη εκτίμηση για την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές που αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την περαιτέρω κινητοποίηση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας.

Οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. αποτελούν θεσμικά τον φορέα επίσημης ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων καθώς και του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, για την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους μετά από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων όπως χιονοπτώσεις και παγετός, δεδομένου ότι λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και κατά κανόνα είναι αυτές οι οποίες μπορούν άμεσα να συλλέξουν πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση και την επηρεαζόμενη περιοχή (Παράρτημα Ε, Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», ΥΑ 1299 10-04-2003 ΦΕΚ 423/ Β΄/2003). Σε περιπτώσεις που αναφέρονται στο ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ δυσχέρειες κυκλοφορίας λόγω χιονοπτώσεων και παγετού και ιδιαίτερα διακοπή της κυκλοφορίας στα ολοκληρωμένα τμήματα των αυτοκινητοδρόμων και στο εθνικό οδικό δίκτυο, το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ ενημερώνει τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Την δράση αυτή μπορούν να υποστηρίξουν και οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ, οι οποίες επίσης λειτουργούν σε 24-ωρη βάση. Οι ανωτέρω υπηρεσίες ενημερώνουν άμεσα τις ανώτερες διοικητικές δομές τους καθώς και τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης, αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης²⁰).

Με εντολή των Δημάρχων κινητοποιούνται τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, στην περιοχή των οποίων έχουν δημιουργηθεί έκτακτες ανάγκες λόγω χιονοπτώσεων και παγετού. Τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων κατ' εφαρμογή των μνημονίων ενεργειών που έχουν καταρτίσει, επικοινωνούν με τα κατά τόπους Αστυνομικά Τμήματα και Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, προκειμένου να συλλέξουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους και να ενημερώσουν τον Δήμαρχο, το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, καθώς και το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ.

Ομοίως, με εντολή του Περιφερειάρχη κινητοποιούνται η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες καθώς και τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, στην περιοχή των οποίων έχουν δημιουργηθεί έκτακτες ανάγκες λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Οι ανωτέρω, κατ' εφαρμογή των μνημονίων ενεργειών που έχουν καταρτίσει, επικοινωνούν με τα κατά τόπους Αστυνομικά Τμήματα και Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, προκειμένου να συλλέξουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους και να ενημερώσουν τον Περιφερειάρχη καθώς και το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ.

Νοείται ότι η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας θα ενημερώσει σχετικά και τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία θα ενημερώσει τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την επικρατούσα κατάσταση.

Η άμεση ενημέρωση του Κέντρου Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων, που ορίζονται υπεύθυνοι σε επιχειρησιακό επίπεδο από τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.3013/2002 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 110 του Ν. 4249/14, ΦΕΚ-73Α/24-3-14 και ισχύει, για επιμέρους δράσεις πολιτικής προστασίας, προκειμένου να υπάρχει καλύτερος συντονισμός και οργάνωση των φορέων στην αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, (Παράρτημα Γ, Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας Ξενοκράτης, ΥΑ 1299 10-04-2003 ΦΕΚ 423/ Β΄/2003).

²⁰ Μετά την εφαρμογή του αρθ. 28 του Ν.4325/15 (ΦΕΚ 47 Α/11-05-2015) όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης νοείται, από το διορισμό του, ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, μετά την πρώτη ενημέρωσή του για τις επιπτώσεις από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων όπως χιονοπτώσεις και παγετός, κυρίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και του 199 ΣΕΚΥΠΣ/ΕΣΚΕ, επικοινωνεί με τα κατά τόπους Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων προκειμένου να συλλέξει περαιτέρω πληροφορίες για τις περιοχές που επηρεάστηκαν και ενημερώνει το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τη Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Επισημαίνεται ότι αρμόδιος φορέας για την έκδοση αρχικής ειδοποίησης – αναγγελίας σχετικά με τις επιπτώσεις από την εκδήλωση επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως Χιονοπτώσεις και Παγετός, στο οδικό δίκτυο είναι οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ.

Η αρχική ειδοποίηση-αναγγελία σχετικά με τις επιπτώσεις από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων όπως Χιονοπτώσεις και Παγετός σε δίκτυα και υποδομές που υπάγονται σε άλλους φορείς αποτελεί αρμοδιότητα των ίδιων των φορέων.

Στη συνέχεια οι παραλήπτες της αρχικής ειδοποίησης αναλαμβάνουν να ενημερώσουν τις αρμόδιες επιχειρησιακά εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες του Φορέα τους.

Οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία που προέρχεται από μη θεσμοθετημένους για το σκοπό αυτό Φορείς αποτελεί χρήσιμη πρόσθετη πληροφορία για τα αρμόδια όργανα των διαφόρων επιπέδων.

7.4 Έρευνα και διάσωση εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού

Η έρευνα και διάσωση ατόμων που η ζωή τους έχει περιέλθει σε κίνδυνο από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού, όπως για παράδειγμα κτηνοτρόφοι, εκδρομείς, κυνηγοί κ.τ.λ., είναι αρμοδιότητα των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών (Π.Δ.210/1992 - ΦΕΚ 99/Α'/1992, Π.Δ. 397/1998 – ΦΕΚ 276/ Α'/1998, Ν 3511/2006 – ΦΕΚ 258Α/2006 Ν. 4249/2014-ΦΕΚ 73Α/2014)

Στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης τίθεται επικεφαλής των επιχειρήσεων αξιωματικός του ΠΣ, ο οποίος αξιολογώντας την κατάσταση δύναται να αιτηθεί τη συνδρομή και άλλων φορέων Πολιτικής Προστασίας και υπηρεσιών προς υποβοήθηση του έργου του. Τα αιτήματα προς συνδρομή του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος, οφείλουν να τα εξετάζουν κατά προτεραιότητα οι αρμόδιοι φορείς.

Οι εν συνεχεία δράσεις προνοσοκομειακής περίθαλψης ή διακομιδής των διασωθέντων ατόμων σε υγειονομικές μονάδες, όταν συντρέχουν λόγοι, αναλαμβάνονται και συντονίζονται από τον εκάστοτε υπεύθυνο του ΕΚΑΒ (Κεντρική Υπηρεσία ή Παράρτημα ΕΚΑΒ). Η διακομιδή γίνεται σε συνεργασία με το Κέντρο Επιχειρήσεων του ΕΚΕΠΥ που έχει την ευθύνη ενεργοποίησης των κατά τόπους μονάδων υγείας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλπ).

Σημειώνεται ότι στις δράσεις έρευνας και διάσωσης συμπεριλαμβάνονται ο απεγκλωβισμός και η διάσωση οδηγών και επιβατών στο οδικό δίκτυο της χώρας, όπως επίσης ο απεγκλωβισμός και η διάσωση επιβατών και εργαζομένων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας.

Οι δράσεις που αφορούν τον απεγκλωβισμό και τη διάσωση οδηγών και επιβατών στο οδικό δίκτυο της χώρας αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στην παράγραφο που ακολουθεί (παράγραφος 7.5 του παρόντος).

Ομοίως, οι δράσεις που αφορούν τον απεγκλωβισμό και τη διάσωση επιβατών και εργαζομένων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στην παράγραφο 7.6 του παρόντος.

7.5 Απεγκλωβισμός και διάσωση οδηγών και επιβατών στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού

Ο απεγκλωβισμός και διάσωση οδηγών και επιβατών που η ζωή τους έχει τεθεί σε κίνδυνο από διακοπή της κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού είναι αρμοδιότητα των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών (Π.Δ.210/1992 - ΦΕΚ 99/Α'/1992, Π.Δ. 397/1998 – ΦΕΚ 276/ Α'/1998, Ν. 4249/2014-ΦΕΚ 73Α/2014).

Για τις ανωτέρω δράσεις που συνδέονται με τον απεγκλωβισμό και διάσωση οδηγών και επιβατών στο οδικό δίκτυο και τη μεταφορά τους σε ασφαλές σημείο, θεωρείται απαραίτητη η συνεργασία των κατά τόπους αρμοδίων υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος με τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., του αρμόδιου φορέα χειμερινής συντήρησης, καθώς και των κατά περίπτωση αρμοδίων Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Περιφερειάρχης, αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος), προς υποβοήθηση του έργου του Π.Σ.

Η μεταφορά των επιβατών και οδηγών που έχουν απεγκλωβιστεί, εφόσον συντρέχουν λόγοι, σε Υγειονομικές Μονάδες είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (Ν1579/1985 - ΦΕΚ 217/Α'/1985, Ν. 2071/1992 – ΦΕΚ 123/Α'/1992, Ν. 2194/1994 – ΦΕΚ 34/Α'/1994). Ο συντονισμός των Υγειονομικών Μονάδων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού που αφορούν την παροχή ιατρικής βοήθειας είναι αρμοδιότητα του Εθνικού

Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ.) του Υπουργείου Υγείας (Ν. 3370/2005 - ΦΕΚ 176/Α'/2005, Ν. 3527/2007 – ΦΕΚ 25/Α'/2007).

Θέματα που αφορούν την παροχή βοήθειας, όπως η διανομή κουβερτών και πρόχειρων γευμάτων, όταν αυτό επιβάλλεται²¹ σε περιπτώσεις ακινητοποίησης οχημάτων επί του οδικού δικτύου λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στην παρ. 6.2 του παρόντος. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η μεταφορά και διανομή των κουβερτών και του πρόχειρου γεύματος, όπου αυτό απαιτείται, θα πραγματοποιείται με μέριμνα του Πυροσβεστικού Σώματος (69061Φ.702.16/29-11-2012 έγγραφο Αρχηγείου Π.Σ.) Το έργο της διανομής κουβερτών ή/και πρόχειρου γεύματος δύναται να συνδράμουν και οι υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. σε περίπτωση που αυτό ζητηθεί από τις υπηρεσίες του Π.Σ. και όταν διαθέτουν κατάλληλο όχημα για το σκοπό αυτό (2501/14/40-α/20-11-2012 έγγραφο Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ.)

Νοείται ότι δράσεις παροχής βοήθειας, όπως η ανωτέρω, δύναται να πραγματοποιούνται παράλληλα, όταν οι συνθήκες το επιβάλουν, με δράσεις που συνδέονται με τον απεγκλωβισμό και διάσωση οδηγών και επιβατών.

7.6 Απεγκλωβισμός και διάσωση επιβατών και εργαζομένων στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού

Η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον εν ισχύ Γενικό Κανονισμό Κίνησης της εταιρίας ΟΣΕ Α.Ε.²², ο οποίος αποτελεί Εθνικό Κανόνα Ασφάλειας²³, καθώς και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται σχετικά στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας των εταιριών ΟΣΕ Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.²⁴ και ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε.²⁵

Σύμφωνα με τα ανωτέρω ο αποχιονισμός της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής καθώς και η άρση αποκλεισμού τμημάτων του σιδηροδρομικού δικτύου λόγω χιονοπτώσεων και παγετού αποτελεί αρμοδιότητα της εταιρίας ΟΣΕ Α.Ε. Οι δράσεις αυτές δύναται να επικουρούνται με προσωπικό και μέσα της εταιρίας ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε. Η εταιρία ΟΣΕ Α.Ε. πραγματοποιεί τις ανωτέρω δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναλυτικά αναφέρονται στο Γενικό Κανονισμό Κίνησης (άρθρα 134 & 135).

Σε περίπτωση αποκλεισμού αμαξοστοιχίας λόγω χιονοπτώσεων και παγετού και αδυναμία αποκατάστασης της κυκλοφορίας, ο μηχανοδηγός ενημερώνει των αρμόδιο Σταθμάρχη ο οποίος στην συνέχεια ενημερώνει την διοίκηση της εταιρίας ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε η οποία οφείλει να μεταφέρει τους επιβάτες στον τελικό τους προορισμό είτε με την χρήση άλλης αμαξοστοιχίας είτε με άλλα μέσα (Λεωφορεία, κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση αδυναμίας πρόσβασης των μέσων αυτών στην αποκλεισμένη αμαξοστοιχία και εφόσον τεθούν ζητήματα προστασίας της ζωής των επιβατών και των εργαζομένων λόγω παρατεταμένης παραμονής τους σε συνθήκες ψύχους, η διοίκηση της εταιρίας ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε οφείλει να ενημερώσει το Πυροσβεστικό Σώμα προκειμένου να ενεργήσει για τον απεγκλωβισμό και τη διάσωσή τους. Η εν συνεχεία μεταφορά των επιβατών προς τον τελικό τους προορισμό είναι αρμοδιότητα της εταιρίας ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.

Στις περιπτώσεις αυτές, μετά τον απεγκλωβισμό και την μεταφορά επιβατών και εργαζομένων σε ασφαλές σημείο από το Πυροσβεστικό Σώμα, η εν συνεχεία μεταφορά τους, εφόσον συντρέχουν λόγοι, σε Υγειονομικές Μονάδες είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (Ν1579/1985 - ΦΕΚ 217/Α'/1985, Ν. 2071/1992 – ΦΕΚ 123/Α'/1992, Ν. 2194/1994 – ΦΕΚ 34/Α'/1994).

7.7 Αντιμετώπιση περιστατικών υγείας σε περιοχές όπου έχει διακοπή η κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Σε περιπτώσεις που το ΕΚΑΒ, ως αρμόδιος φορέας παροχής επείγουσας προνοσοκομειακής ιατρικής φροντίδας και διακίνησης εκτάκτων περιστατικών υγείας, δεχθεί κλήση αντιμετώπισης περιστατικού υγείας σε περιοχή όπου διαπιστωμένα έχει διακοπή η κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού και δεν είναι δυνατή η άμεση απόκρισή του με τα μέσα που διαθέτει, ενημερώνει το Π.Σ. προκειμένου να συνδράμει με τα μέσα που διαθέτει στην μεταφορά του περιστατικού σε σημείο όπου είναι δυνατή η προσέγγιση των μέσων του

²¹ όπως για παράδειγμα πολύωρη αναμονή μέχρι την αποκατάσταση της κυκλοφορίας σε συνθήκες ψύχους, αδυναμία αναστροφής οχημάτων ή εκτροπή της κυκλοφορίας, κλπ.

²² Εταιρία παροχής υπηρεσιών διαχείρισης της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής (Υ.Α. Φ 8/30400/3540 – ΦΕΚ 698Β/2012)

²³ Όπως αυτός ορίζεται στο Παράρτημα ΙΙ του Π.Δ. 160 (ΦΕΚ Α' 201/23.08.2007)

²⁴ Εταιρία παροχής σιδηροδρομικών μεταφορών (Υ. Α. Φ 32/28706/3354 – ΦΕΚ 697Β/2012)

²⁵ Ελληνική Εταιρία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού της ανώνυμης εταιρείας ΟΣΕ Α.Ε. (ΚΥΑ 1661 – ΦΕΚ 1993Β/2013)

ΕΚΑΒ. Τη δράση αυτή μπορούν να συνδράμουν και οι υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. εφόσον διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα.

Νοείται ότι στις περιπτώσεις που ζητηθεί η συνδρομή φορέων χειμερινής συντήρησης, το αίτημα του ΕΚΑΒ θα πρέπει να εξετάζεται κατά προτεραιότητα. Στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον οι συνθήκες και τα μέσα που διαθέτουν το επιτρέπουν, τα αρμόδια αποκεντρωμένα όργανα Πολιτικής Προστασίας (Περιφερειάρχης / αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος) δρομολογούν, σε συνεργασία με τις αρμόδιες για τη χειμερινή συντήρηση υπηρεσίες τους, την κατά προτεραιότητα αποκατάσταση της κυκλοφορίας στα τμήματα του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους που οδηγούν προς τα σημεία των περιστατικών υγείας για την άμεση προσέγγιση οχήματος του ΕΚΑΒ.

7.8 Αποκατάσταση βλαβών σε δίκτυα κοινής ωφέλειας εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού

Οι έντονες χιονοπτώσεις και ο παγετός δύναται να δημιουργήσουν προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των δικτύων κοινής ωφέλειας (ηλεκτροδότηση, ύδρευση, κλπ), τα οποία αν δεν αντιμετωπιστούν άμεσα δυσχεραίνουν την διαβίωση των πολιτών και δύναται να οδηγήσουν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ιδιαίτερα δε σε περιοχές όπου παρουσιάζονται και διακοπές κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο.

Με βάση τα ανωτέρω οι εταιρείες ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., οι οποίες σύμφωνα με το Ν.4001/2011 (ΦΕΚ: 179/Α/2011) είναι αρμόδιες για την λειτουργία και την συντήρηση των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας αντίστοιχα, οφείλουν να προχωρήσουν εγκαίρως στον απαραίτητο προγραμματισμό για την εξασφάλιση της άμεσης αποκατάστασης βλαβών σε δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού (διάθεση προσωπικού, υλικών και μέσων, κλπ)²⁶, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Ομοίως, οι Εταιρείες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε.) και Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε), καθώς και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) οφείλουν να προχωρήσουν εγκαίρως στον απαραίτητο προγραμματισμό, εφόσον συντρέχουν λόγοι, για την εξασφάλιση της άμεσης αποκατάστασης βλαβών σε δίκτυα ύδρευσης αρμοδιότητάς τους, εξ αιτίας χιονόπτωσης ή παγετού, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο. Επίσης στις περιπτώσεις χιονοπτώσεων και παγετού κρίνεται σκόπιμη η έγκαιρη έκδοση ειδικότερων οδηγιών και η ενημέρωση των πολιτών για ζητήματα που αφορούν την λειτουργία και προστασία των οικιακών δικτύων ύδρευσης σε συνθήκες παγετού.

Ζητήματα που αφορούν στην άμεση επίλυση προβλημάτων προσέγγισης των συνεργείων αποκατάστασης στα σημεία βλαβών, αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 6.4 του παρόντος.

7.9 Διακοπή μαθημάτων σε σχολικές μονάδες λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010), η διακοπή μαθημάτων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού αποτελεί αρμοδιότητα του Δήμου εντός των διοικητικών του ορίων (αρθ. 94 του Ν.3852/2010). Ομοίως η διακοπή μαθημάτων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού αποτελεί αρμοδιότητα της Περιφέρειας εντός των διοικητικών της ορίων (αρθ. 186 του Ν.3852/2010).

Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω δράση διακοπής μαθημάτων σε σχολικές μονάδες λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, που εμπίπτει στις αρμοδιότητες των Δήμων και των Περιφερειών της χώρας, αν και δεν συνδέεται άμεσα με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί στο παρόν δεδομένου ότι αποβλέπει στην προστασία των μαθητών από κινδύνους χιονοπτώσεων και παγετού.

Στο πλαίσιο αυτό και σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή του ανωτέρω μέτρου της διακοπής μαθημάτων σε σχολικές μονάδες λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, θεωρείται σκόπιμη η εκ των προτέρων συνεργασία των αρμοδίων Δημάρχων με τον οικείο Περιφερειάρχη και τη οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τη λήψη της απόφασης διακοπής μαθημάτων.

²⁶ Διευκρινίζεται ότι η άσκηση των Ενεργειακών Δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους και ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους (Ν.4001/2011 - ΦΕΚ 179/Α'/2011). Ειδικότερα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η παρακολούθηση της ποιότητας και του επιπέδου συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής, για τα οποία υπεύθυνες είναι οι εταιρείες ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στις αρμοδιότητες της ΡΑΕ (Ν.4001/2011 - ΦΕΚ 179/Α'/2011).

7.10. Δράσεις της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) είναι κυρίως αρμόδια για:

Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας

- Συντονισμός δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την αντιμετώπιση κινδύνων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω χιονοπτώσεων και παγετού,
- Λήψη απόφασης κήρυξης περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού
- Οικονομική βοήθεια στους ΟΤΑ για την άμεση αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και κυρίως για την υποστήριξη των πολιτών που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης λόγω χιονοπτώσεων και παγετού μέσω των Δήμων, όταν συντρέχει περίπτωση, από τις διαθέσιμες πιστώσεις της ΓΓΠΠ για το σκοπό αυτό, με σχετική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών,
- Ενημέρωση του κοινού για απειλούμενους κινδύνους καταστροφών και την παροχή οδηγιών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, προς αντιμετώπιση των καταστροφών,
- Σύγκληση του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας - ΚΣΟΠΠ για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, όταν τούτο κριθεί αναγκαίο.

Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

- Υποστήριξη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στο έργο της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού
- Συνεργασία στο πλαίσιο της διαλειτουργικότητας με φορείς που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού
- Έκδοση αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας,

7.11 Σχεδιασμός σε επίπεδο Περιφέρειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010), οι νέες Περιφέρειες έχουν αρμοδιότητες που συνδέονται με τον:

- προγραμματισμό έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης για την αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο (πρωτεύον και δευτερεύον οδικό δίκτυο), με στόχο την ασφαλή κυκλοφορία και τον περιορισμό στο ελάχιστο των καθυστερήσεων και των ατυχημάτων,
- σχεδιασμό και λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Για την υλοποίηση των ανωτέρω και συμπληρωματικά με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3.2 του παρόντος σχετικά με τη χειμερινή συντήρηση αρμοδιότητας Περιφερειών στο Εθνικό και Επαρχιακό οδικό δίκτυο, οι Περιφερειάρχες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για το σχεδιασμό και τη λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, παρακαλούνται για τα εξής:

1. Να προχωρήσουν στην επιπλέον στελέχωση των υπηρεσιών της Περιφέρειας που εμπλέκονται με βάση το σχεδιασμό σε έργα και δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού, εφόσον αυτό απαιτείται
2. Να δοθεί εντολή στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας να προχωρήσει στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού. Στα ανωτέρω μνημόνια ενεργειών να περιλαμβάνεται και κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει η Περιφέρεια για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού. Νοείται ότι για τη σύνταξη του

ανωτέρω μνημονίου ενεργειών απαιτείται η συνεργασία της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας με τις αρμόδιες υπηρεσίες Τεχνικών Έργων. Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) για λόγους άμεσης κινητοποίησης να κοινοποιηθεί στις Περιφερειακές Διοικήσεις του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ. που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.

3. Να δοθεί εντολή στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας να εξετάσει τη δυνατότητα προμήθειας και διάθεσης κουβερτών και πρόχειρου γεύματος, σε περιπτώσεις ακινητοποίησης οχημάτων επί του οδικού δικτύου αρμοδιότητας της Περιφέρειας, όταν αυτό επιβάλλεται.
4. Με ευθύνη των Αντιπεριφερειάρχων να συγκαληθούν τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, **το συντομότερο δυνατό από τη λήψη του παρόντος.**

Δεδομένης της συνέργειας των υπηρεσιών της Περιφέρειας (Δ/σεις Τεχνικών Έργων, κλπ) που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις χειμερινής συντήρησης και των οικείων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας (Δ/σεις και Τμήματα Πολιτικής Προστασίας) που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, ειδικά όταν μια περιοχή κηρύσσεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (άρθρ. 2 και 8 Ν.3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), κρίνεται σκόπιμο στα ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων, να εξεταστούν ολοκληρωμένα θέματα χειμερινής συντήρησης και θέματα αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών, όπως:

- σχεδιασμός χειμερινής συντήρησης, συνέργειες με άλλους φορείς για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων στο οδικό δίκτυο εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας
- συντονισμός των υπηρεσιών της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό
- συντονισμός των υπηρεσιών της Περιφέρειας με άλλους φορείς (Δήμοι, ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ)

Ζητήματα που αφορούν την αποκατάσταση της κυκλοφορίας των οδών που οδηγούν σε Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Αεροδρόμια, Λιμάνια, Σχολικά συγκροτήματα, κλπ, θα πρέπει να εξεταστούν κατά προτεραιότητα.

Νοείται ότι στις Περιφερειακές Ενότητες από τις οποίες διέρχονται τμήματα αυτοκινητοδρόμων, θα πρέπει κατά περίπτωση να κληθούν στο ΣΟΠΠ και οι υπεύθυνοι χειμερινής συντήρησης των τμημάτων αυτών, προκειμένου να ενημερώσουν τους φορείς σχετικά με το σχεδιασμό τους

Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των ΣΟΠΠ να διαβιβαστούν, με ευθύνη των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για ενημέρωση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Επισημαίνεται ότι με την 7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ) ρυθμίστηκαν θέματα λειτουργίας των ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν.3013/2002 και το άρθρο 160 του Ν.3852/2010, όπως ισχύουν.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. εξέδωσε το 8332/21-11-2016 έγγραφό της, με το οποίο καλούσε τους Περιφερειάρχες όπως με σχετική εντολή τους προς τις αυτοτελείς Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, σε συνεργασία με τους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες που προεδρεύουν των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων, να συντάξουν τους κανονισμούς λειτουργίας όλων των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων τους, λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω Υπουργική Απόφαση, τις αποφάσεις συγκρότησης των αντίστοιχων ΣΟΠΠ, καθώς και τις τοπικές ιδιαιτερότητες (νησιωτικότητα, κλπ).

Ενόψει της σύγκλησης των (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων για την εξέταση θεμάτων αντιμετώπισης κινδύνων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, παρακαλούμε εκ νέου και όπου τούτο δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί, να συνταχθούν οι νέοι κανονισμοί λειτουργίας των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων τους, με βάση την 7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και το 8332/21-11-2016 έγγραφό μας.

Ειδικότερα για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, ο Περιφερειάρχης Αττικής, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο.

Ομοίως για την Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο Αντιπεριφερειάρχης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται επίσης κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο.

Σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία του Μητροπολιτικού Συντονιστικού οργάνου της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, εκκρεμεί αλληλογραφία μεταξύ της υπηρεσίας μας και της Αρμόδιας Δ/σης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Σημειώνεται ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει εκφράσει τις απόψεις της για τη σύσταση των Συντονιστικών Μητροπολιτικών Οργάνων με το ΑΠ 2110/17-04-13 σχετικό έγγραφο της.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να επισημάνουμε ότι η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας, που λαμβάνει από το ΚΕΠΠ/ ΕΣΚΕ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συννημένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ, θα πρέπει άμεσα να ενημερώνει τους επικεφαλής υπεύθυνους χειμερινής συντήρησης, προκειμένου να τίθενται σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας, στην οποία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και τα ιδιωτικά μέσα που τελούν υπό καθεστώς προγραμματισμένης μίσθωσης.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα που έχει άμεσα διαθέσιμα η Περιφέρεια, ή δύναται να εξασφαλίσει μέσω μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση **εν εξελίξει** καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, δύναται να αιτηθεί μέσω του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ συνδρομή από άλλους φορείς (Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ).

Νοείται ότι αιτήματα των αρμόδιων υπηρεσιών χειμερινής συντήρησης των Περιφερειών ή των Περιφερειακών Ενοτήτων (Διευθύνουσες Υπηρεσίες), για την πέρα των προβλεπόμενων από το σχεδιασμό τους κάλυψη αναγκών σε υλικά και μέσα για τον αποχιονισμό και την αντιμετώπιση παγετού στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, απευθύνονται στις οριζόμενες «Προϊστάμενες Αρχές» ή «Εποπτεύουσες Αρχές» σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την εκτέλεση δημοσίων έργων.

Σημειώνεται ότι η σύγκληση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από χιονοπτώσεις και παγετό, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Αντιπεριφερειάρχη (σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Περιφερειάρχης), όπως αυτό προβλέπεται και περιγράφεται στο άρθρ. 12 του Ν. 3013/2002.

Τέλος, ο Περιφερειάρχης σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας.

7.12 Σχεδιασμός σε επίπεδο Δήμου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Οι Δήμοι στο πλαίσιο του σχεδιασμού και λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού έχουν αρμοδιότητες που συνδέονται με τον:

- προγραμματισμό έργων και δράσεων χειμερινής συντήρησης για την αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με στόχο την ασφαλή κυκλοφορία και τον περιορισμό στο ελάχιστο των καθυστερήσεων και των ατυχημάτων.
- σχεδιασμό και λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Για την υλοποίηση των ανωτέρω και συμπληρωματικά με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3.3 του παρόντος σχετικά με τη χειμερινή συντήρηση στο υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο αρμοδιότητας Δήμων (δημοτικοί οδοί, κλπ), οι Δήμαρχοι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους παρακαλούνται για τα εξής:

1. Να προχωρήσουν στην επιπλέον στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου που εμπλέκονται με βάση το σχεδιασμό σε έργα και δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών εξαιτίας χιονοπτώσεων και παγετού, εφόσον αυτό απαιτείται.
2. Ορισμός υπευθύνων για την λήψη μέτρων προστασίας των εγκαταστάσεων Ύδρευσης, καθώς και μέτρων ετοιμότητας για την άμεση αποκατάσταση των βλαβών που προέρχονται από παγετό.

3. Δρομολόγηση δράσεων προστασίας των αστέγων από τον κίνδυνο έκθεσής τους σε χαμηλές θερμοκρασίες, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας.²⁷
4. Στελέχωση και οργάνωση του γραφείου Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
5. Να δοθεί εντολή στο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας να προχωρήσει στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού. Στα ανωτέρω μνημόνια ενεργειών να περιλαμβάνεται και κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο Δήμος για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού. Νοείται ότι για τη σύνταξη του ανωτέρω μνημονίου ενεργειών απαιτείται η συνεργασία του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας με τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες. Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) για λόγους άμεσης κινητοποίησης να κοινοποιηθεί στις κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ. που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.
6. Να συγκληθεί Σ.Τ.Ο. με θέμα τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό, **το συντομότερο δυνατό από τη λήψη του παρόντος.**

Δεδομένης της συνέργειας των υπηρεσιών του Δήμου που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις χειμερινής συντήρησης και του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας που εμπλέκεται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, ειδικά όταν μια περιοχή κηρύσσεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (άρθ. 2 και 8 Ν.3013/2002, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 4249/14-ΦΕΚ 73Α/2014), κρίνεται σκόπιμο στα ΣΤΟ των Δήμων, να εξεταστούν ολοκληρωμένα θέματα χειμερινής συντήρησης και θέματα αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών, όπως:

- σχεδιασμός χειμερινής συντήρησης, συνέργειες με άλλους φορείς για την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων στο οδικό δίκτυο εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου
- συντονισμός των υπηρεσιών του Δήμου στην αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό
- συντονισμός των υπηρεσιών του Δήμου με άλλους φορείς (Περιφέρειες, Όμοιοι Δήμοι, ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ)

Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των ΣΤΟ να διαβιβαστούν άμεσα, με ευθύνη των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα.

Επισημαίνεται ότι μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ρύθμισης λειτουργίας των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών της Χώρας²⁸, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π., με στόχο τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και διαλειτουργικού κανονιστικού πλαισίου δράσης όλων των συντονιστικών οργάνων πολιτικής προστασίας τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και σε επίπεδο Δήμου, συνέταξε υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Χώρας (Σ.Τ.Ο), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως πρότυπο για τη σύνταξη των Κανονισμών Λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων²⁹.

Στο πλαίσιο αυτό η ΓΓΠΠ εξέδωσε το 9032/14-12-2016 έγγραφό της με το οποίο καλούσε τους Δημάρχους όπως με σχετική εντολή τους προς τα οικεία Γραφεία Πολιτικής Προστασίας, να συντάξουν τους Κανονισμούς Λειτουργίας των οικείων Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων, σύμφωνα με το ανωτέρω υπόδειγμα, λαμβάνοντας υπόψη τις αποφάσεις συγκρότησης των αντίστοιχων Σ.Τ.Ο., καθώς και τις τοπικές ιδιαιτερότητες (νησιωτικότητα, κλπ).

Ενόψει της σύγκλησης των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων για την εξέταση θεμάτων αντιμετώπισης κινδύνων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, παρακαλούμε εκ νέου και όπου τούτο δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί, να συνταχθούν οι νέοι κανονισμοί λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων, με βάση το 9032/14-12-2016 έγγραφο μας.

Τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, που λαμβάνουν από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία

²⁷ Δ28οικ.23795/1237/1-11-2012 έγγραφο της Δ/σης Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας

²⁸ Η 7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ)

²⁹ Το υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Χώρας (Σ.Τ.Ο), έχει αποσταλεί με το 9032/14-12-2016 έγγραφο μας

Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ, θα πρέπει άμεσα να ενημερώνουν τους επικεφαλής χειμερινής συντήρησης, προκειμένου να τίθενται σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας, στην οποία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και τα ιδιωτικά μέσα που τελούν υπό καθεστώς προγραμματισμένης μίσθωσης.

Σημειώνεται ότι η σύγκληση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ), σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από χιονοπτώσεις και παγετό, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δημάρχου, όπως αυτό προβλέπεται και περιγράφεται στο άρθρ. 13 του Ν. 3013/2002.

Η διακοπή ή μη της λειτουργίας των σχολείων λόγω χιονοπτώσεων και παγετού αποτελεί ευθύνη του Δημάρχου στην χωρική αρμοδιότητα του Δήμου. Ο Δήμαρχος σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον οικείο Περιφερειάρχη, και αν τούτο κρίνεται απαραίτητο, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου (αρθ. 94 παρ. 4.27 του Ν.3852/2010)

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα του Δήμου δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση **εν εξελίξει** καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου του δύναται να ενεργοποιήσει τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς ή να αιτηθεί μέσω του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ συνδρομή από την οικεία Περιφέρεια ή από όμορους Δήμους ή άλλους φορείς (Ενοπλες Δυνάμεις, κλπ).

7.13 Σχεδιασμός σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010), από 1/7/2011 οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις δεν έχουν πλέον αρμοδιότητες και μέσα συντήρησης οδικού δικτύου. Οι αρμοδιότητες και τα μέσα για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες πρώην κρατικές Περιφέρειες και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Κατόπιν των ανωτέρω, οι Συντονιστές Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στο πλαίσιο του συντονιστικού τους ρόλου, για τη διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των διοικητικών τους ορίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που μπορεί να προκύψουν λόγω χιονοπτώσεων και παγετού (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α'/2002), κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- την κινητοποίηση των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας για την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς (Περιφέρειες, Δήμοι, ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., κλπ.), προκειμένου να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις από την εκδήλωση φαινομένων,
- τη συμβολή του προσωπικού και των μέσων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο,
- την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τις επιπτώσεις από την εκδήλωση των φαινομένων,
- τη συμμετοχή στα ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων και στα ΣΤΟ των Δήμων που συνεδριάζουν σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού.

Για την προστασία των θηραμάτων και γενικά της άγριας ζωής με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, απαγορεύεται η θήρα όταν το έδαφος είναι καλυμμένο από χιόνι (Ν.Δ. 86/1969 - Φ.Ε.Κ. 7/18-1-1969, Ν.Δ. 996/1971 - Φ.Ε.Κ. 192/6-10-1971, Ν. 177/1975 - Φ.Ε.Κ. 205/27-9-1975, Π.Δ. 94/1993-ΦΕΚ 40 Α'/23-3-1993, Ν.2503/1997-ΦΕΚ 107/Α/30-5-1997, Ν. 3852/2010-ΦΕΚ 87/Α'/2010).

Επισημαίνεται ότι ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την έκδοση της απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/Α'/2002), εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Τέλος, σε περιπτώσεις των τοπικών και περιφερειακών καταστροφών μεγάλης έντασης ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να αναλαμβάνει, εντός της χωρικής του αρμοδιότητας και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το συντονισμό διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

λόγω χιονοπτώσεων και παγετού και τη διαχείριση των συνεπειών, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας³⁰.

7.14 Μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς

Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες στο πλαίσιο της εξασφάλισης επιπλέον πόρων από ιδιωτικούς φορείς για την ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση των συνεπειών από καταστροφές, δύνανται να καταρτίζουν εκ των προτέρων μνημόνια συνεργασίας με την μορφή Μητρώου Εργοληπτών οι οποίοι αποδέχονται να παρέχουν μέσα, εξοπλισμό ή υπηρεσίες, σύμφωνα με τους όρους που θέτει ο Δήμος ή η Περιφέρεια.

Για το σκοπό αυτό, οι Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Δ/σεις Τεχνικών έργων των Περιφερειών, όπως και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, δύνανται να προχωρήσουν κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες επιτροπές (Εκτελεστική, Οικονομική Επιτροπή, κλπ) σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατάρτιση μητρώου εργοληπτών (εταιρείες - φυσικά πρόσωπα) που θα διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα (οχήματα, μηχανήματα έργου, κλπ) και θα έχουν την δυνατότητα άμεσης επέμβασης από την στιγμή ειδοποίησής τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από έντονα καιρικά φαινόμενα, κατολισθήσεις, πλημμύρες, χιονοπτώσεις, παγετούς, ατυχήματα μεταφορών, τεχνολογικά ατυχήματα κ.α.), στην περιοχή αρμοδιότητας της Περιφέρειας ή του Δήμου αντίστοιχα.

Επισημαίνεται ότι τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους, έχουν το χαρακτήρα της εκ μέρους της Περιφέρειας ή του Δήμου πρότασης-πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών και αποδοχής εκ μέρους των ενδιαφερομένων, η δε σύναψη της σχετικής σύμβασης συντελείται ως εξαρτώμενη εκ γεγονότος μέλλοντος και αβέβαιου (αναβλητική αίρεση) ευθύς αμέσως όταν συμβεί το γεγονός (πλήρωση της αιρέσεως) (άρθ.185, 201 ΕΠ. Α.Κ.). Ως εκ τούτου δεν αποτελούν νομικές πράξεις επί των οποίων στηρίζεται άμεσα δημόσια δαπάνη, αφού η πραγματοποίησή της εξαρτάται από αβέβαια πραγματικά γεγονότα (εκδήλωση συμβάντων με καταστροφικές συνέπειες οφειλόμενα σε φυσικά αίτια, όπως χιονοπτώσεις και παγετός, κλπ.).

Για ζητήματα που αναφέρονται στην ανωτέρω διαδικασία, σχετικά είναι τα 2/52145/0026/01-07-2014 (ΑΔΑ: 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2) και 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα οποία έχουν αποσταλεί συνημμένα μαζί με όλη τη σχετική αλληλογραφία με το 6748/09-10-2017 έγγραφό μας.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω σας γνωρίζουμε ότι για ζητήματα που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας, μετά τη δημοσίευση του Ν. 4412/2016, σε επίπεδο ΟΤΑ, εκκρεμεί αλληλογραφία της υπηρεσίας μας με την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, λόγω αρμοδιότητας (4526/22-06-2017 έγγραφό μας). Για τυχόν εξελίξεις σχετικά με το ζήτημα αυτό θα σας ενημερώσουμε με νεότερο έγγραφό μας.

Επισημαίνεται ότι η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. προς υποβολή του έργου των Περιφερειών, αποστέλλει ανά τρίμηνο τα στοιχεία του Μητρώου Μηχανημάτων Έργων όλης της Χώρας (δημόσια και ιδιωτικά), ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά Είδος Μηχανήματος έργου χωριστά για κάθε φορέα, όπως αυτά κοινοποιούνται στη Δ/σή μας από τη Δ/ση Ποιότητας και Τυποποίησης (Δ22), της Γενικής Διεύθυνσης Προδιαγραφών Μητρώων και Απαλλοτριώσεων³¹ (πρώην Διεύθυνση Μητρώων (Δ13) της Γενικής Δ/σης Τεχνικής Υποστήριξης) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών. Ειδικότερα στο εν λόγω Μητρώο Μηχανημάτων Έργων καταγράφονται στοιχεία που αφορούν το είδος, το εργοστάσιο, τον τύπο του Μ.Ε., κ.λ.π. ανά Περιφερειακή Ενότητα.

7.15 Πληρωμή Δαπανών Στο Πλαίσιο Δράσεων Πολιτικής Προστασίας

Θέματα που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο ΟΤΑ μετά τη δημοσίευση του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ/τ. Α' / 147), δίνονται με το 6748/9-10-2017 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), κατ' ουσίαν εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις που ορίζονταν στο 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του

³⁰ κατ' εφαρμογή του άρθ. 1 παρ. 2 του Ν.2503/1997 σε συνδυασμό με τα άρθ. 10 και 11 του Ν.3013/2002 και το άρθ. 283 του Ν3852/2010.

³¹ ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α'/2017)

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ΑΔΑ.:7ΡΝΩΗ-ΨΟ2, στην περίπτωση προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση όταν για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης δεν είναι δυνατή η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Ακόμη εξακολουθούν να ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για δαπάνες που πραγματοποιούνται εκτάκτως, καθώς και για τις λοιπές δαπάνες του άρθρου 9 του Π.Δ. 80/16, στις οποίες ρητά προβλέπονται και οι δαπάνες πολιτικής προστασίας (άρθ. 9 παρ.4), για τις οποίες αναλαμβάνεται η υποχρέωση και δεσμεύεται η απαραίτητη πίστωση αμέσως μετά την παραλαβή του σχετικού λογαριασμού, οπότε και δεσμεύεται η σχετική πίστωση.

Στο πλαίσιο αυτό και έχοντας υπόψη τα 2/52145/0026/1-7-2014 και 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς και το 48852/2014/19-05-2015 (ορθή επανάληψη 05-06-2015) έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α του Υπουργείου Εσωτερικών, προκύπτει ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ισχύει κατ' αναλογία και στους Δήμους.

Επομένως οι οδηγίες και διευκρινήσεις που παρασχέθηκαν με το υπ. αριθμ. 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με Α.Δ.Α.: 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2 εξακολουθούν να ισχύουν για τις Περιφέρειες και κατ' αναλογία και για τους Δήμους.

Περαιτέρω με το υπ αρθ. 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους διευκρινίζονται θέματα που αφορούν:

- στα νομοθέτηματα που καταργήθηκαν με το Ν.4412/2016 και τις ισχύουσες πλέον διατάξεις,
- στη διαδικασία ηλεκτρονικών κληρώσεων βάσει της υπ. αριθ. 15299/17-03-2107 απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών,
- στη διαδικασία προσδιορισμού της εκτιμώμενης αξίας,
- και στην καταχώρηση του αριθμού ανάληψης υποχρέωσης στο «ΚΗΜΔΗΣ», η οποία θεωρείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ότι θα πρέπει να πραγματοποιείται αμέσως μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης σύμφωνα και με το αρθρ. 10 παρ.1β. της Υ.Α. 57654/23-05-2017 (Β.1781).

Επισημαίνεται ότι για ζητήματα του Ν. 4412/2016 εκκρεμεί ήδη αλληλογραφία της υπηρεσίας μας με την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, λόγω αρμοδιότητας και θα ακολουθήσει νεότερο έγγραφο μας.

Επίσης σχετικά με το υπ. αριθ. 2/16861/0026 από 31-03-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στο οποίο υπάρχει αναφορά στο υπ.αριθμ. 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, διευκρινίζεται ότι η σχετική αναφορά, αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών για την επείγουσα διαχείριση συμβάντων με επικίνδυνα απόβλητα, στα πλαίσια εφαρμογής της ΚΥΑ 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β/30-12-2017).

7.16 Αιτήματα Συνδρομής – Διάθεση Μέσων

Αιτήματα συνδρομής που υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς την οικεία Περιφέρεια (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας ή των οικείων Δήμων) ή/και προς τα Κέντρα Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ΕΚΕΠΥ, ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007). Νοείται ότι αιτήματα που αρχικά να υποβάλλονται τηλεφωνικά, θα πρέπει να ακολουθούνται με την αποστολή σχετικού εγγράφου.

Επισημαίνεται ότι το κόστος της προκύπτουσας δαπάνης στο πλαίσιο της διάθεσης πόρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, καλύπτεται είτε από το φορέα διάθεσή τους, είτε από το φορέα υποδοχής τους ο οποίος και υπέβαλε το αρχικό αίτημα. Νοείται ότι στην περίπτωση που ο φορέας διάθεσης των πόρων αξιώνει την καταβολή του κόστους της ανωτέρω δαπάνης από τον φορέα υποδοχής, θα πρέπει να έχει προηγηθεί σχετική ενημέρωση και αποδοχή του κόστους από τον φορέα υποδοχής.

Σε περιπτώσεις που λόγω των επιχειρησιακών τους αναγκών κρίνεται από τους εμπλεκόμενους φορείς σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ότι το δυναμικό και τα μέσα για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, δύνανται να υποβάλουν αίτημα διεθνούς συνδρομής στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως αρμόδια αρχή για τον συντονισμό παροχής βοήθειας από και προς άλλες χώρες (Ν. 3013/2002, Ν. 3536/2007).

Τα αιτήματα για διεθνή συνδρομή θα πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως δια του Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ) στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης των διατιθέμενων από άλλες χώρες δυναμικού και μέσων. Σημειώνουμε ότι στα αιτήματα θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα αιτούμενα μέσα (τύπος, αριθμός) καθώς και ο επιχειρησιακός χώρος δράσης τους. Τα αιτούμενα μέσα, μετά την είσοδό τους στη χώρα, εντάσσονται στις δυνάμεις του αιτούντος, ο οποίος και αναλαμβάνει τον επιχειρησιακό συντονισμό τους.

7.17 Κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω χιονοπτώσεων και παγετού - συντονισμός φορέων

Το θεσμικό πλαίσιο και οι κατευθυντήριες οδηγίες για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας προσδιορίζονται στο 2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).

Διευκρινίζεται ότι

- η έκδοση αποφάσεων κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας δρομολογείται μετά, ή κατά την διάρκεια εκδήλωσης καταστροφών και όταν το ανθρώπινο δυναμικό και τα μέσα δεν επαρκούν και απαιτούνται δυνάμεις πλέον των διατιθέμενων υπό κανονικές συνθήκες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες από την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου (άρθρο 2, παρ. 4β' του Ν.3013/2002). Δηλαδή η εφαρμογή του άρθρου 8δ' του Ν. 3013/2002, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, έχει θεσμική βάση σε συντελεσθείσες, ή εν εξελίξει καταστροφές,
- η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1δ' του Ν.3013/2002, δεν συνδέεται με την διαδικασία οριοθέτησης μιας περιοχής ως πληγείσας από καταστροφές (χιονοστιβάδα) και δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες. Η διαδικασία για την οριοθέτηση μιας περιοχής ως πληγείσας από καταστροφές (χιονοστιβάδα) δρομολογείται ανεξάρτητα και περιγράφεται στην παρ. 7.24 του παρόντος.

7.18 Πρόσληψη εκτάκτου προσωπικού από τους ΟΤΑ για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών αναγκών από την εκδήλωση χιονοπτώσεων και παγετού

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 2190/1994 και το άρθρο 212 του Ν. 3584/2007, όπως αυτά ισχύουν, σε περιπτώσεις εκτεταμένων ζημιών από σεισμούς, πλημμύρες, παγετούς και πυρκαγιές επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου από τους Ο.Τ.Α για διάστημα έως οκτώ (8) μήνες από την επέλευση του γεγονότος, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης³².

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον προγραμματισμό προσλήψεων έκτακτου προσωπικού έτους 2017 στους ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και τα ΝΠΙΔ αυτών³³ προβλέπεται ότι βάσει των διατάξεων της παρ.1α του άρθρου 41 του ν.4325/2015 το προσωπικό που προσλαμβάνεται για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών αναγκών (σεισμοί, πλημμύρες, παγετοί κ.λπ.) με συμβάσεις διάρκειας έως οκτώ μηνών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του ν.2190/1994 και το άρθρο 212 του ν.3584/2007 όπως ισχύουν, εξαιρέθηκε από την έγκριση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 όπως ισχύει. Η εξαίρεση αυτή κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου οι φορείς να μπορούν να αντιμετωπίσουν άμεσα, χωρίς καμία χρονοτριβή, τις ανάγκες που προκύπτουν εξαιτίας των ανωτέρω έκτακτων γεγονότων.

Επιπλέον σύμφωνα με το άρθρ. 41 παρ 2 του Ν. 4325/2015 (ΦΕΚ 47/Α'/2015) επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού οποιασδήποτε ειδικότητας με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου από τους Ο.Τ.Α. για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες μέσα σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών. Ο υπολογισμός του δωδεκάμηνου γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν.2738/1999 (ΦΕΚ 180/Α'/1999)26.

³² Το 20703/13-07-2015 έγγραφο της Δ/σης Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, το 5420/22-02-2016 έγγραφο της Γεν. Δ/σης Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Προγραμματισμός Προσλήψεων έκτακτου προσωπικού έτους 2016 στους ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και τα ΝΠΙΔ αυτών» και το 7057/25-02-2015 έγγραφο της Γεν. Δ/σης Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Προγραμματισμός Προσλήψεων έκτακτου προσωπικού έτους 2015 στους ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και τα ΝΠΙΔ αυτών» με ΑΔΑ ΒΜΑΛ465ΦΘΕ-Κ95.

³³ Το 3948/06-02-2017 έγγραφο της Γεν. Δ/σης Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Προγραμματισμός Προσλήψεων έκτακτου προσωπικού έτους 2017 στους ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και τα ΝΠΙΔ αυτών»(ΑΔΑ:7Μ3Α465ΧΘ7-Υ30).

Σημειώνεται ότι παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης μέσα στο ανωτέρω δωδεκάμηνο διάστημα ή μετατροπή της σύμβασης σε αορίστου χρόνου είναι αυτοδικαίως άκυρες.

7.19 Επίταξη προσωπικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία

Θέματα που σχετίζονται με την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη κινητών και ακίνητων πραγμάτων για την αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία ή ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία, ρυθμίζονται με το άρθρο 1 του Νόμου 4325/15 (ΦΕΚ 47/Α'/2015), με ισχύ από την 11η-05-2015, το άρθρο 41 του Ν. 3536/2007 (42/Α'/2007)³⁴ και το Ν.Δ.17/1974 (236/Α'/1974)³⁵, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν³⁶.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω η επίταξη προσωπικών υπηρεσιών επιτρέπεται αποκλειστικά σε περίπτωση πολέμου ή επιστράτευσης ή επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία ή ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται κατόπιν απόφασης του Πρωθυπουργού, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η αντιμετώπιση της αιτίας που προκάλεσε ανάγκη από τις αναφερόμενες παραπάνω. Με την απόφαση του Πρωθυπουργού εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί ή Περιφερειάρχες να προβαίνουν, με απόφασή τους, σε επίταξη προσωπικών υπηρεσιών (άρθρ. 1 του Ν. 4325/15).

Η Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, με το 3854/10-06-2015 έγγραφό της, έχει ήδη ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των Δήμων της χώρας, καθώς και εμπλεκόμενους φορείς σε κεντρικό επίπεδο (Α/ΕΛ.ΑΣ., Α.Π.Σ., Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., Ε.Κ.ΕΠ.Υ., κλπ)

7.20 Επιχορήγηση Δήμων & Περιφερειών της χώρας στα πλαίσια του έργου «Πρόγραμμα Πρόληψης και Αντιμετώπισης Ζημιών και Καταστροφών που Προκαλούνται από Θεομηνίες στους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ Βαθμού»

Για την αντιμετώπιση των ήδη επεληθουσών ζημιών από θεομηνίες, όπως καταστροφές λόγω χιονοπτώσεων και παγετού κλπ., οι Δήμοι και οι Περιφέρειες δύνανται να υποβάλλουν αίτημα επιχορήγησης στο πλαίσιο του έργου της Πρόληψης & Αντιμετώπισης Ζημιών και Καταστροφών που Προκαλούνται από Θεομηνίες που είναι ενταγμένο στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών και συγκεκριμένα στη ΣΑΕ 055 (Εγκύκλιος Αρ.10 ΑΠ. 7207/7-03-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. με ΑΔΑ: Ψ65Π465ΧΘ7-4Ε8 και 17939/30-05-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. με ΑΔΑ: 7ΖΜΥ465ΧΘ7-ΙΥΜ)

Όπως αναφέρεται στην ανωτέρω εγκύκλιο, για την έκδοση απόφασης επιχορήγησης οι ανωτέρω φορείς υποβάλλουν αίτημα στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών (Δ/ση Οικονομικής & Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης), το οποίο υποχρεωτικά πρέπει να συνοδεύεται από:

- α. Τεχνικό Δελτίο (συνημμένο υπόδειγμα στην ανωτέρω Εγκύκλιο 10 του ΥΠ.ΕΣ.)
- β. Κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης
- γ. Εκθέσεις- Αυτοψίες ζημιών
- δ. Περιγραφή της μεθοδολογίας ανάλυσης του κόστους της ζημίας
- ε. Φωτογραφική τεκμηρίωση

Επίσης, στο ανωτέρω έργο της Πρόληψης & Αντιμετώπισης Ζημιών και Καταστροφών που Προκαλούνται από Θεομηνίες, οι Δήμοι και οι Περιφέρειες δύνανται να υποβάλλουν αιτήματα επιχορήγησης για δράσεις πρόληψης, τα οποία θα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένα ως προς την αναγκαιότητά τους και άμεσα συνδεδεμένα με την επικείμενη καταστροφή (Εγκύκλιος Αρ.10 ΑΠ. 7207/7-03-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. με ΑΔΑ: Ψ65Π465ΧΘ7-4Ε8 17939/30-05-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. με ΑΔΑ: 7ΖΜΥ465ΧΘ7-ΙΥΜ).

Οι δαπάνες που δύνανται να καλυφθούν από το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αφορούν σε:

- κατασκευές ,ανακατασκευές ή επεκτάσεις εγκαταστάσεων ή έργων
- προμήθειες μονίμων εξοπλιστικών μέσων ή τεχνικού ή άλλου υλικού εξοπλισμού

³⁴ Ν. 3536/07 (ΦΕΚ Α'42/23-2-2007) «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

³⁵ Ν.Δ. 17/74 (ΦΕΚ Α' 236) «Περί Πολιτικής Σχεδιάσεως Εκτάκτου Ανάγκης».

³⁶ Σημειώνεται ότι με το άρθρο 1 του Νόμου 4325/15 καταργούνται οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 και η παράγραφος 4 του άρθρου 41 του Ν. 3536/2007 (Α' 42) και του άρθρου 23 του Ν.Δ.17/1974 (Α' 236).

- μελέτες που αναφέρονται αποκλειστικά στα εν λόγω έργα και
- πάσης φύσεως έξοδα που σχετίζονται ευθέως με αυτά.

Αναλυτικότερες οδηγίες για τον καθορισμό των κριτηρίων και την κατανομή των πιστώσεων για πρόληψη και αντιμετώπιση δίνονται στην Εγκύκλιο Αρ.10 με ΑΠ. 7207/7-03-2017 του ΥΠ.ΕΣ. και ΑΔΑ: Ψ65Π465ΧΘ7-4Ε8.

Επισημαίνεται ότι με το 17939/30-05-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. με ΑΔΑ: 7ΖΜΥ465ΧΘ7-ΙΥΜ, διευκρινίστηκε ότι σε περίπτωση που η κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας δεν είναι δυνατή, θα πρέπει το αίτημα του Δήμου για την έκδοση της σχετικής απόφασης επιχορήγησης να συνοδεύεται από σχετική δήλωση/βεβαίωση του Δημάρχου στην οποία θα αναλύονται οι λόγοι για τους οποίους δεν καθίσταται δυνατή η έκδοση σχετικής απόφασης κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή κατ' εξουσιοδότηση από τον οικείο Περιφερειάρχη, όπως για παράδειγμα αιτήματα επιχορήγησης για δράσεις πρόληψης και μείωσης του κινδύνου.

7.21 Εθελοντικές Οργανώσεις

Βάσει του άρθρου 119 παρ.2 του Ν.4249/2014, οι ενταγμένες Εθελοντικές Οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας παραμένουν στο καθεστώς που ίσχυε έως ότου ολοκληρωθεί η πιστοποίηση και ένταξη στο Μητρώο Εθελοντών με τη διαδικασία και μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στις παρ. 3 και 4 του ίδιου άρθρου.

Ως εκ τούτου, οι εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας διέπονται από τα προβλεπόμενα στο Ν.3013/2002 και σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων και παγετού μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Περιφερειών και των Δήμων, όπως αυτό προσδιορίζεται στις παραγράφους 4.6 και 4.5 του παρόντος αντίστοιχα.

Τονίζεται ότι οι δράσεις των εθελοντικών οργανώσεων που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους και ότι για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει οι δράσεις που αναλαμβάνουν να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων ή τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων.

Ο συντονισμός των εθελοντικών ομάδων που αναλαμβάνουν δράσεις, βάσει αποφάσεων του ΣΟΠΠ, γίνεται από τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, ή από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό.

Τέλος, σύμφωνα υπ. αριθμ. 187/2015 Γνωμοδότηση του Α2 Τμήματος Διακοπών του Ν.Σ.Κ., η οποία έγινε αποδεκτή από τον αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, η διάταξη του άρθρου 118 (14Ι) του Ν. 4249/2014 (ΦΕΚ 73 Α') έχει άμεση νομική ισχύ για τους ήδη ενταγμένους εθελοντές, ως προς την ασφαλιστική κάλυψη και την αστική ευθύνη αυτών (τα 6776/5-10-2015 και 7026/14-10-2015 έγγραφα της Δ/σης Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού – Εκπαίδευσης και Εκδόσεων της ΓΓΠΠ).

7.22 Ενημέρωση αγροτών και κτηνοτρόφων - προστασία φυτικού και ζωικού κεφαλαίου.

Ειδικότερη ενημέρωση των αγροτών και κτηνοτρόφων σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με βάση τις τοπικές ιδιαιτερότητες και για την προστασία γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεών τους, γίνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, σε συνεργασία με τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας.

Για την προστασία του φυτικού κεφαλαίου τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ. και Π.Ε.) και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων εκδίδουν δελτία γεωργικών προειδοποιήσεων στα οποία περιλαμβάνονται οδηγίες αντιπαγετικής προστασίας καλλιεργειών (Π.Δ. 402/1988-ΦΕΚ 187 Β/1988).

Η οργάνωση των γεωργικών προειδοποιήσεων γίνεται σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς μέσω της συλλογής και επεξεργασίας μετεωρολογικών, βιολογικών και φαινολογικών παρατηρήσεων για την έγκαιρη λήψη μέτρων προστασίας των καλλιεργούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων.

Οι οδηγίες έγκαιρης και επίκαιρης επέμβασης μέσω των Γεωργικών Προειδοποιήσεων δίδονται είτε με απευθείας ενημέρωση στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς με αποστολή δελτίου γεωργικών προειδοποιήσεων είτε μέσω των Μ.Μ.Ε. (Π.Δ. 402/1988-ΦΕΚ 187 Β/1988).

Θέματα καταγραφής και αποζημιώσεων, από καταστροφές που προκαλούνται από χιονοπτώσεις και παγετό στο φυτικό κεφάλαιο ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ (ΦΕΚ 166'8/Β'/27-7-2011) όπως αυτός ισχύει.

Θέματα καταγραφής και αποζημιώσεων, από καταστροφές που προκαλούνται από χιονοπτώσεις και παγετό στο ζωικό κεφάλαιο ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ (ΦΕΚ 1669/Β'/27-7-2011) όπως αυτός ισχύει.

Θέματα αποζημιώσεων στο ζωικό κεφάλαιο, που δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ, καθώς και για καταστροφές στο φυτικό κεφάλαιο ή στα μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του πάγιου κεφαλαίου και εξοπλισμού, ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (Κ.Υ.Α. 619/146296/2016 – ΦΕΚ 4562/Β'/2016), όπως αυτός ισχύει με αρμόδιο φορέα υλοποίησης τον ΕΛΓΑ.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, για την προστασία των θηραμάτων και γενικά της άγριας ζωής με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, απαγορεύεται η θήρα όταν το έδαφος είναι καλυμμένο από χιόνι, μετά από σχετική εισήγηση των αρμοδίων δασικών αρχών (Ν.Δ. 86/1969 - Φ.Ε.Κ. 7/18-1-1969, Ν.Δ. 996/1971 - Φ.Ε.Κ. 192/6-10-1971, Ν. 177/1975 - Φ.Ε.Κ. 205/27-9-1975, Π.Δ. 94/1993-ΦΕΚ 40 Α'/23-3-1993, Ν.2503/1997-ΦΕΚ 107/Α/30-5-1997, Ν. 3852/2010-ΦΕΚ 87/Α'/2010).

7.23 Κοινωνικές παροχές και ενισχύσεις στους πληγέντες

Η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξ αιτίας χιονοπτώσεων και παγετού υποστηρίζεται άμεσα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέσω των Δήμων και των Περιφερειών, όταν συντρέχει περίπτωση, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) και από το Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη συνέχεια, δια των αρμοδίων Υπηρεσιών Πρόνοιας των Δήμων.

Με την Κ.Υ.Α. Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα όρια, προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής, κτλ.

Σκοπός της οικονομικής ενίσχυσης είναι η κατά το δυνατόν αμεσότερη επαναλειτουργία των νοικοκυριών και ως εκ τούτου οι ζημιές αναφέρονται στο κτίριο που καλύπτει ανάγκες διαβίωσης και στο σύνολο της οικοσκευής (Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-08-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ).

Προκειμένου να χορηγηθούν οι προβλεπόμενες οικονομικές ενισχύσεις οι πληγέντες πολίτες απευθύνονται στους Δήμους της περιοχής τους, όπου υποβάλουν τη σχετική αίτηση, καθώς και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από την Κοινή Υπουργική Απόφαση Π2α/οικ. 2673/29-8-2011. Σημειώνεται ότι οι πληγέντες από θεομηνία υποχρεούνται, προκειμένου να τύχουν δικαιούχοι των προαναφερθέντων οικονομικών ενισχύσεων, να υποβάλουν τη σχετική αίτηση στον οικείο Δήμο (Δ/ση Πρόνοιας) μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία του συμβάντος (ΚΥΑ Δ28/9570/694/24-04-2014).

Οι Διευθύνσεις - Τμήματα Πρόνοιας των Δήμων στέλνουν στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Γενική Δ/ση Πρόνοιας - Δ/ση, Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης αίτημα για την μεταφορά πίστωσης από τον προϋπολογισμό του Φ220 ΚΑΕ 2739 στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών Φ120 ΚΑΕ 2293, το οποίο στη συνέχεια επιχορηγεί τον οικείο Δήμο (ΑΠ Δ28/ΓΠ25803/1457/27-3-2013 Έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας / Γεν Δ/ση Πρόνοιας).

Πιο συγκεκριμένα:

- Άμεσα μετά την εκδήλωση του έκτακτου γεγονότος, η Υπηρεσία Πρόνοιας του Δήμου στέλνει έγγραφο στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης με το κατ' εκτίμηση ποσό που θα απαιτηθεί προκειμένου να καταβληθεί στους πληγέντες η προβλεπόμενη οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των άμεσων βιοτικών τους αναγκών.
- Στη συνέχεια, αφού ολοκληρωθεί από την αρμόδια επιτροπή η καταγραφή και η εκτίμηση των ζημιών, καθώς και η εξέταση των προσκομισθέντων δικαιολογητικών από την Δ/ση Πρόνοιας του Δήμου αποστέλλεται έγγραφο με την αιτούμενη συνολική πίστωση, στο οποίο θα επισυνάπτεται και ονομαστική κατάσταση των δικαιούχων με το ποσό που αναλογεί στον καθένα για την καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης αντικατάστασης της οικοσκευής και μικροεπισκευών της κύριας κατοικίας.

Για τον ανωτέρω σκοπό, με απόφαση των οικείων Δημάρχων συγκροτούνται επιτροπές για την καταγραφή και την εκτίμηση των ζημιών, για την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής για τα δικαιολογητικά που απαιτούνται και για τις προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής τους, καθώς και για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τα γενικότερα μέτρα αποκατάστασης που ενδεχομένως τους αφορούν (ΑΠ Δ28/ΓΠ25803/1457/27-3-2013 Έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας / Γεν Δ/ση Πρόνοιας).

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που θα αξιοποιηθούν ξενοδοχειακές μονάδες, η προκύπτουσα δαπάνη προσωρινής εγκαταστάσεως και διατροφής πληγεισών οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων καταβάλλεται υπό των αρμοδίων, για την κοινωνική προστασία των θεομησιοπλήκτων, υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, απ' ευθείας στους ξενοδόχους ή ιδιοκτήτες ετέρων χώρων, εις βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ν.Δ. 57/1973 - ΦΕΚ 149/Α'/1973, Ν. 776/1978 - ΦΕΚ 68/Α'/1978, ΠΔ 93/1993 - ΦΕΚ 39/Α'/1993). Οι λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Σημειώνεται ότι η ανωτέρω προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρ. 4 του Ν.776/1978 (ΦΕΚ 68/Α'1978) και την αρ. Γ1α/οικ.4291/25-8-1978 Υπουργική Απόφαση καταβολής της δαπάνης προσωρινής εγκαταστάσεως και διατροφής πληγεισών οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων σε ξενοδοχεία ή ετέρους χώρους, δεν μπορεί να υλοποιηθεί προς το παρόν λόγω περιορισμένων πιστώσεων & δεδομένου ότι σύμφωνα με την αρ. πρωτ. Π2/οικ.2673/01 Κοινή Υπουργική Απόφαση χορηγείται εφάπαξ οικονομική ενίσχυση ανά οικογένεια για να καλύψει άμεσες βιοτικές ανάγκες (σίτιση - ένδυση κλπ) στις οποίες μπορεί να συμπεριληφθεί και η διαμονή τους (ΑΠ Δ28/ΓΠ25803/1457/27-3-2013 Έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας / Γεν Δ/ση Πρόνοιας).

Επισημαίνεται ότι από 1-1-2018 η αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α'149), ως προς το σκέλος της χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών, θα ασκείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών (άρθρο 57 του Ν.4472/17, ΦΕΚ 74/Α'/2017). Για την έκδοση της προβλεπόμενης ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θα ρυθμίζει λεπτομέρειες για την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου, το Υπουργείο Εσωτερικών θα ενημερώσει σχετικά τους Δήμους της χώρας.

7.24 Οριοθέτηση περιοχών - χορήγηση στεγαστικής συνδρομής

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 84 του Ν.4313/2014 (ΦΕΚ 261/Α'/2014) δεν προβλέπεται η οριοθέτηση περιοχών - χορήγηση στεγαστικής συνδρομής για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια στις περιπτώσεις χιονοπτώσεων και παγετού, **παρά μόνο σε περίπτωση χιονοστιβάδων**³⁷.

Η οριοθέτηση περιοχών και χορήγηση στεγαστικής συνδρομής (Δωρεάν Κρατική Αρωγή και Άτοκο Δάνειο) για την επισκευή ή ανακατασκευή των πληγέντων κτιρίων λόγω χιονοστιβάδων, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών (Ν. 1190/1981 - ΦΕΚ 203/Α'/1981, Ν. 2576/1998 - ΦΕΚ 25/Α'/1998, ΠΔ 123/2017 – ΦΕΚ 151/Α'/2017).

Βάσει του ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α'/2017) με ισχύ από 12-10-2017, η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών γίνεται Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, και συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

- α. Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. – Κ.Ε.) (Δ26).
- β. Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Δυτικής Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. – Δ.Ε.) (Δ27)
- γ. Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Βορείου Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. – Β.Ε.) (Δ28).

Μέχρι την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του ΠΔ 123/2017 οι αρμοδιότητες του άρθρου 53 του ΠΔ. 109/2014 (ΦΕΚ 176/Α'/2014), όπως ισχύει, ασκούνται από τη Δ.Α.Ε.Φ.Κ.- Κ.Ε..

³⁷ Χιονοστιβάδα ορίζεται ως μεγάλη ποσότητα χιονιού που αποσπάται από την αρχική του θέση, κατακλύδα σε πλαγιά βουνού, παρασύροντας όλο και μεγαλύτερες μάζες χιονιού, αποκτώντας τελικά τεράστιο και ιδιαίτερα καταστροφικό όγκο

Ειδικότερα θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων, κλπ, ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Οικονομίας & Ανάπτυξης.

Σύμφωνα με το ΔΑΕΦΚ/οικ. 2538/Α326/4-6-2015 έγγραφο της ΔΑΕΦΚ (ΑΔΑ: 6Ι62465ΦΘΘ-ΡΥ7) η Δ.Α.Ε.Φ.Κ., στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου να προβεί άμεσα σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, για την οριοθέτηση μιας περιοχής που έχει πληγεί από χιονοστιβάδα, θα πρέπει να ακολουθείται η κάτωθι διαδικασία:

- Με την εκδήλωση φυσικής καταστροφής απαιτείται να γνωστοποιηθεί άμεσα στην Δ.Α.Ε.Φ.Κ. από την Περιφέρεια το συμβάν (είδος συμβάντος και ακριβείς ημερομηνίες) καθώς και οι περιοχές που έχουν πληγεί.
- Στη συνέχεια μετά τη διενέργεια αυτοψιών και την καταγραφή των ζημιών στις επιχειρήσεις και στις κατοικίες από την Περιφέρεια και τον Δήμο αντίστοιχα, η Περιφέρεια υποβάλει στη Δ.Α.Ε.Φ.Κ. αίτημα οριοθέτησης συνοδευόμενο από συγκεντρωτικές καταστάσεις των πορισμάτων των αυτοψιών ανά Τοπική Κοινότητα, προκειμένου η Υπηρεσία να εξετάσει τη δυνατότητα οριοθέτησης των πληγεισών περιοχών.

Όταν από την ολοκλήρωση της προαναφερθείσας διαδικασίας προκύψει η ανάγκη για οριοθέτηση, η Δ.Α.Ε.Φ.Κ. εκδίδει την προαναφερόμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Σε περίπτωση που η ανωτέρω διαδικασία τροποποιηθεί μετά την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του ΠΔ 123/2017, η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ θα ενημερώσει σχετικά.

7.25 Τήρηση στοιχείων ειδικού φακέλου καταστροφής

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το άρθ. 6, παρ. 3ο^τ του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'/2002), έχει την ευθύνη της τήρησης ειδικού φακέλου για τις γενικές, περιφερειακές ή τοπικές μεγάλης έντασης καταστροφές, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Α' του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στον ανωτέρω ειδικό φάκελο περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο και του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών. Επίσης, εμπεριέχονται εκθέσεις απολογισμού δράσης των επί μέρους αρμόδιων φορέων και προτάσεις για βελτίωση των δράσεων σε περίπτωση αντιμετώπισης παρόμοιων φαινομένων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην αντιμετώπιση φαινομένων έντονης χιονόπτωσης και παγετού και την αποκατάσταση των ζημιών οφείλουν να καταγράφουν τα ανωτέρω στοιχεία με χρονολογική σειρά έτσι ώστε να είναι δυνατή η κατά περίπτωση ανάλυση του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας, με στόχο τη βελτίωση του σχεδιασμού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και το μετριασμό των επιπτώσεων στους πολίτες και στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Με βάση τα ανωτέρω παρακαλούμε τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής στις περιπτώσεις περιφερειακών καταστροφών ή τοπικών καταστροφών μεγάλης έντασης εξ αιτίας χιονοπτώσεων και παγετού, και να τα υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το ταχύτερο δυνατό. Στις περιπτώσεις γενικών καταστροφών η συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής θα γίνεται με σχετικό αίτημα της Γενικής Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προς τους εμπλεκόμενους φορείς.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συνδέεται κυρίως με τον συντονισμό των δράσεων όλων των φορέων που εμπλέκονται εκ του θεσμικού πλαισίου με ευθύνες και υποχρεώσεις στην αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό, με το συντονισμό της διοίκησης για την άμεση ανταπόκριση σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από χιονοπτώσεις και παγετό, καθώς και για τη διαχείριση των συνεπειών που ενδέχεται να προκληθούν.

Θέματα τα οποία αφορούν την ετοιμότητα των Υγειονομικών Μονάδων του Δημοσίου, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω χιονοπτώσεων ή παγετού ρυθμίζονται από το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ.) του Υπουργείου Υγείας (Ν. 3370/2005, Ν.3527/2007), στο οποίο θα αποστέλλονται προγνώσεις επικινδύνων καιρικών φαινομένων και προειδοποιήσεις, κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών από το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ). Τονίζεται ότι ο αποχιονισμός γύρω από κτιριακές εγκαταστάσεις (Νοσοκομεία, Ιδρύματα κλπ) αποτελεί ευθύνη των διοικήσεών τους. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να υπάρχει σχετική προετοιμασία και σχεδιασμός για την άμεση αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων, έτσι ώστε να είναι δυνατή η άμεση προσπέλαση στους χώρους τους.

Όλοι οι φορείς υπεύθυνοι για την λειτουργία υποδομών και υπηρεσιών κρίσιμων για το έργο της αντιμετώπισης και αποκατάστασης λόγω χιονοπτώσεων και παγετού θα πρέπει να έχουν έγκαιρα λάβει μέτρα προστασίας των εγκαταστάσεών τους ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη λειτουργία τους.

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, μπορεί να γίνει από φορείς του δημοσίου (ΕΛΑΣ, ΠΣ, Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ), ή από φορείς του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, τα γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων και οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, θα πρέπει να γνωρίζουν εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες μονάδες.

Το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες μονάδες.

Η διοίκηση του ΕΚΑΒ παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες μονάδες.

Το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ, το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος και η διοίκηση του ΕΚΑΒ παρακαλούνται να μας κοινοποιήσουν τις ανωτέρω διαταγές ή κατευθυντήριες οδηγίες που εκδώσουν στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος.

Η Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την κατά την κρίση της έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους Παραχωρησιούχους για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό. Οι ανωτέρω Παραχωρησιούχοι παρακαλούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ), αριθμό FAX στον οποίο θα αποστέλλονται προγνώσεις επικινδύνων καιρικών φαινομένων και προειδοποιήσεις, για την έγκαιρη ενημέρωσή τους.

Ομοίως, η Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την κατά την κρίση της έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες της συντήρησης οδικού δικτύου αρμοδιότητάς της.

Η συμβολή των Ενόπλων Δυνάμεων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο για την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων και κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό θεωρείται δεδομένη, στο πλαίσιο των αντίστοιχων διατάξεων του Ν.3013/2002 όπως τροποποιήθηκαν από τις διατάξεις του νόμου 4249/2014 και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Προσθήκη «4» του Παραρτήματος «Α» του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών του ΓΕΕΘΑ (Φ.200/238496/Σ.1747/17-09-2013 έγγραφο του ΓΕΕΘΑ).

Οι εταιρείες ΟΣΕ Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. και ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε. παρακαλούνται να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος με την έκδοση κατά την κρίση τους κατευθυντήριων οδηγιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες τους για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό στο σιδηροδρομικό δίκτυο.

Η άμεση ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων που ορίζονται υπεύθυνοι σε επιχειρησιακό επίπεδο, για επιμέρους δράσεις πολιτικής προστασίας, προκειμένου να υπάρξει καλύτερος συντονισμός και οργάνωση των φορέων στην αντιμετώπιση καταστροφών και καταστάσεων εκτάκτων αναγκών από φαινόμενα όπως οι χιονοπτώσεις και ο παγετός (Παράρτημα Γ' και Ε', Σχέδιο Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/ 10-4-2003/ τευχ. Β).

Το παρόν ισχύει μέχρι την έκδοση νεότερου σχετικού. Η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ βρίσκεται στη διάθεση των αποδεκτών του παρόντος για τυχόν πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων του παρόντος διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Αντίγραφο του παρόντος θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. <http://www.civilprotection.gr>.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΑΚΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΣΑΤΗΡΗ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. 8039/14-11-2017 έγγραφό μας με θέμα «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Φορείς λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητοδρόμων**ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Φορείς χειμερινής συντήρησης εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου**

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Φορείς λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητοδρόμων

Αριθμός αυτοκινητοδρόμου ¹	Αριθμό κύριας διεθνούς οδικής αρτηρίας (E-road) ²	Χιλιμετρικές αποστάσεις (Από Αθήνα)	Τμήμα αυτοκινητοδρόμου	Φορέας Χειμερινής Συντήρησης	Φορέας παρακολούθησης και επίβλεψης Παραχωρησίου/ων	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητας συντήρησης και αρμοδιότητας παρακολούθησης-επίβλεψης
Αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (Π.ΑΘ.Ε.)						
A8	E94, E65	224+150 - 23+000	Τέλος ευρείας παράκαμψης Πάτρας-Κόρινθος-Ελευσίνα	Ολυμπία Οδός Α.Ε.	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν. 3621/2007 - ΦΕΚ 279/Α'/2007) - (ΠΔ 4/2008 - ΦΕΚ 13/Α'/2008 και ΠΔ 35/2008 - ΦΕΚ 60/Α'/2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)
A6	E94, E65	23+000 - 0+000	Ελευσίνα-Κόμβος Λ.Αθηνών-Λ. Κηφισού	Περιφέρεια Αττικής		(ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-2-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009), (Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011), (ΥΑ.44403/2011 - ΦΕΚ 2494/Β'/2011)
A1	E75	0+000 - 10+700	Κόμβος Λ.Αθηνών-Λ. Κηφισού - Κόμβος Μεταμόρφωσης	Περιφέρεια Αττικής		(ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-2-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009), (Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011), (ΥΑ.44403/2011 - ΦΕΚ 2494/Β'/2011)
A1	E75	10+700 - 182+000	Κόμβος Μεταμόρφωσης - Σκάρφεια	Νέα Οδός Α.Ε	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν. 3555/2007 - ΦΕΚ 81/Α'/2007) - (ΠΔ 4/2008 - ΦΕΚ 13/Α'/2008 και ΠΔ 35/2008 - ΦΕΚ 60/Α'/2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)
A1	E75	182+000 - 240+300	Σκάρφεια - Ράχες	Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν. 3597/2007, ΦΕΚ 168/Α'/2007) - (ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/φ.1332/ 10-04-2008 - ΦΕΚ 668/Β'/2008) - (Δ17α/10/173/15-11-2012 - ΦΕΚ 3070/Β'/2012) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)
A1	E75	240+300 - 473+500	Ράχες Μαλιακού - Κλειδί Ημαθίας	Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν. 3605/2007 - ΦΕΚ 190/Α'/2007) - (ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/φ.1332/ 10-04-2008 - ΦΕΚ 668/Β'/2008) (Δ17α/10/173/15-11-2012 - ΦΕΚ 3070/Β'/2012) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)
Αυτοκινητόδρομος Κορίνθου-Τρίπολης-Καλαμάτας						
A7	E65	86+000 - 232+000	Κόρινθος-Τρίπολη- Θουρία	Μορέας Α.Ε.	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν. 3559/2007 - ΦΕΚ 102/Α'/2007) - (ΠΔ 4/2008 - ΦΕΚ 13/Α'/2008 και ΠΔ 35/2008 - ΦΕΚ 60/Α'/2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)
Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός						
A5	E55		Αντίρριο-Ιωάννινα (Κόμβος Πεδινης Α/Κ 04 ⁴)	Νέα Οδός Α.Ε	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν. 3555/2007 - ΦΕΚ 81/Α'/2007) - (ΠΔ 4/2008 - ΦΕΚ 13/Α'/2008 και ΠΔ 35/2008 - ΦΕΚ 60/Α'/2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)
ΕΓΝΑΤΙΑ						
A2	E90	0+000 - 120+800	Ηγουμενίτσα - Παναγιά (Α/Κ 07Β) (περιοχή Μετσόβου)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Ιωαννίνων		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A2	E90	120+800 - 288+600	Παναγιά (Α/Κ 07Β) - Κλειδί (Α/Κ 17) (σύνδεση με ΠΑΘΕ)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Γρεβενών		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A2	E90	312+700 - 456+300	Καλοχώρι Θεσ/νίκης (Α/Κ 21) - Αγ. Ανδρέας Καβάλας (Α/Κ 29)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A2	E90	456+300- 657+700	Αγ. Ανδρέας Καβάλας (Α/Κ 29) - Κήποι Έβρου	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Κομοτηνής		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A1/A2	E75/E90	474+000 * - 504+100 * * ΧΘ ΠΑΘΕ	Κοινό (ΠΑΘΕ & ΕΟ) τμήμα αυτοκ/μου: Κλειδί (Α/Κ 17) - Οδός Δάφνης	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		(Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) - (Υ.Α. ΔΝΣΥ/ οικ/72333/ΦΝ 393 - ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΛ/ΜΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014)
A1	E75	488+000 * - 548+000 * * ΧΘ ΠΑΘΕ	Α/Κ 19 Αξίου/Χαλάστ. - Ι/Κ 03 Ειδομένης Εύζωνοι (σύνορα με Π.Γ.Δ.Μ.)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		(Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) - (Υ.Α. ΔΝΣΥ/ οικ/72333/ΦΝ 393 - ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΛ/ΜΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014)
A23	E85	6+800 - 22+300	Κάθ. Άξονας Α23 Ι/Κ Καρυδιάς - Νυμφαία - Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Κομοτηνής		Υ.Α. Δ1/ο/3293/4.09.2013 - ΦΕΚ 2349/Β'/20.09.2013
A25	E79	1) 0+000 - 53+900 2) 73+400 - 84+400 3) 84+400 - 95+500 4) 63+400 - 73+400*	Κάθ. Άξονας Α25 Τμήματα Αυτοκ/δρόμου 1) Α/Κ Λαγκαδά/Σερρών - Προβατίνες (~ 53,9 χλμ. + ~ 4 χλμ παράκαμψης) 2) Ι/Κ Καμαρωτού - Α/Κ Σιδηροκάστρου - Α/Κ Πετριτίου (~ 11 χλμ.) 3) Α/Κ Πετριτίου - Μεθοριακός Σταθμός Προμαχιά (~ 11,1 χλμ.) 4) Ι/Κ Κ. Χριστού - Ι/Κ Καμαρωτού (~ 10 χλμ.)*	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		Υ.Α. Δ1/809/4.04.2011 - ΦΕΚ 936/Β'/24.04.2011
			*Σημειώνεται, ότι το τμήμα αυτό αποτελεί αρμοδιότητα συντήρησης της Δ/νσης Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών			
A29	E86	0+000 - 50+400	Κάθ. Άξονας Α29 Α/Κ Καστοριάς (Δυτ. Σιάτιστας) - Μεθοριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής (70,6 χλμ.)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Γρεβενών		Υ.Α. Δ1/809/4.04.2011 - ΦΕΚ 936/Β'/24.04.2011
		1,5 χλμ	Υποθαλάσσια αρτηρία Ακτίου - Πρέβεζας	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Ιωαννίνων		(Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) - (Υ.Α. ΔΝΣΥ/ οικ/72333/ΦΝ 393 - ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΛ/ΜΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014)
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ						
A6	E94		Αττική Οδός	Αττικές Διαδρομές Α.Ε.	ΥΠ.Υ.ΜΕ/ΓΓΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ ³	(Ν.2445/96, ΦΕΚ 274/Α'/1996 - ΠΔ 3/98, ΦΕΚ 14/Α'/1998 - ΠΔ 75/99, ΦΕΚ 88/Α'/1999) - (ΠΔ 4/2008 - ΦΕΚ 13/Α'/2008 και ΠΔ 35/2008 - ΦΕΚ 60/Α'/2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)

¹ΔΜΕΟ/ο/7157/ε/1042 (ΦΕΚ 2631Β/2008)²Ν. 1785/1988 (ΦΕΚ 124Α/1988)³ Βάσει του ΠΔ 109/2014 (ΦΕΚ 176Α'/2014) με ισχύ από 28-10-2014, οι αρμοδιότητες συντήρησης οδικού δικτύου της ΕΥΔΕ/ Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων (ΕΥΔΕ/ΣΑ) μεταφέρονται στην νεοσυσταθείσα Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΕΥΔΕ/ΚΣΣΥ) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, ομοίως οι αρμοδιότητες η εποπτείας των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας, σε ό,τι αφορά στη λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων παραχώρησης, μεταφέρονται από την ΕΥΔΕ/ Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ) στην νεοσυσταθείσα Δ/ση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Φορείς χειμερινής συντήρησης εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου

Περιφέρεια	Φορέας Χειμερινής Συντήρησης				Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητας συντήρησης
	Εθνικό Οδικό Δίκτυο		Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο		
	Διευθύνουσα Υπηρεσία	Προϊσταμένη Αρχή	Διευθύνουσα Υπηρεσία	Προϊσταμένη Αρχή	
Αττικής¹	Τμήμα Α Συντήρησης και Κατασκευών (οδικό δίκτυο αρμοδιότητας πρώην ΔΚΕΣΟ, παράπλευρο αττικής οδού) Τμήμα Β Συντήρησης και Κατασκευών (οδικό δίκτυο αρμοδιότητας πρώην ΔΕΣΕ, παράπλευρο ΝΕΟΑΚ, ΝΕΟ-ΑΛ).	Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής	Τμήμα Οδοποιίας και Μηχανημάτων Έργων της ΔΤΕ της Περιφέρειας - Τμήματα Οδοποιίας και Μηχανημάτων Έργων των ΔΤΕ Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας και Δ/σεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Π.Δ 145/2010 (ΦΕΚ 238/27-12-2010) - ΥΑ.44403/2011 (ΦΕΚ 2494/Β/2011) - Ν.4199/2013 (ΦΕΚ 216/Α/2013) Απόφαση Γ.Γ. Απ. Διοίκησης Αριθμ. 109290 / 39629 (ΦΕΚ 4251/Β/2016)
Στερεάς Ελλάδας	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	62240/698/25-8-2011 (ΦΕΚ 2190Β/30-9-2011)
Θεσσαλίας	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	1536/16-9-2011 (ΦΕΚ 2173Β/28-9-2011)
Κεντρική Μακεδονία²	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	Γ.Π.Κ.Μ.20777/7-2011 (ΦΕΚ 1622Β/18-7-2011) - Ν.4199/2013 (ΦΕΚ 216/Α/2013)
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	οικ.937/20-9-2011 (ΦΕΚ 2277Β/12-10-2011)
Δυτική Μακεδονία	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων (επαρχιακό οδικό δίκτυο)	Το υπ' αριθμ. 290/9-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας
Ηπείρου	Δ/ση Πολιτικής Προστασίας	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Δ/ση Πολιτικής Προστασίας	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Τα υπ' αριθμ. 30019/2415/12-5-2011 έγγραφο της Δ/σης Διοίκησης και τα 81554/2851/11-11-2011 και 86070/3635/26-9-2102 έγγραφα της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας
Δυτικής Ελλάδας	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας	Το υπ' αριθμ. 244912/1086/11-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας
Πελοποννήσου	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	απόφαση 45088/14905/12-10-2011 του οικείου Περιφερειάρχη
Ιονίων Νήσων	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων ³	-----	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων ³	-----	Άρθρα 204-206 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010)
Κρήτης	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	-----	Δ/ση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	1341/16-8-2007 (ΦΕΚ 1761Β/30-9-2007), 649/23-5-10 (ΦΕΚ 498 Β/23-4-2010), 3292/12-10-10 (ΦΕΚ 1905 Β/7-12-2010)
Βορείου Αιγαίου	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων ³	-----	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων ³	-----	Άρθρα 204-206 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010)
Νοτίου Αιγαίου	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων ³	-----	Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων ³	-----	Άρθρα 204-206 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/2010)

¹ Επισημαίνεται ότι οι αρμοδιότητες και τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Αττικής της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων, μεταφέρονται στις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Αττικής.

Επίσης, μεταφέρονται στην Περιφέρεια Αττικής οι αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής, που ασκούνται από την ανωτέρω υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από την πιο πάνω Υπηρεσία (Ν. 4199/2013, ΦΕΚ 126/Α/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Αττικής καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013 (Ν. 4199/2013, ΦΕΚ 126/Α/2013).

² Επισημαίνεται ότι οι αρμοδιότητες και τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Κεντρικής Μακεδονίας της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων, μεταφέρονται στις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Επίσης, μεταφέρονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας οι αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής, που ασκούνται από την ανωτέρω υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από την πιο πάνω Υπηρεσία (Ν. 4199/2013, ΦΕΚ 126/Α/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013 (Ν. 4199/2013, ΦΕΚ 126/Α/2013).

³ Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ο οποίος με το άρθρο 206 του Ν. 3852/2010 έχει ορισθεί την 01/01/2013, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλο καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτοζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α/2013). Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλ οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 ασκ από την Περιφέρεια, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτά σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α/2014)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. 8039/14-11-2017 έγγραφό μας με θέμα «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β1 Γενικά περί συντήρησης και επιτήρησης του οδικού δικτύου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β2 Κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β1**Γενικά περί συντήρησης και επιτήρησης του οδικού δικτύου****Γενικά περί συντήρησης και επιτήρησης του οδικού δικτύου**

Σύμφωνα με το Ν. 3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2006) «ως συντήρηση νοείται η αποκατάσταση των βλαβών του οδοστρώματος και των στοιχείων ασφαλείας της οδού (στηθαία, νησίδες ασφαλείας, σήμανση κ.ο.κ.), επιφυλασσομένων των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την αρμοδιότητα και τις ευθύνες των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.»

Σύμφωνα με τις Οδηγίες Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων - Στοιχειώδης Συντήρηση οι οποίες εκδόθηκαν από την Εγνατία Οδό Α.Ε. και εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. Δ3β/156/10-Ω/30-6-2003 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ και τις Οδηγίες Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων - Κύρια Συντήρηση Οδοστρωμάτων οι οποίες εκδόθηκαν από την Εγνατία Οδό Α.Ε. και εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. Δ1α/ο/8/60/12-07-2004 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ, ως Κύρια Συντήρηση των στοιχείων του αυτοκινητόδρομου ορίζεται το σύνολο των παρεμβάσεων που έχουν ως σκοπό την πλήρη αποκατάσταση της ποιοτικής και δομικής τους κατάστασης. Περιλαμβάνουν εργασίες μεγάλης έκτασης, όπως αποκαταστάσεις, βελτιώσεις και επισκευές των στοιχείων του αυτοκινητόδρομου.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 2696/1999, ΦΕΚ 57Α/1999 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) άρθρο 10, παράγραφος 1, «Όποιος έχει τις κατά τον παρόντα Κώδικα αρμοδιότητες ή την εξουσία επί του πράγματος, επί του οποίου διεξάγεται δημόσια κυκλοφορία, υποχρεούται να λαμβάνει κάθε μέτρο, ώστε από τη δημόσια κυκλοφορία να μη δημιουργείται κίνδυνος ή ζημία τρίτων προσώπων ή άλλων έννομων αγαθών.»

Σύμφωνα με την γνωμοδότηση 323/2008 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή με το 46096/22-07-2008 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, «Η αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού για απομάκρυνση πάσης φύσεως αντικειμένων μετά την πρόκληση ατυχημάτων, απορρέει αφενός μεν από τις διατάξεις των άρθρων 75 στοιχείο Ι περιπτ.(β) αριθμ.4 και περ.(γ) αριθμ.4 του Ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α'), στις οποίες προβλέπεται αρμοδιότητά τους για την καθαριότητα των κοινοχρήστων χώρων περιλαμβανομένων των οδών, καθώς και για τη λήψη μέτρων για την αποφυγή δυσμενών επιδράσεων στην ασφάλεια της κυκλοφορίας, αφετέρου δε από τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ.1 του Ν.2696/1999 «Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας» (ΦΕΚ 57 Α'), με τις οποίες ανατίθεται στις υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες κατά το νόμο για τη συντήρηση των οδών και η αρμοδιότητα για την διασφάλιση και την επίβλεψη της απρόσκοπτης και ασφαλούς διεξαγωγής της κυκλοφορίας στις οδούς ευθύνης τους και την αποφυγή δημιουργίας κινδύνων ή ζημιών από τη δημόσια κυκλοφορία, σε τρίτα πρόσωπα ή έννομα αγαθά.

Για τους Ο.Τ.Α. Β' Βαθμού, αντίστοιχες αρμοδιότητες για τις οδούς ευθύνης τους, απορρέουν από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 8 παρ.1 του Π.Δ/τος 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» (ΦΕΚ 21 Α') και του άρθρου 10 παρ.1 του Ν.2696/1999 (Κ.Ο.Κ.) (ΦΕΚ 57 Α').».

Σύμφωνα με τα ανωτέρω οι φορείς συντήρησης του οδικού δικτύου έχουν την αρμοδιότητα τόσο για την τακτική συντήρηση του οδοστρώματος και των συνοδών τεχνικών έργων όσο και για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης και ασφαλούς κυκλοφορίας των οχημάτων στο οδικό δίκτυο με την αποκατάσταση της βατότητας και την απομάκρυνση εμποδίων που μπορεί να έχουν προκληθεί εκτός των άλλων και από την εκδήλωση φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, στα οποία περιλαμβάνονται το χιόνι, τα πλημμυρικά ύδατα και τα φερτά υλικά, οι εδαφικοί και βραχώδεις όγκοι που έχουν κατολισθήσει, τα ερείπια κατεστραμμένων κτηρίων κ.τ.λ.

Η επικρατούσα κατάσταση στο οδικό δίκτυο, ο έλεγχος κυκλοφορίας, η επιβολή προσωρινών περιορισμών ή απαγορεύσεων κυκλοφορίας σε όλο το οδικό δίκτυο της χώρας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους αρμοδίων υπηρεσιών της ΕΛΑΣ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Π.Δ.1/2005, άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Ν. 2696/1999 – ΦΕΚ 57Α'/1999, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του Ν. 4313/2014).

Επισημαίνεται ότι, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛ.ΑΣ πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Επίσης, ο έλεγχος της επικρατούσας κατάστασης για την καλή λειτουργία του έργου παραχώρησης (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση εκτάκτων συμβάντων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας, κλπ) πραγματοποιείται και με ευθύνη των παραχωρησιούχων εταιρειών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με άμεση ενημέρωση των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Διευκρινίζεται ότι η αστυνόμευση του έργου παραχώρησης από την ΕΛ.ΑΣ. είναι ανεξάρτητη από τον έλεγχο της επικρατούσας κατάστασης που πραγματοποιείται από τους παραχωρησιούχους και προβλέπεται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης και εγχειρίδια λειτουργίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β2**Κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου****Κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου**

Η κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων βασίστηκε στις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162/Α/2-8-2006) και επικαιροποιήθηκε με βάση τις χαράξεις των νέων τμημάτων αυτοκινητοδρόμων που κατασκευάστηκαν από τις παραχωρησιούχες εταιρίες του προγράμματος «Δρόμοι ανάπτυξης». Αντίστοιχα η κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού βασίστηκε στις αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των Κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162/Α/2-8-2006) και παρατίθενται στο σχετικό παράρτημα Β του παρόντος και επικυρώθηκε από τις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων (Πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων).

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010) οι αρμοδιότητες για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (επαρχιακό οδικό δίκτυο) και στις πρώην κρατικές Περιφέρειες (εθνικό οδικό δίκτυο), περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Η αρμοδιότητα συντήρησης των τμημάτων του οδικού δικτύου που έχει χαρακτηριστεί ως Εθνικό ή Επαρχιακό οδικό δίκτυο και διέρχεται μέσα από οικισμούς προϋφιστάμενους του 1923, χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο πόλης ή μέσα στα όρια οικισμών οριοθετημένων σύμφωνα με το από 24.4.1985 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 181Δ/1985), ανήκει κατά περίπτωση στις Περιφέρειες ή τους οικείους Δήμους ανάλογα με τα όσα αναφέρονται στις αντίστοιχες αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών ή των Περιφερειαρχών μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης»³⁸.

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω αποφάσεις, ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου.

Κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων

Οι αρμοδιότητες των φορέων συντήρησης στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων, όπως επίσης και των φορέων παρακολούθησης και επίβλεψης των συμβάσεων παραχώρησης περιγράφονται συνοπτικά στον **Πίνακα 1 του Παραρτήματος Α** του παρόντος. Επίσης στους χάρτες που παρατίθενται στο τέλος του παρόντος παραρτήματος απεικονίζεται η χωρική κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων ανά Περιφερειακή Ενότητα.

Όπως αναφέρεται στον **Πίνακα 1 του Παραρτήματος Α** του παρόντος, μεγάλο μέρος των αυτοκινητοδρόμων της χώρας (οδικός άξονας Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑΘΕ), Κορίνθου-Τριπόλεως-Καλαμάτας, Ιόνια Οδός κλπ, έχει δοθεί με συμβάσεις παραχώρησης σε εταιρίες λειτουργίας και συντήρησης (Ολυμπία Οδός Α.Ε., Μορέας Α.Ε., Νέα Οδός Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε., Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε. και Αττική Οδός Α.Ε.).

Οι ανωτέρω εταιρίες (παραχωρησιούχοι) έχουν την ευθύνη της συντήρησης, των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων τα οποία έχουν αποδοθεί σε λειτουργία (πλην του παράπλευρου οδικού δικτύου).

Σημειώνεται ότι για τις συμβάσεις παραχώρησης και συγκεκριμένα για τα έργα:

- Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα (Ολυμπία Οδός Α.Ε.)
- Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη (Μορέας Α.Ε.)
- Αυτοκινητόδρομος «Ιόνια Οδός», Τμήματα από Αντίρριο – Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – Μαλιακός (Σκάρφεια), και συνδετήριος κλάδος του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα (Νέα Οδός Α.Ε.)
- Γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου (ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.)

³⁸ Οι σχετικές αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των κρατικών Περιφερειών παρατίθενται στο παράρτημα Γ του παρόντος (70-83 σχετικά)

- Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας (Ε'65) και τμήμα Σκάρφεια-Ράχες Μαλιακού (Π.Α.Θ.Ε.) (Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε.) και
- Τμήμα Ράχες Μαλιακού – Κλειδί Ημαθίας, του Α/Δ Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνοι (Π.Α.Θ.Ε.) (Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.)
- Νέα Οδικά Έργα Αττικής (ΠΔ 340/2002 - ΦΕΚ 283/Α'/2002) και παλαιά Οδικά Έργα της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνα – Σταυρός – Α/Δ Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηπτού (ΠΔ 151/2001-ΦΕΚ 126/Α'/2001), τα οποία θα αναφέρονται Αυτοκινητόδρομος «Νέα Οδικά Έργα Αττικής» (Αττική Οδός Α.Ε.)

την αρμοδιότητα της παρακολούθησης των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας και συντήρησης, έχει η Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης³⁹, της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α'/2008, ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α'/2008, Δ17α/10/173/15-11-2012 – ΦΕΚ 3070/Β'/2012, ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014).

Στα υπόλοιπα τμήματα του οδικού άξονα ΠΑΘΕ που δεν έχουν δοθεί σε παραχώρηση ή κατασκευάζονται, καθώς επίσης και στο δευτερεύον οδικό δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων (δευτερεύουσες οδοί των ανισόπεδων κόμβων, παράπλευροι οδοί (S.R.) των οδών της παραγράφου Α4 της ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 (ΦΕΚ 398/Β'/2007) η αρμοδιότητα χειμερινής συντήρησης ανήκει στην Ειδική Υπηρεσία Δημόσιων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΕΥΔΕ/ΚΣΣΥ)⁴⁰ της Γ.Γ.Υ./Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β'/2007, 6035/20-10-2009 έγγραφο της ΕΥΔΕ/ΣΑ, ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014)²⁸. Εξίραση αποτελεί το τμήμα του αυτοκινητόδρομου Ελευσίνα – κόμβος Μεταμόρφωσης που ανήκει στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας Αττικής (ΔΚΕΣΟ).

Επισημαίνεται ότι, με νεότερη νομοθετική ρύθμιση, οι αρμοδιότητες της ΕΥΔΕ-ΣΑ²⁸ για τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Αττικής και του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Κεντρικής Μακεδονίας, μεταφέρθηκαν από τις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αντίστοιχα (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 216/Α'/2013).

Επίσης, μεταφέρονται στις παραπάνω Περιφέρειες, αντίστοιχα, οι αρμοδιότητες Προϊστάμενης Αρχής, που ασκούνται από τις Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από τις πιο πάνω Υπηρεσίες (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 216/Α'/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από τις Περιφέρειες καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013.

Κατά την περίοδο σύνταξης του παρόντος για το τμήμα του Αυτοκινητόδρομου Σχηματαρίου-Χαλκίδας, τον αποχιονισμό και την αντιμετώπιση προβλημάτων από παγετό θα αναλάβει η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων/Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΕΥΔΕ/ΚΣΣΥ) της Γ.Γ.Δ.Ε. (ΥΑ Δ1/οικ./742/29-02-2012 – ΑΔΑ:Β44Ρ1-Φ3Ι, ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014), όπως επίσης και την παράκαμψη πόλεως Βόλου από Α/Κ Λάρισας έως Ι/Κ Αγίας Παρασκευής (Κραυσίδωνας)(Υ.Α. 1255/2012 – ΦΕΚ 1708/Β'/2012, ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014).

Η εταιρεία "Εγνατία Οδός Α.Ε." έχει την αρμοδιότητα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης, μεταξύ των οποίων και τις αρμοδιότητες χειμερινής συντήρησης – αποχιονισμού, στο παρακάτω οδικό δίκτυο:

³⁹ Βάσει του ΠΔ 109/2014 (ΦΕΚ 176/Α'/2014) με ισχύ από 28-10-2014, οι αρμοδιότητες συντήρησης οδικού δικτύου της ΕΥΔΕ/ Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων (ΕΥΔΕ/ΣΑ) μεταφέρονται στην νεοσυσταθείσα Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΕΥΔΕ/ΚΣΣΥ) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, ομοίως οι αρμοδιότητες η εποπτείας των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας, σε ό,τι αφορά στη λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων παραχώρησης, μεταφέρονται από την ΕΥΔΕ/ Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ) στην νεοσυσταθείσα Δ/ση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

⁴⁰ Βάσει του ΠΔ 109/2014 (ΦΕΚ 176/Α'/2014) με ισχύ από 28-10-2014, οι αρμοδιότητες συντήρησης οδικού δικτύου της ΕΥΔΕ/ Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων (ΕΥΔΕ/ΣΑ) μεταφέρονται στην νεοσυσταθείσα Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΕΥΔΕ/ΚΣΣΥ) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, ομοίως οι αρμοδιότητες η εποπτείας των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας, σε ό,τι αφορά στη λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων παραχώρησης, μεταφέρονται από την ΕΥΔΕ/ Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ) στην νεοσυσταθείσα Δ/ση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

- A. Αυτοκινητόδρομος Α2 – Εγνατία Οδός (Ηγουμενίτσα Θεσπρωτίας – Συνοριακός Σταθμός Κήπων Έβρου) (άρθρο 17 του Ν.3212/2003 «Ρυθμίσεις για την Εγνατία Οδό»)
- B. Αυτοκινητόδρομος Α1/Α2 (κοινό τμήμα ΠΑΘΕ και Εγνατίας Οδού) Α/Κ Κλειδίου – Δυτ. Είσοδος Θεσσαλονίκης (Οδός Δάφνης) (Ν. 4250/2014 (ΦΕΚ Α74/26.03.2014))
- Γ. Αυτοκινητόδρομος Α1 Α/Κ Αξιού/Χαλάστρας – Ι/Κ Ειδομένης (Μεθοριακός Σταθμός Ευζώνων) (Ν. 4250/2014 (ΦΕΚ Α74/26.03.2014))
- Δ. Αυτοκινητόδρομος Α25 – Α/Κ Λαγκαδά/Σερρών – Μεθοριακός Σταθμός Προμαχώνα (Υ.Α. Δ1/809/4.04.2011 – ΦΕΚ 936/Β'/24.04.2011)
- Ε. Αυτοκινητόδρομος Α29: Α/Κ Καστοριάς (Δυτ. Σιάτιστας) – Μεθοριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής (Υ.Α. Δ1/809/4.04.2011 – ΦΕΚ 936/Β'/24.04.2011) και
- ΣΤ. Οδικός Άξονας Α23: Κομοτηνή – Νυμφαία – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα (Υ.Α. Δ1/ο/3293/4.09.2013 - ΦΕΚ 2349/Β'/20.09.2013)
- Ζ. Υποθαλάσσια αρτηρία Άκτιου – Πρέβεζας (Ν. 4250/2014 (ΦΕΚ Α74/26.03.2014))

Διευκρινίζεται ότι:

- Για τον άξονα Α23 – Κομοτηνή – Νυμφαία – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα, το ολοκληρωμένο τμήμα στο οποίο η συντήρηση, ο αποχιονισμός και η αντιμετώπιση προβλημάτων από παγετό αποτελούν αρμοδιότητα της «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» είναι το τμήμα από Ι/Κ Καρυδιάς μέχρι Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα, μήκους περίπου 15,5 χλμ.
- Για τον άξονα Α25 – Α/Κ Λαγκαδά/Σερρών – Μεθοριακός Σταθμός Προμαχώνα, τα ολοκληρωμένα τμήματα του αυτοκινητοδρόμου, στα οποία η συντήρηση, ο αποχιονισμός και η αντιμετώπιση προβλημάτων από παγετό, αποτελούν αρμοδιότητα της «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.», είναι:
  - α) το τμήμα αυτοκινητόδρομου Α/Κ Λαγκαδά/Σερρών – Προβατάς (~ 53,9 χλμ.+~4 χλμ παράκαμψης)
  - β) το τμήμα αυτοκινητόδρομου Ι/Κ Καμαρωτού – Α/Κ Σιδηροκάστρου – Α/Κ Πετριτσίου (~ 11χλμ.) το οποίο αναμένεται να αποδοθεί στην κυκλοφορία εντός του 2015.
  - γ) το τμήμα αυτοκινητόδρομου Α/Κ Πετριτσίου – Μεθοριακός Σταθμός Προμαχώνα (~ 11χλμ.).

Η «Εγνατία Οδός Α.Ε.», στο πλαίσιο συνδρομής που παρέχει στις εργασίες στοιχειώδους συντήρησης του τμήματος Ι/Κ Κ. Χριστού – Ι/Κ Καμαρωτού (~10χλμ) και για λόγους καλύτερης διαχείρισης και ευκολίας λειτουργικότητας, θα εκτελέσει τις εργασίες χειμερινής συντήρησης του υπόψη τμήματος. Σημειώνεται, ότι το τμήμα αυτό δεν πληροί τα χαρακτηριστικά αυτοκινητοδρόμου και αποτελεί αρμοδιότητα συντήρησης της Δ/σης Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών, σύμφωνα με την απόφαση Γ.Π.Κ.Μ.2077/7-7-2011 (ΦΕΚ 1622Β/18-7-2011).

Τέλος, βάσει της ανωτέρω Απόφασης, το τμήμα Προβατάς – Ι/Κ Κ. Χριστού αποτελεί αρμοδιότητα συντήρησης της Δ/σης Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών.

Για τον άξονα Α29 – Α/Κ Καστοριάς (Δυτ. Σιάτιστας) – Μεθοριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής, το ολοκληρωμένο τμήμα στο οποίο η συντήρηση, ο αποχιονισμός και η αντιμετώπιση προβλημάτων από παγετό αποτελούν αρμοδιότητα της «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» είναι το τμήμα Α/Κ Καστοριάς (Δυτ. Σιάτιστας) – Ι/Κ Κορομηλιάς συνολικού μήκους 50,4 χιλιομέτρων. Στο τμήμα Ι/Κ Κορομηλιάς – Μεθοριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής του ίδιου άξονα, η συντήρηση, ο αποχιονισμός και η αντιμετώπιση προβλημάτων από παγετό αποτελεί αρμοδιότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο.

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010) οι αρμοδιότητες για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (επαρχιακό οδικό δίκτυο) και στις πρώην κρατικές Περιφέρειες (εθνικό οδικό δίκτυο), περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Στον **Πίνακα 2 του Παραρτήματος Α** του παρόντος παρουσιάζονται συνοπτικά οι οργανικές μονάδες των Περιφερειών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) που έχουν αρμοδιότητες συντήρησης στο εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο της χώρας, σύμφωνα με τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί για το σκοπό αυτό και έχουν κοινοποιηθεί στην ΓΓΠΠ μετά από σχετική αλληλογραφία (6194/17-9-2012 έγγραφο της ΓΓΠΠ).

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την νομοθεσία περί δημοσίων και άλλων έργων όπως κυρώθηκε και ισχύει με τον Ν. 3669/2008 (ΦΕΚ 116Α/2008), **Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή** είναι, η αρχή ή υπηρεσία ή όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του και ιδίως αποφασίζει για κάθε μεταβολή των όρων της σύμβασης ή άλλων στοιχείων αυτής, ενώ **Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία** είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου.

Ειδικότερα για κάθε μια από τις αιρετές Περιφέρειες ισχύουν τα κάτωθι:

1. Στην **Περιφέρεια Αττικής**, σύμφωνα με την υπ Αριθμ. 109290/39629 Απόφαση Γ.Γ. Απ. Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 4251/Β/2016) η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους ανήκε στην Δ/νση Ελέγχου Συντήρησης Έργων – ΔΕΣΕ (Π.Δ 145/2010 – ΦΕΚ 238/27-12/2010 και την ΥΑ.44403/2011 – ΦΕΚ 2494/Β/2011) ανήκει στο Τμήμα Β Συντήρησης και Κατασκευών (Διευθύνουσα Υπηρεσία) της Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής (Προϊσταμένη Αρχή). Επίσης, η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους ανήκε στην Δ/νση Κατασκευής Έργων Συντήρησης Οδοποιίας – ΔΚΕΣΟ ανήκει στο Τμήμα Α Συντήρησης και Κατασκευών (Διευθύνουσα Υπηρεσία) της Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής (Προϊσταμένη Αρχή). Η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους ανήκε στις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις σύμφωνα με την υπ Αριθμ. 109290/39629 Απόφαση Γ.Γ. Απ. Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 4251/Β/2016) κατανέμεται ως εξής:

- α) Για το οδικό δίκτυο του πίνακα 2 του ΦΕΚ 1787β/2007 (Πρώην Νομαρχία Αθηνών), στο Τμήμα Οδοποιίας και Μηχανημάτων Έργων (Διευθύνουσα Υπηρεσία) της Δ/νσης Τεχνικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Προϊσταμένη Αρχή).
- β) Για το οδικό δίκτυο του πίνακα 3 του ΦΕΚ 1787β/2007 (Πρώην Νομαρχία Πειραιά), στο Τμήμα Οδοποιίας και Μηχανημάτων Έργων (Διευθύνουσα Υπηρεσία) της Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων Πειραιώς και Νήσων (Προϊσταμένη Αρχή).
- γ) Για το οδικό δίκτυο του πίνακα 4 του ΦΕΚ 1787β/2007 (Πρώην Νομαρχία Δυτικής Αττικής), στο Τμήμα Οδοποιίας και Μηχανημάτων Έργων (Διευθύνουσα Υπηρεσία) της Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής (Προϊσταμένη Αρχή).
- δ) Για το οδικό δίκτυο του πίνακα 5 του ΦΕΚ 1787β/2007 (Πρώην Νομαρχία Ανατολικής Αττικής), στο Τμήμα Οδοποιίας και Μηχανημάτων Έργων (Διευθύνουσα Υπηρεσία) της Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής (Προϊσταμένη Αρχή).

Επισημαίνεται ότι οι αρμοδιότητες και τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Αττικής της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων, μεταφέρθηκαν στις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Αττικής.

Επίσης, μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια Αττικής οι αρμοδιότητες Προϊστάμενης Αρχής, που ασκούνται από την ανωτέρω υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από την πιο πάνω υπηρεσία (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 126/Α/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Αττικής καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199 /2013 (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 126/Α/2013).

2. Στην **Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας** με την απόφαση 62240/698/25-8-2011 (ΦΕΚ 2190Β/30-9-2011), του οικείου Περιφερειάρχη, η συντήρηση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα τόσο της πρώην κρατικής Περιφέρειας όσο και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, δίνεται στις Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας για τα τμήματα του

οδικού δικτύου που βρίσκονται στα διοικητικά όρια εκάστης. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, η ευθύνη κατανέμεται για κάθε Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής της ευθύνης.

Διευθύνουσες Υπηρεσίες για τα έργα και τις δράσεις χειμερινής συντήρησης είναι τα Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων ενώ Προϊστάμενες Αρχές είναι οι αντίστοιχες Δ/νσεις Τεχνικών Έργων (376/29-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολ. Προστ. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας).

3. Στην **Περιφέρεια Θεσσαλίας** με την απόφαση 1536/16-9-2011 (ΦΕΚ 2173B/28-9-2011), του οικείου Περιφερειάρχη, η συντήρηση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα τόσο της πρώην κρατικής Περιφέρειας όσο και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, δίνεται στις Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας για τα τμήματα του οδικού δικτύου που βρίσκονται στα διοικητικά όρια εκάστης. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, η ευθύνη κατανέμεται για κάθε Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής της ευθύνης.

Διευθύνουσες Υπηρεσίες για τα έργα και τις δράσεις χειμερινής συντήρησης είναι τα Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων ενώ Προϊστάμενες Αρχές είναι οι αντίστοιχες Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων, εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 176 του Ν. 3852/210 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 5 του Ν. 4071/2012 σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του Π.Δ. 186/1996, στις οποίες Προϊσταμένη Αρχή είναι η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας (1101/22-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολ. Προστ. Περιφέρειας Θεσσαλίας).

4. Στην **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** με την απόφαση Γ.Π.Κ.Μ.2077/7-7-2011 (ΦΕΚ 1622B/18-7-2011) του οικείου Περιφερειάρχη, η συντήρηση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα τόσο της πρώην κρατικής Περιφέρειας όσο και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, δίνεται στις Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας για τα τμήματα του οδικού δικτύου που βρίσκονται στα διοικητικά όρια εκάστης. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, η ευθύνη κατανέμεται για κάθε Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής της ευθύνης.

Επισημαίνεται ότι οι αρμοδιότητες και τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Κεντρικής Μακεδονίας της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων, μεταφέρθηκαν στις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Επίσης, μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας οι αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής, που ασκούνται από την ανωτέρω υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από την πιο πάνω υπηρεσία (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 126/Α'/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013 (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 126/Α'/2013).

5. Στην **Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης** με την απόφαση οικ.937/20-9-2011 (ΦΕΚ 2277B/12-10-2011), του οικείου Περιφερειάρχη, η συντήρηση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα τόσο της πρώην κρατικής Περιφέρειας όσο και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, δίνεται στις Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας για τα τμήματα του οδικού δικτύου που βρίσκονται στα διοικητικά όρια εκάστης. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, η ευθύνη κατανέμεται για κάθε Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής της ευθύνης.
6. Στην **Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας** η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην πρώην κρατική Περιφέρεια (Εθνικό οδικό δίκτυο) ανήκει στη Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας (Διευθύνουσα υπηρεσία και Προϊσταμένη Αρχή) για έργα και δράσεις χειμερινής συντήρησης του οδικού δικτύου αρμοδιότητος της, ενώ η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Επαρχιακό οδικό δίκτυο) ανήκει στις Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των

αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας (Διευθύνουσες υπηρεσίες και Προϊσταμένες Αρχές) (290/9-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολ. Προστ. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας).

7. Στην **Περιφέρεια Ηπείρου**, σύμφωνα με τα υπ' αριθμ. 30019/2415/12-5-2011 έγγραφο της Δ/σης Διοίκησης και τα 81554/2851/11-11-2011 και 86070/3635/26-9-2102 έγγραφα της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Ηπείρου, αρμοδιότητα Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την χειμερινή συντήρηση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα τόσο της πρώην κρατικής Περιφέρειας όσο και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, έχει η Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας ενώ αρμοδιότητα Προϊσταμένης Αρχής ασκεί η Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας.

8. Στην **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας**, η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην πρώην κρατική Περιφέρεια (Εθνικό οδικό δίκτυο) ανήκει στη Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας, ενώ η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Επαρχιακό οδικό δίκτυο) ανήκει στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας.

Διευθύνουσες Υπηρεσίες για τα έργα και τις δράσεις χειμερινής συντήρησης είναι τα Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων της Περιφέρειας και των Περιφερειακών Ενοτήτων αντίστοιχα ενώ Προϊσταμένη Αρχή είναι η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας (244912/1086/11-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολ. Προστ. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας).

9. Στην **Περιφέρεια Πελοποννήσου** σύμφωνα με την απόφαση 45088/14905/12-10-2011 του οικείου Περιφερειάρχη η συντήρηση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα τόσο της πρώην κρατικής Περιφέρειας όσο και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, δίνεται στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας για το οδικό τμήμα που βρίσκεται στα διοικητικά όρια εκάστης. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, η ευθύνη κατανέμεται για κάθε Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής της ευθύνης.

Διευθύνουσες Υπηρεσίες για τα έργα και τις δράσεις χειμερινής συντήρησης είναι τα Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων ενώ Προϊσταμένη Αρχή είναι η Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας.

10. Στην **Περιφέρεια Ιονίων Νήσων** όπου πριν την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010) η αρμοδιότητα κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών, τόσο του Εθνικού όσο και του Επαρχιακού οδικού δικτύου είχε δοθεί στις Δ/σεις Τεχνικών Υπηρεσιών των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» μεταβιβάστηκε στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Αιρετής Περιφέρειας.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 204 του Ν. 3852/2010 για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων η αρμοδιότητα συντήρησης του οδικού δικτύου των πρώην κρατικών Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ανήκει στους οικείους Δήμους.

Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ο οποίος με το άρθρο 206 του Ν. 3852/2010 έχει ορισθεί την 01/01/2013, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013).

Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλ οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από**

την Περιφέρεια, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτά σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α΄/2014)

11. Στην **Περιφέρεια Κρήτης** η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην πρώην κρατική Περιφέρεια (Εθνικό οδικό δίκτυο) ανήκει στη Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας, ενώ η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Επαρχιακό οδικό δίκτυο) ανήκει στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας.

12. Στην **Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου**, όπου πριν την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α΄/2010) η αρμοδιότητα κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών, τόσο του Εθνικού όσο και του Επαρχιακού οδικού δικτύου είχε δοθεί στις Δ/σεις Τεχνικών Υπηρεσιών των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» μεταβιβάστηκε στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Αιρετής Περιφέρειας.

Διευθύνουσες Υπηρεσίες για τα έργα και τις δράσεις χειμερινής συντήρησης είναι τα Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων ενώ Προϊστάμενες Αρχές είναι οι αντίστοιχες Δ/σεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων, εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 176 του Ν. 3852/210 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 5 του Ν. 4071/2012 σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του Π.Δ. 186/1996, στις οποίες ρόλο Προϊσταμένης Αρχής έχει η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας (37206/161/28-10-2012, έγγραφο της Δ/σης Πολ. Προστ. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου).

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 204 του Ν. 3852/2010 για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου η αρμοδιότητα συντήρησης του οδικού δικτύου των πρώην κρατικών Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ανήκει στους οικείους Δήμους.

Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ο οποίος με το άρθρο 206 του Ν. 3852/2010 έχει ορισθεί την 01/01/2013, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α΄/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α΄/2013).

Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλ οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από την Περιφέρεια**, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτά σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α΄/2014)

13. Στην **Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου** όπου πριν την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α΄/2010) η αρμοδιότητα κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών, τόσο του Εθνικού όσο και του Επαρχιακού οδικού δικτύου είχε δοθεί στις Δ/σεις Τεχνικών Υπηρεσιών των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» και σύμφωνα με την απόφαση αριθ. οικ.24078/2444 (ΦΕΚ 1260/16-6-2011) του Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, η αρμοδιότητα μεταβιβάζεται στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου, αντίστοιχα.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 204 του Ν. 3852/2010 για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου η αρμοδιότητα συντήρησης του οδικού δικτύου των πρώην κρατικών Περιφερειών και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ανήκει στους οικείους Δήμους.

Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ο οποίος με το άρθρο 206 του Ν. 3852/2010 έχει ορισθεί την 01/01/2013, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου

Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013).

Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλ οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από την Περιφέρεια**, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτά σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α'/2014).

Τέλος επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 205 του Ν. 3852/2010 οι Δήμοι της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μικρότερο από 4.000 κατοίκους⁴¹, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον Περιφερειάρχη, από τον οικείο δήμο, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, η εκτέλεση έργων και μελετών, συνεπώς και η συντήρηση του υπόλοιπου οδικού δικτύου (δημοτικοί οδοί κ.τ.λ.) αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/σης Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου αντίστοιχα.

Κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης στο υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο (δημοτικοί οδοί, κλπ).

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου.

Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερους Δήμους, η ευθύνη κατανέμεται τμηματικά σε κάθε Δήμο που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής του ευθύνης

Όσον αφορά τη συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του Ν.3852/2010).

Η αρμοδιότητα συντήρησης των τμημάτων του οδικού δικτύου που έχει χαρακτηριστεί ως Εθνικό ή Επαρχιακό οδικό δίκτυο και διέρχεται μέσα από οικισμούς προϋφιστάμενους του 1923, χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο πόλης ή μέσα στα όρια οικισμών οριοθετημένων σύμφωνα με το από 24.4.1985 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 181Δ/1985), ανήκει κατά περίπτωση στις Περιφέρειες ή τους οικείους Δήμους ανάλογα με τα όσα αναφέρονται στις αντίστοιχες αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών ή των Περιφερειάρχων μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης»⁴².

Εξαιρέση αποτελούν σύμφωνα με το άρθρο 205 του Ν. 3852/2010 οι Δήμοι της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μικρότερο από 4.000 κατοίκους⁴³ στους οποίους, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον Περιφερειάρχη, από τον οικείο δήμο, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, η εκτέλεση έργων και μελετών, συνεπώς και η συντήρηση του υπόλοιπου οδικού δικτύου (δημοτικοί οδοί κ.τ.λ.) αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/σης Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων Κυκλάδων και Δωδεκανήσου αντίστοιχα.

Ειδικότερα για τους Δήμους των Περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίου (Νησιωτικοί Δήμοι) και για τις **αρμοδιότητες κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών** των οποίων η συντήρηση άνηκε στην

⁴¹ Για την Περιφερειακή Ενότητα Κυκλάδων εξαιρούνται οι Δήμοι Κέα, Κύθνος, Σέριφος, Σίφνος, Μήλος, Κίμωλος, Ίος, Σίκινος, Αντίπαρος, Φολέγανδρος, Ανάφη, Αμοργός, ενώ για την Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου εξαιρούνται οι Δήμοι Κάσου, Μεγίστης, Χάλκης, Σύμης, Τήλου, Νισύρου, Αστυπάλαιας, Πάτμου, Λειψίων και Αγαθονησίου, δηλ. όλοι οι Δήμοι πλην των Δήμων Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Λέρου και Καρπάθου.

⁴² Οι σχετικές αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των κρατικών Περιφερειών παρατίθενται στο παράρτημα Γ του παρόντος (70-83 σχετικά)

⁴³ Για την Περιφερειακή Ενότητα Κυκλάδων εξαιρούνται οι Δήμοι Κέα, Κύθνος, Σέριφος, Σίφνος, Μήλος, Κίμωλος, Ίος, Σίκινος, Αντίπαρος, Φολέγανδρος, Ανάφη, Αμοργός, ενώ για την Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου εξαιρούνται οι Δήμοι Κάσου, Μεγίστης, Χάλκης, Σύμης, Τήλου, Νισύρου, Αστυπάλαιας, Πάτμου, Λειψίων και Αγαθονησίου, δηλ. όλοι οι Δήμοι πλην των Δήμων Ρόδου, Κω, Καλύμνου, Λέρου και Καρπάθου.

αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (αρθ. 204 περ. Ε.1. του Ν. 3852/2010), μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων⁴⁴ για το χρόνο έναρξης άσκησής τους από τους Δήμους, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλαδή οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από την Περιφέρεια**, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτό σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α'/2014).

Σημειώνεται (όπως έχει ήδη αναφερθεί στην Εισαγωγή του παρόντος) ότι στην έννοια της συντήρησης του ανωτέρω οδικού δικτύου συμπεριλαμβάνεται και η αντιμετώπιση προβλημάτων από χιονοπτώσεις και παγετό (χειμερινή συντήρηση).

---

⁴⁴ Ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των αρμοδιοτήτων κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών των οποίων η συντήρηση άνηκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που τους μεταβιβάζονται στο πλαίσιο των οριζόμενων στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. 8039/14-11-2017 έγγραφό μας με θέμα «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από χιονοπτώσεις και παγετό» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1. Ν. 776/1978 «Περί καταβολής μηνιαίου βοηθήματος δια μίσθωσιν οικήματος εις καταστάσας αστέγου οικογενείας της περιοχής Ν Αττικής εκ των Θεομηνιών 1977-1978» ΦΕΚ 68/Α'/1978
2. ΠΔ 93/1993 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ 39/Α'/1993)
3. Ν. 1190/1981 «Περί κυρώσεως της από 26-3-1981 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας «περί αποκαταστάσεως ζημιών εκ του σεισμών 1981» και ρυθμίσεων ετέρων συναφών θεμάτων» ΦΕΚ 203/Α'/1981
4. Ν. 2190/1994 «Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής για την Επιλογή Προσωπικού και ρυθμίσεις Θεμάτων Διοίκησης» (ΦΕΚ 28/Α'/1994)
5. Ν.2503/1997 Διοίκηση, Οργάνωση και στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις, (ΦΕΚ 107/Α'/1997).
6. Ν. 2576/1998 «Βελτίωση των διαδικασιών για την ανάθεση της κατασκευής των δημόσιων έργων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α'/1998)
7. Ν.2696/23-3-1999 Κύρωση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ΦΕΚ 57/Α'/1999).
8. Ν.3013/2002 Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας & λοιπές διατάξεις, (ΦΕΚ 102/Α'/2002).
9. Ν.3212/2003, Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 308/Α'/2003).
10. Ν.3370/2005 Οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ 176/Α'/2005).
11. Ν.3463/2006 Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΦΕΚ 114/Α'/2006).
12. Ν.3481/2006 Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 162/Α'/2006).
13. Ν.1579/1985 Ρυθμίσεις για την εφαρμογή και ανάπτυξη του ΕΣΥ και άλλες διατάξεις, (ΦΕΚ 217/Α'/1985).
14. Ν 2071/1992 (ΦΕΚ 123/Α'/1992) Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας.
15. Ν 2194/1994 (ΦΕΚ 34/Α'/1994) Αποκατάσταση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις.
16. Ν. 2445/1996 (ΦΕΚ 274/Α'/1996) «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Αυτοχρηματοδότησης, και Εκμετάλλευσης της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνιας – Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού, ρύθμιση συναφών θεμάτων και άλλων διατάξεων».
17. Ν. 3511/2006 (ΦΕΚ 258/Α'/2006) Αναδιοργάνωση Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις.
18. Ν. 3584/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων» (ΦΕΚ 143/Α'/2008)
19. Ν. 3527/2007 «Κύρωση συμβάσεων υπέρ νομικών προσώπων εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ 25/Α'/2007)
20. Ν. 3555/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου «Ιονία Οδός» από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετήριο Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα και λοιπές διατάξεις». (ΦΕΚ 81/Α'/2007)
21. Ν. 3559/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου «Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη» και άλλες διατάξεις». (ΦΕΚ 102/Α'/2007)
22. Ν. 3597/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδας (Ε65) και ρύθμιση συναφών θεμάτων». (ΦΕΚ 168/Α'/2007)
23. Ν. 3605/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός – Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ευζωνοί (ΠΑΘΕ) και ρύθμιση συναφών θεμάτων». (ΦΕΚ 190/Α'/2007)
24. Ν. 3621/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα και άλλες διατάξεις». (ΦΕΚ 279/Α'/2007)
25. Ν. 3536/2007 «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης». (ΦΕΚ 42/Α'/2007)
26. Ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων.» (ΦΕΚ 116/Α'/2008)
27. Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (87/Α'/2010)
28. Ν.4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις.» (ΦΕΚ: 179/Α'/2011)
29. Το Ν.4018/2011 «Αναδιοργάνωση του συστήματος αδειοδότησης για τη διαμονή αλλοδαπών στη χώρα υπό όρους αυξημένης ασφάλειας, ρυθμίσεις θεμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών» (ΦΕΚ 215/Α'/2011)
30. Ν. 4199/2013 «Δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών – Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 216/Α'/2013)
31. Ν. 4313/2014 «Ρυθμίσεις θεμάτων Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ 261/Α'/2014)
32. Ν.4147/13 «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Υπουργού Επικρατείας» (ΦΕΚ 98/Α'/2013)
33. Ν.4249/2014 «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ 73/Α'/2014)
34. Ν.4257/14, «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών.» (ΦΕΚ 93/Α'/2014)
35. Ν.4325/15 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 47 Α/11-05-2015)
36. Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών» (ΦΕΚ 147/Α'/2016)

37. Ν.4472/17, Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις. (ΦΕΚ 74/Α'/2017)
38. Ν.Δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149/Α'/1973)
39. Ν.Δ. 17/1974 (ΦΕΚ 236/Α'/1974) Περί Πολιτικής Σχεδιάσεως Εκτάκτου Ανάγκης.
40. Π.Δ.69/1988 Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 28/Α'/1988).
41. Π.Δ.210/1992 Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος (ΦΕΚ 99/Α'/1992).
42. Π.Δ.30/1996 Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΦΕΚ 21/Α'/1996).
43. Π.Δ.161/1997 Οργανισμός, Κανονισμός της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (ΕΜΥ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΦΕΚ 142/Α'/1997).
44. Π.Δ. 397/1998 (ΦΕΚ 276/Α'/1998) Τροποποιήσεις, αντικαταστάσεις και συμπληρώσεις διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Π.Δ. 170/1996 και άλλες διατάξεις.
45. Π.Δ. 151/2001 «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) για την μελέτη, κατασκευή και λειτουργία των Έργων Έλεύθερη Λεωφόρος Ελευσίνας-Σταυρού-Α/Δ Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Υμηττού» και Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου»(ΕΥΔΕ/Σ.Ε.ΡΑ)» (ΦΕΚ 126/Α'/2001)
46. Π.Δ. 340/2002 «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων για τη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία Οδικών Αξόνων με Παραχώρηση» (ΦΕΚ 283/Α'/2002)
47. Π.Δ.151/3-6-2004 (ΦΕΚ 107/Α'/2004) Οργανισμός Γεν. Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
48. Π.Δ.1/2005 Ίδρυση Υπηρεσιών Τροχαίας Αυτοκινητοδρόμων & άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 1/Α'/2005).
49. Π.Δ. 4/2008 (ΦΕΚ 16/Α'/2008) «Σύσταση Ειδικών Υπηρεσιών Δημοσίων Έργων Μελετών – Κατασκευών, Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης».
50. Π.Δ. 35/2008 (ΦΕΚ 60/Α'/2008) «Τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος 166/1996 (Α'/125) «Σύσταση Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων στο Υ.Π.Ε.Χ.Ο.Δ.Ε., καθορισμός των αρμοδιοτήτων της και τροποποίηση και συμπλήρωση των Π.Δ. 69/1988 και 91/1991».
51. Π.Δ. 3/1998 (ΦΕΚ 14/Α'/1998) «Τροποποίηση διατάξεων της "Σύμβασης Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Αυτοχρηματοδότησης, και Εκμετάλλευσης της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας – Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού" που κυρώθηκε με το Άρθρο πρώτο του ν. 2445/96 (ΦΕΚ 274/Α'/16-12-1996), για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης του Έργου "Μελέτη, Κατασκευή - Αυτοχρηματοδότηση και Εκμετάλλευση της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας – Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού"».
52. Π.Δ. 75/1999 (ΦΕΚ 88/Α'/1999) «Τροποποίηση διατάξεων της "Σύμβασης Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Αυτοχρηματοδότησης, και Εκμετάλλευσης της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας – Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού" που κυρώθηκε με το Άρθρο πρώτο του ν. 2445/96 (ΦΕΚ 274/Α'/16-12-1996), για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης του Έργου "Μελέτη, Κατασκευή - Αυτοχρηματοδότηση και Εκμετάλλευση της Ελεύθερης Λεωφόρου Ελευσίνας – Σταυρού – Αεροδρομίου Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού"».
53. Π.Δ. 160/2007 «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την οδηγία 2004/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την ασφάλεια των κοινοτικών σιδηροδρόμων, η οποία τροποποιεί την οδηγία 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις άδειες» (ΦΕΚ Α' 201/23.08.2007)
54. Π.Δ. 184/2009 «Σύσταση Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του» (ΦΕΚ 213/Α'/2009)
55. Το Π.Δ. 145/2010 «Οργανισμός της Περιφέρειας Αττικής» (ΦΕΚ 238/27-12/2010)
56. Π.Δ.123/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.» (ΦΕΚ 151/Α'/2017)
57. Κ.Υ.Α.Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994 Ίδρυση Εταιρίας έργων υποδομής με την επωνυμία Εγνατία οδός Ανώνυμη Εταιρία (ΦΕΚ 846/Β'/1994).
58. Κ.Υ.Α. Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
59. ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/Φ.1332/10-4-2008 (ΦΕΚ 668/Β'/2008) «Εκχώρηση και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην Εταιρεία με την επωνυμία «Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρεία» που αφορούν στη διαχείριση δημοσίων έργων με συμβάσεις παραχώρησης».
60. Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ (ΦΕΚ 166' 8/Β' /27-7-2011)
61. Κανονισμός Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου του ΕΛΓΑ (ΦΕΚ 1669/Β' /27-7-2011)
62. ΚΥΑ 1661/2013 «Απόσχιση Κλάδου Συντήρησης Τροχαίου Υλικού της ανώνυμης εταιρείας «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος» (ΟΣΕ) και απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΕΣΣΤΥ) σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 24 του ν. 4111/2013» (ΦΕΚ 1993Β/2013)
63. Κ.Υ.Α. 619/146296/2016 « Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων» (ΦΕΚ 4562/Β'/2016)
64. Υ.Α.1299/7-4-2003 Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (ΦΕΚ 423/Β'/2003).
65. 2501/14/20 Ζ' / 10-02-2005 έγγραφο της Δ/νσης Τροχαίας του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ.
66. 2501/14/21 γ' / 12-12-2005 έγγραφο της Δ/νσης Τροχαίας του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ.
67. 5301/4/16-λδ/20-06-2006 έγγραφο της Δ/νσης Τροχαίας του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ.
68. Τα 4351/5-11-2002, 4096/12-07-2006, 7611/05-12-2006, 7611/05-12-2006, 7712/08-12-2006 έγγραφα μας.
69. Α195624/14-10-2008 έγγραφο της ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.
70. Η υπ' αριθμ. 10399/680 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας(ΦΕΚ 106/Τ.Α.Α.Π.Θ./2008) «Καθορισμός οδών του Επαρχιακού Οδικού Δικτύου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
71. Η υπ' αριθμ. 1341 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 1761/Β'/2007) «Καθορισμός οδών που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας Κρήτης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
72. Η υπ' αριθμ. 3563 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ 1830/Β'/2007) «Καθορισμός οδών που ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησης των υπηρεσιών της Περιφέρειας Στ. Ελλάδας και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που υπάγονται στην Περιφέρεια Στ. Ελλάδας» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
73. Η υπ' αριθμ. 3567 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 2018/Β'/2007) «Καθορισμός των εθνικών οδών της Περιφέρειας Ηπείρου που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα της Δ.Ε.Σ.Ε. Περιφέρειας Ηπείρου» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
74. Η υπ' αριθμ. 4350 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 2227/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών της Περιφέρειας Ηπείρου των οποίων η συντήρηση ανήκει στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Ιωαννίνων – Άρτας – Πρέβεζας – Θεσπρωτίας.» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

75. Η υπ' αριθμ. 3884 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας-Θράκης (ΦΕΚ 1970/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών που η αρμοδιότητα συντήρησής τους ανήκει στις υπηρεσίες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και των οδών που η αρμοδιότητα συντήρησής τους ανήκει στις υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Περιφέρειας» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
76. Η υπ' αριθμ. 4422/Ε.Ο. απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (ΦΕΚ 1787/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών του Ν. Αττικής που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής και των Νομαρχιών Αθηνών, Πειραιά, Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
77. Η υπ' αριθμ.5360 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας-Θράκης (ΦΕΚ 224/Β'/2008) «Συμπλήρωση – τροποποίηση της υπ' αριθμ. 3884/5.9.2007 απόφασης του Γ.Γ. Περιφέρειας ΑΜ-Θ για καθορισμό των οδών που η αρμοδιότητα συντήρησής τους ανήκει στις υπηρεσίες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και των οδών που η αρμοδιότητα συντήρησής τους ανήκει στις υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Περιφέρειας» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
78. Η υπ' αριθμ. 6213 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (ΦΕΚ 1872/Β'/2007) «Απόφαση καθορισμού οδών που ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησής των Υπηρεσιών της Π.Ι.Ν, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των ΟΤΑ της Π.Ι.Ν.» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
79. Η υπ' αριθμ.6297 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 1866/Β'/2007) «Αρμοδιότητα συντήρησής και τεχνικής αστυνόμευσης στο Οδικό Δίκτυο ευθύνης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
80. Η υπ' αριθμ.15400/ΟΚ απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 1932/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών της Περιφέρειας Πελοποννήσου που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Πελοποννήσου και των Υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
81. Η υπ' αριθμ. 15844 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 1985/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Δωδεκανήσου και Κυκλάδων» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
82. Η υπ' αριθμ. 33269/912 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (ΦΕΚ 1888/Β'/2007) «Καθορισμός των οδών των Νομών του Βορείου Αιγαίου που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Λέσβου, Χίου και Σάμου» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
83. Η υπ' αριθμ. 55357/2305 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 992/Β'/2007) «Καθορισμός οδών που ανήκουν στην αρμοδιότητα συντήρησής των υπηρεσιών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και των Νομαρχιακών υποδιοικήσεων που υπάγονται στην Περιφέρεια» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
84. Η υπ' αριθμ. 3841 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΦΕΚ 2154/Β'/2007) «Καθορισμός οδών Περιφέρειας Θεσσαλίας που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της Περιφέρειας Θεσσαλίας και των Υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.Υ.Α. Φ 8/30400/3540 «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΟΣΕ Α.Ε.» (ΦΕΚ 698Β/2012)
85. Υ. Α. Φ 32/28706/3354 «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.» (ΦΕΚ 697Β/2012)
86. Την ΥΑ 44403/2011 (ΦΕΚ 2492/Β'/2011) «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής»
87. Την ΥΑ 29310 οικ. Φ.109.1/27-06-2014 «Οργάνωση, Διάρθρωση Λειτουργία Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.) του υπουργού Δημόσιας τάξης και Προστασίας του Πολίτη» (ΦΕΚ 1869/Β'/2014)
88. Το Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-08-2011 έγγραφο της Δ/σης Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης του ΥΥΚΑ «Σχετικά με προγράμματα κοινωνικής προστασίας»
89. Τα υπ' αριθμ' 376/29-10-2012, 134655/141548/8-10-2012, 86070/3635/26-9-2012, 290/9-10-2012, 244912/1086/11-10-2012, 1101/22-10-2012, 37206/161/28-10-2012, 88485/50/28-10-2012, 1183/30-10-2012, 384452/1536/25-8-2012, Φ.3/153/12/24-10-2012 έγγραφα των περιφερειών Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Κρήτης αντίστοιχα.
90. Το υπ' αριθμ. Φ 595/ΑΔ.741/Σ143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ
91. Το υπ' αριθμ. Δ3β/40Β11/ΦΑ 15-11-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Συντήρησης Οδικών Έργων του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ
92. Το υπ' αριθμ. 7910/8-11-2017 έγγραφο της ΓΓΠΠ
93. Το υπ' αριθμ 6194/17-9-2012 έγγραφο της ΓΓΠΠ
94. Την υπ αριθμ. 109290/39629 Απόφαση Γ.Γ. Απ. Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 4251/Β/2016)
95. Την υπ' αριθμ 4422/ΕΟ απόφαση της Περιφέρειας Αττικής «Καθορισμός των οδών του Ν. Αττικής που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Περιφέρειας Αττικής και των Νομαρχιών Αθηνών, Πειραιά, Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής» (ΦΕΚ 1787/β/2007)
96. Την υπ' αριθμ Δ17α/10/173/15-11-2012 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων που αφορούν στη διαχείριση δημοσίων έργων με Συμβάσεις Παραχώρησης, σε Ειδικές Υπηρεσίες Δημοσίων Έργων Μελετών Κατασκευών, Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.» (ΦΕΚ 3070/Β'/2012)
97. Το υπ' αριθμ Φ.970/ΑΔ.7753/Σ1863/22-11-2012 έγγραφο της ΕΜΥ
98. Το υπ' αριθμ. 2501/14/40-α/ 20-11-2012 έγγραφο της Δ/σης Τροχαίας του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ
99. Το υπ' αριθμ 1244/15/2185460/28-11-2015 έγγραφό της Δ/σης Γενικής Αστυνόμευσης του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ
100. Τα υπ' αριθμ 69061Φ.702.16/29-11-2012, 71710/Φ.702.103-12-2015 έγγραφα του Αρχηγείου Π.Σ
101. Το υπ αριθμ. 1244/15/2185460/28-11-2015 έγγραφο του Αρχηγείου ΕΛ.ΑΣ
102. Την υπ αριθμ. 7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'/4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ
103. Το υπ' αριθμ. 8332/21-11-2016 έγγραφό μας
104. Το υπ' αριθμ. 2110/17-04-2013 έγγραφό μας
105. Το υπ' αριθμ. 9032/14-12-2016 έγγραφό μας
106. Το υπ' αριθμ. Δ28οικ.23795/1237/1-11-2012 έγγραφο της Δ/σης Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας
107. Τα υπ' αριθμ. 2/52145/0026/01-07-2014 (ΑΔΑ: 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2) και 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
108. Το υπ' αριθμ 6748/09-10-2017 έγγραφό μας
109. Το υπ' αριθμ 4526/22-06-2017 έγγραφό μας
110. Το υπ' αριθμ 48852/2014/19-05-2015 (ορθή επανάληψη 05-06-2015) έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α του Υπουργείου Εσωτερικών
111. Την υπ' αριθμ. 15299/17-03-2107 απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών
112. Την Υ.Α. 57654/23-05-2017 «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.» (ΦΕΚ 1781/Β/2017)
113. Το υπ' αριθμ..2/16861/0026/31-03-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
114. Το υπ' αριθμ 2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ (ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).

115. Το υπ αριθμ. 20703/13-07-2015 έγγραφο της Δ/σης Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών
116. Το υπ αριθμ 5420/22-02-2016 έγγραφο της Γεν. Δ/σης Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών
117. το υπ αριθμ 7057/25-02-2015 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών ΑΔΑ ΒΜΑΛ465ΦΘΕ-Κ95.
118. Το υπ αριθμ 3948/06-02-2017 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ:7Μ3Α465ΧΘ7-Υ30)
119. Το υπ' αριθμ 3854/10-06-2015 έγγραφό μας
120. Την Εγκύκλιος Αρ.10 με αριθμ .πρωτ 7207/7-03-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. (ΑΔΑ: Ψ65Π465ΧΘ7-4Ε8) και το 17939/30-05-2017 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ. (ΑΔΑ: 7ΖΜΥ465ΧΘ7-ΙΥΜ)
121. Την υπ. αριθμ. 187/2015 Γνωμοδότηση του Α2 Τμήματος Διακοπών του Ν.Σ.Κ
122. Τα υπ. αριθμ. 6776/5-10-2015 και 7026/14-10-2015 έγγραφα της Δ/σης Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού – Εκπαίδευσης και Εκδόσεων της ΓΓΠΠ
123. Το υπ αριθμ Δ28/ΓΠ25803/1457/27-3-2013 Έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοια
124. Την υπ' αριθμ. Δ3β/156/10-Ω/30-6-2003 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ
125. Την υπ' αριθμ Δ1α/ο/8/60/12-07-2004 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ
126. Το υπ' αριθμ 46096/22-07-2008 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους**
  - α. Γραφεία κ.κ. Συντονιστών
  - β. Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή της παρούσας και την αποστολή της σε όλους τους Δήμους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και ειδικότερα α) στα γραφεία κκ Δημάρχων, β) στους υπευθύνους Πολιτικής Προστασίας, γ) στις Τεχνικές Υπηρεσίες και δ) στις ΔΕΥΑ
2. **Περιφέρειες Κράτους**
  - α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειάρχων
  - β. Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας, με την παράκληση να κοινοποιήσουν το παρών στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες
  - γ. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
  - δ. Δ/σεις Τεχνικών Έργων Περιφέρειας
  - ε. Δ/σεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων
  - στ. Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής
3. **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ
4. **Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών / Γενική Γραμματεία Υποδομών**
  - α. Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών
  - β. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών (ΕΥΔΕ-ΚΣΣΥ)
  - γ. Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17).
  - δ. Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (ΓΔΑΕΦΚ)
5. **Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)**
  - α. Δ/ση Γενικής Αστυνόμευσης
  - β. Δ/ση Τροχαίας
  - γ. Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων
6. **Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
  - α. Δ/ση Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων
  - β. 199 ΣΕΚΥΠΣ / ΕΣΚΕ
7. **Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.)**
Εθνικό Μετεωρολογικό Κέντρο
8. **Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ.)**
9. **Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.)**
10. **ΑΔΜΗΕ Α.Ε.**
  - α. Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας
11. **ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.**
  - α. Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β) Διεύθυνση Δικτύου
12. **Ο.Σ.Ε. Α.Ε.**
  - α. Γραφείο κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ
13. **ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.**
Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
14. **Ελληνική Εταιρία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού Α.Ε. (ΕΕΣΣΤΥ)**
Γραφείο κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου
15. **ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.**
  - α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/τη
  - β. Δ/ση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. **Υπουργείο Εσωτερικών**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
  - γ. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Τόσκα
  - δ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης
  - ε. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
  - στ. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης
  - ζ. Γραφείο κ. Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
  - η. Γραφείο κ. Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος
2. **Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής

3. **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ
4. **Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υποδομών
  - γ. Γραφείο Γενικού Δ/ντη Συγκοινωνιακών Υποδομών
5. **Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
6. **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
7. **Υπουργείο Υγείας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
8. **Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης Και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - γ. Γραφείο Γενικού Δ/ντή Πρόνοιας
  - δ. Γενική Δ/νση Πρόνοιας / Δ/νση Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης
9. **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Δ/νση Πολιτικής Προστασίας
  - γ. Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
10. **Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.)**
Γραφείο κ. Διοικητή
11. **Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)**
12. **Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.)**
13. **Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)**
14. **Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)**
15. **Δ.Ε.Η. Α.Ε.**
  - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων/Τομέας Ασφάλειας Εγκ/σεων/ΠΣΕΑ
  - γ. Δ/νση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία
16. **Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)**
17. **Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ"**
18. **Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτευούσης Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)**
19. **Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.)**
20. **Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.)**
21. **Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)**
22. **Ο.Σ.Υ. Α.Ε**
23. **ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε.**
24. **Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.)**
25. **ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε**
26. **Ολυμπία Οδός Α.Ε.**
27. **Μορέας Α.Ε.**
28. **Νέα Οδός Α.Ε.**
29. **Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.**
30. **Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε.**
31. **ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας
2. Κ.Ε.Π.Π./ΕΣΚΕ
3. Β' Δ/νση ΓΓΠΠ
4. Γ' Δ/νση ΓΓΠΠ
5. Γραφείο τύπου ΓΓΠΠ